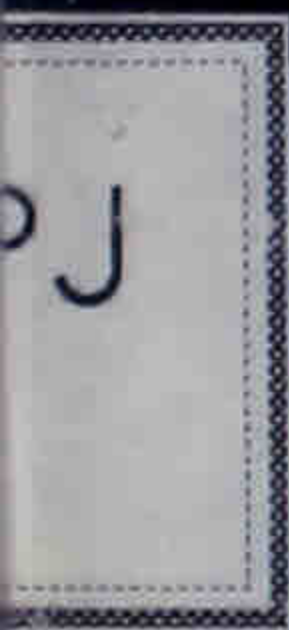

အနတ္တလက္ခဏသုတ်

(ဦးမုနိ)

ဟံသာဝတီ
(၃၁၅)
ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထနသုတ်
အနုတ္တလက္ခဏသုတ်
နှင့်
ဆရာတော်ဦးဗုဒ္ဓနိဿယ
လယ်တီဆရာတော်နိဿယသစ်
(နိဿယနှစ်စုံ)

အိန္ဒိယပြည်

ထိပ်ကပ်

သက်သနဂိုရ် •

• သာဝတ္ထိ
ကုသိန္ဒာရုံ •

မိဂဒါပူရ •

ဗာရာဏသီ •

ဆန်ချို •

• ဝေသာလီ

• ပါဠလိပုတ်

• နာလန္ဒ

• ဗုဒ္ဓဂါယာ

ကလကတ္တာ •

ရန်ကုန် •

ဓမ္မစကြာအခါတော်နေ့

“ဘုရားဖြစ်ခါ၊ ဖိဂဒါသို့၊ စကြာရွှေဘွား၊ ဖြန့်ချိသွား
၍၊ ငါးပါးဝဂ္ဂ၊ စုံအညီနှင့်၊ မဟိတသောင်း၊ တိုက်
အပေါင်းမှ၊ ခ၊ ညောင်းကပ်လာ၊ နတ်မြဟွာအား၊ ဝါဆို
လပြည့်၊ စနေနေ့ဝယ်၊ ကြွေ့ကြွေ့လျှံတက်၊ ဓမ္မစက်ကို၊
မိန့်မြွက်ထွေပြား၊ ဟောဘော်ကြားသည်၊ တရားနတ်စည်
ရွမ်းဘယ်ကို”။

“လယ်တီဆရာတော်”

ဓမ္မဗျူဟာ ၂-စောင်တွဲ
ပုံနှိပ်ခြင်း

ပထမအကြိမ်
ဒုတိယအကြိမ်
တတိယအကြိမ်
စတုတ္ထအကြိမ်
ပဉ္စမအကြိမ်
ဆဋ္ဌမအကြိမ်
သတ္တမအကြိမ်
အဋ္ဌမအကြိမ်

၁၉၅၅-ခု၊ဧပြီလ
၁၉၅၆-ခု၊ဇန်နဝါရီလ
၁၉၅၈-ခု၊ဇန်နဝါရီလ
၁၉၆၁-ခု၊ဧပြီလ
၁၉၆၂-ခု၊အောက်တိုဘာလ
၁၉၆၅-ခု၊ဇွန်လ
၁၉၇၁-ခု၊ဇွန်လ
၁၉၇၈-ခု၊ဇန်နဝါရီလ

ဓမ္မဏ္ဍပဝတ္ထနိသုတ်

နှင့်

အနတ္တလက္ခဏသုတ်

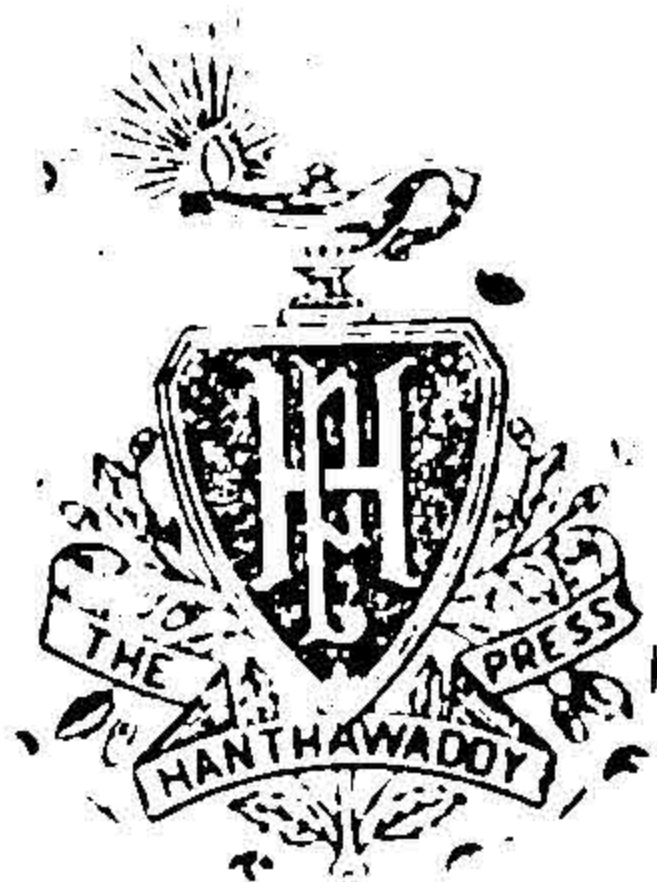
ပါဠိ-နိဿယ

(Chattha Sangayana Version)

The Dhamma-Cakka- Pavattana
Sutta

&

The Anatta-Lakkhana Sutta

ဟံသာဝတီ ပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်
၃၄၉-ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့

၁၃၃၉-ခု၊

(သာသနာ-၂၅၂၁)

၁၉၇၀-ခု၊

ဘာသာရေးဆိုင်ရာစာပေခွင့်ပြုချက်အမှတ် (၈၃၆၃)

အုပ်စု

၂၀၀၀

တအုပ်

၁၀-ကျပ်

စာတည်းစာပြင် ဦးငင်စိုး [သာသနဓဇသီဒိုပဝရဓမ္မာစရိယ] နှင့်
ဆရာဦးသိန်းဟန်၊ ဦးထွန်းအောင်။

ထုတ်ဝေသူ ဦးဇော်ဝင်း (၀၀၀၄) ဟံသာဝတီစာအုပ်တိုက်၊
အမှတ်-၃၅၇၊ ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ ဦးဇော်ဝင်း (၀၁၄၈၅)
ဟံသာဝတီပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်။
အမှတ် ၃၄၉-ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပျက်နှာဖုံး (ကလေးမောင်ဝင်းမှစုစုံရိုက်သည်။)

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
* ဓမ္မစကြာအမ္ဋနိ		၁-၁၉ +
၁။ ဓမ္မစကြာနိဒါန်း		၂-၂၀-၃၅
၂။ အယုတ်တရားနှစ်ပါး		၂-၂၀-၅၄
၃။ အလယ်အလတ်အကျင့်တရား		၃-၂၁-၅၅
၄။ ဒုက္ခသစ္စာ		၄-၂၄-၅၇
၅။ သမုဒယသစ္စာ		၄-၂၅-၅၈
၆။ နိရောဓသစ္စာ		၅-၂၆-၅၉
၇။ မဂ္ဂသစ္စာ		၅-၂၆-၆၀
၈။ ဒုက္ခသစ္စာ၌သစ္စဉာဏ်		၆-၂၇-၆၁
၉။ ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်		၆-၂၈-၆၁
၁၀။ ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်		၆-၂၉-၆၂
၁၁။ သမုဒယသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်		၇-၃၀-၆၃
၁၂။ သမုဒယသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်		၇-၃၁-၆၄
၁၃။ သမုဒယသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်		၇-၃၂-၆၅
၁၄။ နိရောဓသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်		၈-၃၄-၆၆
၁၅။ နိရောဓသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်		၈-၃၅-၆၇
၁၆။ နိရောဓသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်		၈-၃၆-၆၈

မှတ်ချက်။ ။ စာမျက်နှာ ဂဏန်း ၃-မျိုးတွင် ပဌာ
ပါရှိတော်၊ ဒုတိယ ဆရာတော် ဦးဓမ္မနိဿယ၊ တတိယ
လယ်တီဆရာတော် နိဿယသစ်ကို ညွှန်ပြသော ဂဏန်း
များဖြစ်ပါသည်။

(၁)

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၇။	မဂ္ဂသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်	၉-၃၇-၆၉
၁၈။	မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်	၉-၃၈-၇၀
၁၉။	မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်	၁၀-၃၉-၇၁
၂၀။	ရှေးကဘုရားဖြစ်ကြောင်း ဝန်မခံခဲ့ပုံ	၁၀-၄၀-၇၂
၂၁။	ယခုမှဘုရားဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံပုံ	၁၀-၄၁-၇၃
၂၂။	ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့်သိမြင်ပုံ	၁၁-၄၁-၇၄
၂၃။	ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့တရားနှစ်သက်ကြပုံ	၁၁-၄၂-၇၄
၂၄။	အရှင်ကောဏ္ဍညသောတာပန်ဖြစ်ပုံ	၁၁-၄၂-၇၅
၂၅။	နတ်ဗြဟ္မာတို့ကောင်းချီးပေးပုံ	၁၁-၄၃-၇၆
၂၆။	တသောင်းသောလောကဓာတ် တုန်လှုပ်ပုံ	၁၄-၄၆-၇၉
၂၇။	အရောင်အလင်းဖြစ်ပေါ်လာပုံ	၁၄-၄၆-၇၉
၂၈။	မြတ်စွာဘုရားဥဒါန်းကျူးပုံ	၁၄-၄၆-၈၀
၂၉။	အညာသိကောဏ္ဍညရှင်ရဟန်း အဖြစ်တောင်းပုံ	၁၄-၄၇-၈၁
၃၀။	ဧဟိဘိက္ခုရဟန်းအဖြစ်ရပုံ	၁၅-၄၈-၈၂

အနတ္တလက္ခဏသုတ်

	အနတ္တလက္ခဏသုတ်အမူနား	၇၈-၁၀၀-+
၁။	အနတ္တလက္ခဏသုတ်နိဒါန်း	၇၈-၁၀၁-၁၂၉
၂။	ရူပက္ခန္ဓာအနတ္တဖြစ်ပုံ	၈၈-၁၀၂-၁၃၀
၃။	ဝေဒနာက္ခန္ဓာအနတ္တဖြစ်ပုံ	၈၈-၁၀၅-၁၃၁

ဦးရေ .	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄။	သညာက္ခန္ဓာအနတ္တဖြစ်ပုံ	၇၉-၁၀၆-၁၃၂
၅။	သင်္ခါရက္ခန္ဓာအနတ္တဖြစ်ပုံ	၇၉-၁၀၇-၁၃၃
၆။	ဝိညာဏက္ခန္ဓာအနတ္တဖြစ်ပုံ	၉၀-၁၀၉-၁၃၄
၇။	ရူပက္ခန္ဓာ၌လက္ခဏာရေးသုံးပါး	၉၀-၁၁၀-၁၃၅
၈။	ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၌လက္ခဏာရေး ၃-ပါး	၉၁-၁၁၂-၁၃၆
၉။	သညာက္ခန္ဓာ၌လက္ခဏာရေး ၃-ပါး	၉၁-၁၁၂-၁၃၇
၁၀။	သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌လက္ခဏာရေး ၃-ပါး .	၉၂-၁၁၂-၁၃၉
၁၁။	ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေး ၃-ပါး	၉၂-၁၁၂-၁၄၀
၁၂။	ရုပ်တရားကို တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ ဝါဟတို့ဖြင့် မရှုကြည့်အပ်ပုံ	၉၃-၁၁၅-၁၄၁
၁၃။	ဝေဒနာတရားကို တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ ဝါဟတို့ဖြင့် မရှုကြည့်အပ်ပုံ.....	၉၃-၁၁၆-၁၄၂
၁၄။	သညာတရားကိုတဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ ဝါဟတို့ဖြင့် မရှုကြည့်အပ်ပုံ.....	၉၄-၁၁၈-၁၄၃
၁၅။	သင်္ခါရတရားကို တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ ဝါဟတို့ဖြင့် မရှုကြည့်အပ်ပုံ.....	၉၄-၁၁၉-၁၄၄
၁၆။	ဝိညာဉ်တရားကို တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ ဝါဟတို့ဖြင့် မရှုကြည့်အပ်ပုံ.....	၉၅-၁၂၁-၁၄၆
၁၇။	နိဗ္ဗိန္ဒညဏ်မှစ၍ မဂ်ကိစ္စတံဆယ် ခြောက်ချက်ဖြစ်ပုံ	၉၅-၁၂၂-၁၄၇
၁၈။	ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းများရဟန္တာ ဖြစ်ပုံ.....	၉၆-၁၂၄-၁၄၈
*	ဓမ္မစကြာသုတ်ဝက်ဆစ် အဓိပ္ပာယ်	၁၅၀

နိဒါန်း

ဦးဦးဖျားဖျား
မြတ်တရား

ဗုဒ္ဓရှင်တော် ဘုရားသည် ဘုရား အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပြီးနောက် ၄၅-ဝါကာလ ပတ်လုံးဝေနေယျ သတ္တဝါတို့အား တရား ရေအေး အမြှိုက်ဆေးကို တိုက်ကျွေးတော်မူခဲ့လေသည်။ ယင်း သို့ ၄၅-ဝါကာလပတ်လုံး တရားရေအေး အမြှိုက်ဆေးကို တိုက်ကျွေးတော် မူခဲ့ရာတွင် ဤဓမ္မစကြာ တရားတော်သည် အထူးခြားဆုံး တရားပင် ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပြီးနောက် ဦးဦးဖျားဖျား ပဌမ ဆုံး စတင်ဟောကြားသော တရားတော်ကြီး ဖြစ်သောကြောင့် တည်း။

ဘုရားအဆူဆူ
ဟောတော်မူ

ဤဓမ္မစကြာ ဒေသနာတော်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ဘုရားရှင် တပါးတည်းသာ ဦးဦး ဖျား ဖျား ဟောကြားတော်မူခဲ့သည် မဟုတ်။ ဂင်္ဂါဝါဠု သံစုမက ပွင့်တော်မူခဲ့ကြပြီးသော အနန္တဘုရား ရှင်တို့သည်လည်း ဂေါတမ ရှင်တော်ဘုရားနှင့်မခြား အလားတူ ဟောကြားတော် မူခဲ့ကြသည်ချည်း ဖြစ်သည်။ နောင်ပွင့်တော် မူလတ္တံ့သော မေတ္တေယျစသော ဘုရားရှင်တို့ သည်လည်း ဤအစဉ်အလာ အတိုင်းပင် ဓမ္မစကြာတရားဓမ္မကို ဦးစွာပဌမ ဟောကြား မြှောက်ဟတော်မူမည်ပင် ဖြစ်လေသည်။

ဓမ္မက္ခန္ဓာ
မာတိကာ

သို့ဖြစ်၍ ဓမ္မစကြာ ဒေသနာတော် ကြီးသည် ဘုရားရှင် ဟူသမျှတို့၏ လက်မှန်မဆွ ဓမ္မဒေသနာ တော်ကြီးလည်း ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်တို့သည်

မိမိတို့၏ သာသနာကို ဓမ္မစကြာဖြင့် စတင်ဖွင့်လှစ်တော် မူကြ
 ခြင်းကြောင့် သာသနာဖွင့် တရားတော်ကြီးလည်း ဖြစ်သည်။
 “စတုသစ္စဝိနိမုတ္တော ဓမ္မောနာမ နတ္ထိ” ဆိုသည့်အတိုင်း ၄၅-
 ဝါ ကာလပတ်လုံး ဟောကြားသမျှသည် သစ္စာ ၄-ပါးမှ
 လွတ်သောတရား မရှိခြင်းကြောင့် ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း ရှစ်သောင်း
 လေးထောင်တို့၏ မိခင်မာတိကာလည်း ဖြစ်လေသည်။ အဘိဓမ္မာ
 ၇-ကျမ်းတို့၏ သည်းခြေလည်း ဖြစ်လေသည်။

သောတာပန်ဖြစ်
 တရားစစ်

မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခု ဝါဆိုလပြည့်
 စနေနေ့တွင် သားမျိုးစုံသည့် မိဂဒါဝုန်
 တော၌ ဤဓမ္မစကြာ ဒေသနာတော်ကို
 ရှင်တော်ဘုရား ဟောကြားတော် မူသည့်အခါ နတ်ဗြဟ္မာ
 ၁၈-ကုဋေနှင့်တကွ အရှင်ကောဏ္ဍညာ မထေရ် သောတာပန်
 ဖြစ်လေသည်။ ထိုနောက်တဖန် လပြည့်ကျော် တရက်နေ့တွင်
 ဓမ္မစကြာ ဒေသနာတော်ကိုပင် အကျယ်တဝင့် ယပ်ဆင့် ဟော
 တော်မူပြန်ရာ ထိုနေ့မှာပင် အရှင်ဝပ္ပသည်၎င်း၊ နှစ်ရက်နေ့
 တွင် အရှင်ဘဒ္ဒိယ၊ သုံးရက်နေ့တွင် အရှင်မဟာနာမိ၊ လေး
 ရက်နေ့တွင် အရှင်အဿဇိ မထေရ်တို့သည်၎င်း အစဉ်အတိုင်း
 သောတာပန် အဖြစ်သို့ ရောက်ကြပြန် လေသည်။ သို့ဖြစ်၍
 ဤဓမ္မစကြာဒေသနာသည် နိဗ္ဗာန်ပြည်၌ စတင်မြင်နိုင်သော
 သောတာပန်ဖြစ် တရားစစ် တရားမှန်ကြီးလည်း ဖြစ်လေသည်။

ပီတိလှုပ်လှမ်း
 မြတ်ဥဒါန်း

ဘုရားမြတ်စွာ ၊ စောသတ္တာသည် ဓမ္မ
 စက္က မြတ်ဓမ္မကို မြှက်ဟ ဟောတော်
 မူသည့် အခါ ပဉ္စဝိမ္မာ အနက်မှ

အရှင်ကောဏ္ဍညမထေရ် တရားထူးကို စတင်ရရှိ လေသည်။
 ထိုအခါ ပီတိလျှမ်းလျှမ်း ရှင်လန်း နှစ်သက်တော်မူသဖြင့်
 “အညာသိ ဝတ ဘော ကောဏ္ဍညော၊ အညာသိ ဝတ ဘော
 ကောဏ္ဍညော”၊ “အိုနတ်၊ လူ၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့...
 ချစ်သားကောဏ္ဍညသည် ငါတုရား၏ တရားတော်ကို သိလေ
 ပြီ၊ အိုနတ်၊ လူ၊ ဗြဟ္မာသတ္တဝါအပေါင်းတို့...ချစ်သားကောဏ္ဍ
 ညသည် ငါတုရား၏ တရားတော်ကို သိလေပြီ”ဟု ရှင်တော်
 ဘုရားသည် ဥဒါန်းကျူးရင့်တော်မူလေသည်။ ယင်းသို့ဥဒါန်း
 ကျူးရင့်တော် မူခြင်းမှာ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပြီး
 နောက် ဒုတိယမြောက် ကျူးရင့်ခြင်းဖြစ်၍ ပီတိလျှမ်းလျှမ်း
 ရွှေနှုတ်တော်မိန့်ခွန်းဖြင့် ဥဒါန်းကျူးရင့်ရသည့် ဓမ္မဒေသနာ
 တော်ကြီးဟုလည်း ခေါ်ဆိုနိုင်ပြန်လေသည်။

ဘဝဂ်တုန်ဟီး ဓမ္မစကြာတရား ဟောကြား အပြီးတွင် နတ်၊
 ကောင်းချီးသံ ဗြဟ္မာ အပေါင်တို့သည် အလွန် အကြူး
 အထူး ဝမ်းမြောက် ကြကုန်သည် ဖြစ်၍
 “ဘုန်းတော်ခြောက်စုံ ကိုးဂုဏ်သခင် ဘုရားရှင်သည် ဓမ္မစကြာ
 ဒေသနာ စည်တော်ကြီးကို ရိုက်တီးတော် မူလေပြီ” ဟု
 ဘုမ္မစိုးနတ်များကအစ အဆင့်ဆင့်ကြေးကြော် ကြသည်မှာ
 အကနိဋ္ဌ ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့တိုင် ရောက်သဖြင့် ဘဝဂ်တုန်ဟီး ကောင်း
 ချီးသံလျှံခဲ့သော တရားတော်ကြီး ဟုလည်း ခေါ်ပြန်လေ
 သည်။

နိမိတ်ထူးပြ ဤဓမ္မစကြာ တရားကို ဟောကြားပြီးသော
 ပြတ်ဓမ္မ အခါ နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့၏ အရောင်လင်းထူး
 ၍ အလွန်ထွန်းလင်းသော အရောင်တော်ကြီး
 သည် တသောင်းသော လောကဓာတ် တိုက်ဘောင်တွင်

ထွန်းပြောင် ထိန်လင်းလေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး ၃၂ - ပါး
သောနိမိတ်ကြီးများလည်း လောကဓာတ်တစ်ခုတွင် ထင်မြင်
လာကြလေသည်။ သို့ဖြစ်၍ နိမိတ်ထူးပြ မြတ်ဓမ္မဟူ၍လည်း
ချီးကျူးနိုင်ကြပြန်လေသည်။ (၃၂ - ပါးသော နိမိတ်ကြီး
များကို သီးခြားဘော်ပြထားသည်။)

သံဃာအစ
ဓမ္မစကြာက
လောကတွင် ဘုရားရဟနာနှင့် တရားရတနာ
၂ - ပါးသာ ရှိသေး၏။ သံဃာရတနာ
ဟူ၍ မပေါ်ခဲ့သေးချေ။ ဓမ္မစကြာတရား ဟောကြား
အပြီးတွင်မှ အရှင်ကောဏ္ဍညသည် သောတာပန် ဘဝနှင့်
ပဌမဆုံး “ဧဟိ-ဘိက္ခု” ရဟန်းဘဝကို ရရှိလေသည်။ ထို
အခါမှသာ လောကတွင် သံဃာရတနာ စတင်ပေါ်ထွန်းလာ
သဖြင့် “သံဃာရတနာ အစ ဓမ္မစကြာက”ဟူ၍လည်းဂုဏ်ပြု
နိုင်ကြပြန်လေသည်။

နားဥမရိုး ဓမ္မစကြာသည် နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့ ရှေးဦးစွာ
တရားမျိုး မြန်မြန်ရှက်ရှက် ခံစားရသော ကနဦးတရား
တော်ကြီးဖြစ်၍ ရွတ်ဘတ်သံကြားတိုင်း နက်
တို့နားဥမရိုး ရှင်လန်းအားရ နှစ်သက်ကြကုန်၏။ နှစ်လိုကြ
ကုန်၏။ “အမြဲရွတ်ဘတ် သရဇ္ဈာယ်လျှင် ဘေးအန္တရာယ်ကင်း
စင်၍ ဘုန်းဘန်ခိုးတိုးတက်သည်။ ကြံတိုင်းအောင် ဆောင်
တိုင်းမြောက်သည်။ ချစ်သောသူနှင့် လွယ်ကူစွာ တွေ့ရတတ်
သည်။ ခေမာန်ဗွာန် အမြန်ရောက်နိုင်သည်” ဟုလည်း မထေရ်
ကောင်း မထေရ်မြတ်တို့က ဆုံးမတော်မူကြသည်။ ထို
အကြောင်းကိုလည်း ဓမ္မစကြာအမွှန်းတွင် ဆယ့်တော်ဦးဗင်္ဂက
အထင်အရှား ဘော်ပြထားပြီး ဖြစ်လေသည်။ ဓမ္မစကြာ

မယ်ဟေမာ၏ သာဓကကို ဘတ်ရှုကြလျှင်လည်း ဤဓမ္မစကြာ အကျိုးဓမ္မ တွေ့ရှိနိုင်ကြလေသည်။

နက်နဲထူးခြား တရားနှစ်ပါး ဓမ္မစကြာ တရား ဟောကြားတော် မူပြီး နောက် ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ငါးရက်နေ့တွင် ရှင်တော် မြတ်ဘုရားသည် အနတ္တလက္ခဏ သုတ်တရားတော်ကို ပဉ္စဝဂ္ဂံ ငါးဦးတို့အား ထပ်မံ ဟောကြား တော်မူပြန်လေသည်။ ဤတရားအဆုံးတွင် ပဉ္စဝဂ္ဂံ ငါးဦးလုံးပင် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ဆိုက်ရောက်တော်မူကြသဖြင့် အနတ္တလက္ခဏသုတ် တရားတော်ကြီးကို ရဟန္တာဖြစ်တရားတော်ကြီးဟု မော်ကွန်းတင် ကြလေသည်။

ရဟန္တာဖြစ်ရာ အနတ္တလက္ခဏသုတ် တရားတော်ကြီးသည် တတိယဒေသနာ ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးနောက် တတိယမြောက် ဟောကြားသော တရားတော်မြတ် ဖြစ်၏။ ဓမ္မစကြာသည် ပဌမတရားဦးဖြစ်၍ ဝါဆိုလပြည့်နေ့ ညတွင်ပင် သာတာဂီရိနှင့် ဟေမဝတ နတ်ဘိလူးကြီး ၂-ဦးအား အမှူး စား၍ ဟောကြားတော်မူအပ်သော (ဟေမဝတ) သုတ္တန်သည် ဒုတိယတရားများ ဖြစ်ကြ၏။ သို့သော် ထိုတရားတော်များကို ဟောကြားတော်မူစဉ်က လောကတွင် ဘုရားမှအပ သောတာပန် အရိယာမျှသာ ပေါ်လာကြသေး၏။ အရဟတ္တအရိယာ မပေါ် လာသေး။ အနတ္တလက္ခဏသုတ် ဒေသနာကိုဟောကြားသည့် အခါ မှသာ ရဟန္တာ အရိယာများ ပေါ်လာကြသည်။

အနတ္တမြင်မှ အနတ္တတရား ဟူသည် ဘုရား သာသနာတော် နိဗ္ဗာန်ဝင် အတွင်း၌သာ ပေါ်လာသော တရားမျိုး ဖြစ်၏။ သာသနာပ ကာလတွင် အနိစ္စနှင့် ဒုက္ခလက္ခဏာ

ထင်နိုင်ကြပါ၏။ အနတ္တလက္ခဏာ ကိုကား မထင်နိုင်ကြချေ။ အနတ္တလက္ခဏာ မထင်သမျှလည်း အတ္တစွဲ မပြုတ်နိုင်၊ အတ္တစွဲ မဖြုတ်နိုင်သေးသမျှလည်း တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော ပပဉ္စတရားများကို မပယ်သတ်နိုင်၊ အနတ္တကို မြင်မှသာ နိဗ္ဗာန် ဝင်နိုင်ကြသည်။ သို့ဖြစ်၍ အနတ္တလက္ခဏသုတ်၊ အနတ္တ တရား သည် အချုပ်တရား ဖြစ်လေသည်။ သို့သော် အနတ္တလည်း ထင်ရမည် သစ္စာ လေးအင်လည်း မြင်ရမည်။ ဤတွင်မှ ဘဝခပ်သိမ်း တဇာတ်ငြိမ်းပြီး နိဗ္ဗာန်သောင်ခွင် ကူးဝင်နိုင်ကြ လေသည်။

ထို့ကြောင့် တူးလည်းထူးမြတ် ဆက်လည်းဆက်စပ်နေသော ဓမ္မစကြာနှင့် အနတ္တလက္ခဏသုတ် ဒေသနာတော် ၂-ရပ်ကို လူကြီး၊ လူငယ်မရွေး လေ့လာ ကျက်မှတ် ရွတ်ဘတ်နိုင်ကြရန်နှင့် ယင်းသို့ လေ့လာ ကျက်မှတ် ရွတ်ဘတ်နိုင်ကြခြင်းဖြင့် မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ် ရင့်သန်ကြစေရန်၎င်း၊ ကောင်းကျိုး ချမ်းသာ မဂ်လာ အဝဝ တိုးပွားကြစေရန်၎င်း ရည်သန်လျက် သုတ် ၂-စောင်လုံး ပုဒ်ပါဌ်အက္ခရာများကို ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင်(မှု)နှင့်အညီ တည်း ပြတ် ပြင်ဆင်လျက် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ယင်းသို့ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရာတွင် သုတ် ၂-စောင်လုံး၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ကျနပိုင်ပိုင် သိနိုင်ကြစေရန် အတွက်လည်း ကျေးဇူးရှင် ညောင်ကန် ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့၏ ဓမ္မဏ္ဍပဝတ္တနသုတ် နိဿယ ၂-စောင်နှင့် အနတ္တလက္ခဏသုတ်နိဿယ ၂-စောင်ကိုပါ ပူးတွဲ၍ ကောင်းမွန် သပ်ရပ်စွာ ပုံနှိပ်လုပ်ဆောင်အပ်ပါသည်။ ဤဓမ္မစကြာနှင့် အနတ္တလက္ခဏ

သုတ် ၂-စောင်တို့ကို ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင်မူနှင့်အညီ ပုံနှိပ်ရန် အတွက်ကူညီ တည်းဖြတ်ပေးသူ စာပြင်မှူးချုပ် ဟောပညာဗလ ပါဠိပါမောက္ခ ဆရာဉာဏ်အား အထူးကျေးဇူးဥပကာရတင်ရှိပါကြောင်း။

“မောင်ဘခင်”

၆၃-ပတ်ကလိမ်းလမ်း၊

ရန်ကုန်မြို့။

၁၇-၄-၅၅

ဓမ္မစကြာနှစ်စောင်တွဲ

ပါဌ်ဆင့် ရွတ်ဖတ်နည်း

စာမျက်နှာ

က	ဓမ္မစက္ကံ=ဓမ္မမစက်ကံ	၂
	အတိက္ကမ္မ=အတိတ်ကမ်မ	၁၄
က	သင်္ကပ္ပေ=သင်္ကပ္ပပေ	၃
က	ဘိက္ခုနံ=ဘိဟံနံ	၁
	စက္ခုကရဏီ=စက်ခုကရဏီ	၃
	သုက္ခာတော=သုက္ခါတော	၁၅
ဂ	ပဉ္စဂ္ဂိနံ=ပဉ္စဂ္ဂိနံ	၁
	မဂ္ဂေ=မဂ္ဂေ	၃
စ	စတုသစ္စံ=စတုသစ္စံ	၁
	အပရပ္ပစ္စယော=အပရပ်ပစ်စယော	၁၅
	ပစ္စယောသု=ပစ်စတ်ယောသု	၈၇
	ပစ္စုပ္ပန်=ပစ္စုပ္ပန်နံ	၉၃
	(ပစ်ကို ပျစ်-ပြစ်ဟု အသံမထွက်ရ)	
ဆ	ယံပိစ္ဆံ=ယံပိတ်ဆံ	၄
	သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ=သစ်ဆိကာတပ်ဗံ	၈
	ဝိစိကိစ္ဆော=ဝိစိကိတ်ဆော	၁၄
ပ	ပေါထုဇ္ဇနိကော=ပေါထုတ်ဇနိကော	၂
	ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော=ဝေသာရစ်ဇပ်ပတ်တော	၁၅
	ဝိရဇ္ဇတိ=ဝိရစ်ဇတိ	၉၅
ဈ	မဗ္ဗိမာ=မစ်ဗျိမာ	၃
	အဇ္ဈတ္တံ=အစ်ဇျတ်တံ	၉၃

(၁) ဓမ္မစကြာ ၂-စောင်တွဲ ပါဠိဆင့်ရွတ်ဖတ်နည်း

ည	အဘိညာယ = အဘိနိညာယ	၃
	ပရိညေယျံ = ပရိနိညေယျံ	၆
	ပစ္စညာသိ = ပစ်စင်ညာသိနိ	၁၁
	ဘညမာနေ = ဘင်ညမာနေ	၁၁
ဉ	ပဉ္စဝဂ္ဂိနံ = ပင်စဝက်ဂိနံ	၁
	ပဉ္စုပါဒါ = ပင်စုပါဒါ	၄
	ယာဝကိဝဉ္စ = ယာဝကိဝင်စ	၁၀
	ကိဉ္စိ = ကိနိစိ	၁၁
တ	တိပရိငနံ = တိပရိဝင်္ဍင်္ဂ	၁၀
	အဋ္ဌဂိကော = အတ်ထင်ဂိကော	၃
	သမ္မာဒိဋ္ဌိ = သမ်မာဒိတ်တိ	၃
	ဒိဋ္ဌဓမ္မော = ဒိတ်ယဓမ်မော	၁၄
ဒ	ဒဋ္ဌဗ္ဗံ = ဒတ်ထပ်ဗံ	၉၃
	တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော = တိဏ္ဍဝိစိကိတ်ဆော	၁၄
	ကောဏ္ဍညဿ = ကုဏ်ဉင်ညတ်သ	၁၁
	အတ္တကိလမထာ - အတ်တကိလမထာ	၂
သ	သံဝတ္တတိ = သံဝတ်တတိ	၃
	သံခိတ္တနု = သံခိတ်တေနု	၄
	အနုတ္တရံ = အနုတ်တရံ	၁၁
	ဝိမုတ္တသ္မိ = ဝိမုတ်တတ်သမိနိ	၉၅
တ	တတြဓေါ = တတ်တရဓေါ	၂
	တတြတတြာ = တတ်တရတတ်တရာ	၄
သ	သုတော = သုတ်တော	၁၂
	ပဝတ္ထေတော = ပဝတ်တစ်တော	၈၇

ဓမ္မစကြာ ၂-စောင်တွဲ ပါဠိဆင့်ရှုတ်ဖတ်နည်း (က)

တ္ထ	ဟိတတ္ထာယ=ဟိတတ်ထာယ	၂
	အနုတ္ထသံဟိတော=အနုတ်ထသံဟိတော	၂
	သတ္ထုသာသနေ=သတ်ထုသာသနေ	၁၅
	ဣတ္ထတ္တာယ=အိတ်ထတ်တာယ	၉၅
ဒ	သဒ္ဒမနုဿာဝေသုံ=သတ်ဒမနုတ်သာဝေသုံ	၁၁
	ဘဒ္ဒန္တတိ=ဘတ်ဒန်တေတိ	၈၇
ဓ	သုဝိသုဒ္ဓိံ=သုဝိသုတ်ဓံ	၁၀
	ဗဟိဒ္ဓါဝါ=ဗဟိတ်ဓာဝါ	၉၃
ဋ္ဌ	ပကာသေဋ္ဌော=ပကာသင်တော	၁
	အဋ္ဌာ=အန်တာ	၂
	ကမ္မဋ္ဌော=ကမ်မန်တော	၃
	ဘဂဝဋ္ဌံ=ဘဂဝန်တံ	၁၅
ဋ	နန္ဒိတံ=နန်ဒိတံ	၂
	နန္ဒရာဂ=နန်ဒီရာဂ	၄
	အဘိနန္ဒု=အဘိနန်ဒုံ	၉၅
ဓ	ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ=ပင်စုပါဒါနက်ခန်ဓာ	၄
ပ	အပ္ပိယေဟိ=အပ်ပိယေဟိ	၄
	ဝိပ္ပယောဂေါ=ဝိပ်ပယောဂေါ	၄
	အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ=အပ်ပဋ္ဌိဝတ်တိယံ	၁၂
ဗ	နိဗ္ဗာန=နိပ်ဗာန	၁
	သဗ္ဗဒေဝဟိ=သပ်ဗဒေဝဟိ	၂
	ပဗ္ဗဇိတေန=ပပ်ဗဇိတေန	၂
	ပုဗ္ဗေ=ပုပ်ဗေ	၆
	နိဗ္ဗန္တိတိ=နိပ်ဗိန်ဒတိ	၉၅

(က) ဓမ္မစကြာ ၂-စောင်တွဲ ပါဠိဆင့်ရွတ်ဖတ်နည်း

ဣ	ပေါနောဗ္ဘဝိကာ=ပေါနုတ်ဘဝိကာ	၄
	ပုနဗ္ဘဝေါ=ပုနပ်ဘဝေါ	၁၁
	အဗ္ဘဂ္ဂစ္ဆိ=အပ်ဘုတ်ဂစ်ဆိ	၁၃
	လဗ္ဘေထ=လပ်ဘေထ	၈၈
ဓ	ဓမ္မဝရံ=ဓမ်မဝရံ	၁
	ဂမ္မော=ဂမ်မော	၂
	နိမ္မာနုရတိ=နိမ်မာနုရတိ	၁၃
	သမ္မပ္ပညာယ=သမ်မပ်ပင်ညာယ	၉၃
ဗ	သဟမ္ပတိ=သဟမ်ပတိ	၁
	သမ္ပတ္တိ=သမ်ပတ်တိ	၂
ဗ	သမ္ပုဒ္ဓါ=သမ်ဗုတ်ဓာ	၃
	သမ္မောဓာယ=သမ်ဗောဓာယ	၃
ဇ	သုခလ္လိကာ=သုခန်လိကာ	၂
	ကလ္လံနု=ကန်လံနု	၉၀
ဃ	တဿာယေဝ=တတ်သာယေဝ	၁၁
	နိဿဂ္ဂေါ=နိတ်သက်ဂေါ	၅
	အနုဋ္ဌဿုတေသု=အနုနုတ်သုတေသု	၆
သ္မ	အာယသ္မတော=အာယတ်သပတော	၁၅
	ဧသောဟပဏ္ဍိ=ဧသောဟမတ်သမိ	၉၀
	တဿာ=တတ်သာမာ	၉၃
ဓ	ပရိယေဝါဠိ=ပရိယေဝန်လှ	၁၄
	အာသမ္ဘိသိ=အာသမ္ဘိနိယ	၈၇
ဗ္ဗ	ဗြဟ္မေနုဠိ=ဗြဟ္မေနုဠိ	၁
	သြဗ္ဗက=သြဗ္ဗနုဗေက	၁၀
	ဗြဟ္မနုဠိ=ဗြန်မနုဠိ	၁၂

ဓမ္မစကြာ ၂-ဇေဓိတုံ

~~~~~

ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထနသုတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္ဗုဒ္ဓဿ

ဓမ္မစကြာအမ္ဋနံ

- (က) ဘိက္ခုနံ ပဉ္စဝဂ္ဂိနံ၊
ဣသိပတန နာမဧကေ။
မိဂဒါယေ ဓမ္မဝရံ၊
ယံ တံ နိဗ္ဗာန ပါပကံ။
- (ခ) သဟမ္ပတိ နာမဧကေန၊
မဟာဗြဟ္မေန ယာစိတော။
စတုသစ္စံ ပကာသေန္တော၊
လောက နာထော အဒေသယံ။

(၂)

ဓမ္မစကြာ ၂-စောင်တွဲ

- (၁) နန္ဒိတံ သဗ္ဗ ဒေဝေဟိ၊
သဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ သာဓကံ။
သဗ္ဗလောက ဟိတတ္ထာယ၊
ဓမ္မစက္ကံ ဘဏာမ ဟေ။
-

၁-ဓမ္မစကြာနိဒါန်း

ဧဝံ မေ သုတံ-
ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဗာရာဏသီယံ ဝိဟရတိ
ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။
တတြ ခေါ ဘဂဝါ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခု။ အာ-
မန္တေသိ-

၂-အယုတ်တရားနှစ်ပါး

ဒေ မေ ဘိက္ခုဝေ အန္တာ ပဗ္ဗဇိတေန န သေဝိ-
တဗ္ဗာ။

ဧတမေ ဒေ-

ယော စာယံ ကာမေသု ကာမသုခလ္လိကာ-
နုယောဂေါ ဟိနော ဂမ္မော ပေါထုဇ္ဇနိကော
အနုရိယော အနုတ္တသံဟိတော။

ယော စာယံ အတ္တကိလမထာ နုယောဂေါ
ဒုက္ခော အနုရိယော အနုတ္တသံဟိတော။

၃-အလယ်အလတ်အကျင့်တရား

ဧတေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဥဘော အန္တေ အနုပဂမ္မ မဇ္ဈိမာ
ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏံ ဉာဏကရဏံ
ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

ကတမာ စ သာ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာ-
ဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏံ ဉာဏကရဏံ ဥပသ-
မာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂီကော မဂ္ဂေါ။

သေယျထိဒံ-

သမ္မာဒိဋ္ဌိ
သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ
သမ္မာဝါစာ
သမ္မာကမ္မန္တော
သမ္မာအာဇီဝေါ
သမ္မာဝါယာမော
သမ္မာသတိ
သမ္မာသမာဓိ။

အယံ ခေါ သာ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ
တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏံ ဉာဏကရဏံ
ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ
သံဝတ္တတိ။

၄-ဒုက္ခသစ္စာ

ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။

ဇာတိပိ ဒုက္ခာ၊

ဇရာပိ ဒုက္ခာ၊

ဗျာဓိပိ ဒုက္ခော၊

မရဏံပိ ဒုက္ခံ၊

အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊

ပိယေဟိ ပိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊

ယံ ပိစ္ဆံ န လဘတိ-တံပိ ဒုက္ခံ၊

သံခိဗ္ဗေန ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။

၅-သမုဒ သသစ္စာ

ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ။
ယာယံ ဣဏ္ဍာ ပေါနောဗ္ဗဝိကာ၊ နန္ဒိရာဂသဟ-
ဂတာ၊ တဠိတဠိဘိနန္ဒနီ။

ဘေယျံ ဝိဒိ-

ကာမတဏှာ

ဘဝတဏှာ

ဝိဘဝတဏှာ။

၁-ကပ္ပပါဒါနက္ခန္ဓာပိ (မူကွဲ)

၂-ပေါနောဗ္ဗဝိကာ (မူကွဲ)

၃-နန္ဒိရာဂသဟဂတာ (မူကွဲ)

၆-နိရောဓသစ္စာ

ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ။
ယော တဿာယေဝ တဏှာယ-

အသေသဝိရာဂနိရောဓော
စာဂေါ
ပဋိနိဿဂ္ဂေါ
မုတ္တိ
အနာလယော။

၇-မဂ္ဂသစ္စာ

ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓံ ဂါမိနိ ပဋိ-
ပဒေါ အရိယသစ္စံ။

အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။

သေယျထိဒံ-

သမ္မာဒိဋ္ဌိ
သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ
သမ္မာဝါစာ
သမ္မာကမ္မန္တော
သမ္မာအာဇီဝေါ
သမ္မာဝါယာမော
သမ္မာသတိ
သမ္မာသမာဓိ။

၈-ဒုက္ခသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

“ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ” နိစ္ဆိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ
အနန္တဿုတေသု ဓမ္မေသု-

စက္ခု ဥဒပါဒိ၊

ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊

ပညာ ဥဒပါဒိ၊

ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊

အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၉-ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

“တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညေယျ” နိစ္ဆိမေ
ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနန္တဿုတေသု ဓမ္မေသု-

စက္ခု ဥဒပါဒိ၊

ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊

ပညာ ဥဒပါဒိ၊

ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊

အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၁၀-ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

“တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညာတ” နိစ္ဆိမေ
ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနန္တဿုတေသု ဓမ္မေသု-

စက္ခု ဥဒပါဒိ၊

ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊

ပညာ ဥဒပါဒိ၊

ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊

အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၁၁-သမုဒယသစ္စာ၌သစ္စဉာဏ်

“ဣဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စ”န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ
ပုဗ္ဗေ အနန္တဿုတေသု ဓမ္မေသု-

စက္ခု ဥဒပါဒိ၊
ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊
ပညာ ဥဒပါဒိ၊
ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၁၂-သမုဒယသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

“တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ ပဟာ
တဗ္ဗ”န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနန္တဿုတေသု ဓမ္မေသု-

စက္ခု ဥဒပါဒိ၊
ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊
ပညာ ဥဒပါဒိ၊
ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၁၃-သမုဒယသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

“တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ ပဟိန”န္တိ
မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနန္တဿုတေသု ဓမ္မေသု-

စက္ခု ဥဒပါဒိ၊
ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊
ပညာ ဥဒပါဒိ၊

(၈)

ဓမ္မစကြာ ၂-စောင်တွဲ

ဝိဇ္ဇာ ဥပပါဒိ၊
အာလောကော ဥပပါဒိ။

၁၄-နိရောဓသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

“ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စ” န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ
ပုဗ္ဗေ အနုနုဿုတေသု ဓမ္မေသု-

စက္ခု ဥပပါဒိ၊
ဉာဏံ ဥပပါဒိ၊
ပညာ ဥပပါဒိ၊
ဝိဇ္ဇာ ဥပပါဒိ၊
အာလောကော ဥပပါဒိ။

၁၅-နိရောဓသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

“တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ သစ္စိ-
ကာတဗ္ဗ” န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနုနုဿုတေသု ဓမ္မေသု-

စက္ခု ဥပပါဒိ၊
ဉာဏံ ဥပပါဒိ၊
ပညာ ဥပပါဒိ၊
ဝိဇ္ဇာ ဥပပါဒိ၊
အာလောကော ဥပပါဒိ။

၁၆-နိရောဓသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

“တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ သစ္စိ-
ကတ” န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနုနုဿုတေသု ဓမ္မေသု-

စက္ခု ဥဒပါဒိ၊
ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊
ပညာ ဥဒပါဒိ၊
ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
အာလောကော ဥဒပါဒိ၊

၁၇-မဂ္ဂသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

“ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စ”န္တိ မေ၊
ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနန္တဿုတေသု ဓမ္မေသု-

စက္ခု ဥဒပါဒိ၊
ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊
ပညာ ဥဒပါဒိ၊
ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၁၈-မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

“တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယ-
သစ္စံ ဘာဝေတဗ္ဗ”န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနန္တဿုတေ-
သု ဓမ္မေသု-

စက္ခု ဥဒပါဒိ၊
ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊
ပညာ ဥဒပါဒိ၊
ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၁၉-မဂ္ဂသစ္စာ၌ကတဉာဏ်

“တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ
အရိယသစ္စံ ဘာဝိတ”န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အန-
နုဿုတေသု ဓမ္မေသု-

စက္ခု ဥပပါဒိ၊

ဉာဏံ ဥပပါဒိ၊

ပညာ ဥပပါဒိ၊

ဝိဇ္ဇာ ဥပပါဒိ၊

အာလောကော ဥပပါဒိ။

၂၀-ရှေ့ကဘုရားဖြစ်ကြောင်း ဝန်မခံခဲ့ပုံ

ယာဝကီဝဉ္စ မေ ဘိက္ခဝေ ဣမေသု စတုသု အရိယ-
သစ္စေသု ဧဝံ တိပရိဝဋ္ဌံ ဒွါဒသာကာရံ ယထာဘူတံ
ဉာဏဒဿနံ န သုဝိသုဒ္ဓိံ အဟောသိ။

နေဝ တာဝါဟံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကေ လောကေ
သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ
သဒေဝမနုဿာယ “အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗု-
ဒ္ဓေါ” တိ ခဗ္ဗေသေသိ။

၂၁-ယခုမှဘုရားဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံပုံ

ယတော စ ခေါ မေ ဘိက္ခဝေ ဣမေသု စတုသု
အရိယသစ္စေသု ဧဝံ တိပရိဝဋ္ဌံ ဒွါဒသာကာရံ ယထာ-
ဘူတံ ဉာဏဒဿနံ သုဝိသုဒ္ဓိံ အဟောသိ။

အထာဟံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ
သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝ-
မနုဿာယ “အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ
ပစ္စညာသိံ။

၂၂-ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်ပုံ
ဉာဏဉ္စ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ “အကုပ္ပေါ မေ
ဝိမုတ္တိံ၊ အယမန္တိမာ ဇာကိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဉ္စဝေါ” တိ။

၂၃-ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့ တရားနှစ်သက်ကြပုံ
ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။
အတ္တမနာ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု၊ ဘဂဝတော
ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။

၂၄-အရှင်ကောဏ္ဍည သောတာပန်ဖြစ်ပုံ
ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ
အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ ဝိရဇံ ဝိတမလံ ဓမ္မစက္ခု
ဥဒပါဒိ “ယံကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓ ဓမ္မ”န္တိ။

၂၅-နတ်ဗြဟ္မာတို့ကောင်းချီးပေးပုံ
ပဝတ္တိတေ စ ပန ၂ ဘဂဝတာ ဓမ္မစက္ကေ ဘုမ္မာ ?
ဒေဝါ သဒ္ဓ မနုဿာဝေသုံ “တေ ဘဂဝတာ ဗာရာဏ-
သိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ

၁-စေတောဝိမုတ္တိ [မူကွဲ]

၂-ပန (အချို့ မုဗ္ဗမဒ္ဒိ) ၃-ဘူမာ [မူကွဲ]

အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန
 ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လော-
 ကသ္မိ”တိ။

ဘုမ္မာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတံ စာတုမဟာရာဇိကာ
 ဒေဝါ သဒ္ဓံ မနုဿာဝေသု “ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏ-
 သိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ
 အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ
 မာရေန ဝါ ဗြဟ္မနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိ”တိ။

စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတံ တာဝတိံ-
 သာ ဒေဝါ သဒ္ဓံ မနုဿာဝေသု “ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာ-
 ဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ
 ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ
 ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ
 လောကသ္မိ”တိ။

တာဝတိံသာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတံ ယာမာဒေဝါ
 သဒ္ဓံ မနုဿာဝေသု “ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသိယံ
 ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ
 အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန
 ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လော-
 ကသ္မိ”တိ။

ယာမာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတံ တုသိတာ ဒေဝါ
 သဒ္ဓံ မနုဿာဝေသု “ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသိယံ ဣသိ-
 ပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋ္ဌိ-

ဝတ္ထိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာ-
ရေန ဝါ ဗြဟ္မနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ”တိ။

တုသိတာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတ္တာ နိမ္မာနရတီ ဒေဝါ
သဒ္ဓံ မနုဿာဝေသ္မံ “ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသိယံ ဣသိ-
ပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္ထိတံ အပ္ပဋ္ဌိ-
ဝတ္ထိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ
မာရေန ဝါ ဗြဟ္မနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ”တိ။

နိမ္မာနရတီနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတ္တာ ပရနိမ္မိတဝသ-
ဝတ္ထိ ဒေဝါ သဒ္ဓံ မနုဿာဝေသ္မံ “ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာ-
ဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ
ပဝတ္ထိတံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္ထိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ
ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ
လောကသ္မိံ”တိ။

ပရနိမ္မိတဝသဝတ္ထိနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတ္တာ ဗြဟ္မကာ-
ယိကာ ဒေဝါ သဒ္ဓံ မနုဿာဝေသ္မံ “ဧတံ ဘဂဝတာ
ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ
ပဝတ္ထိတံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္ထိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ
ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ
လောကသ္မိံ”တိ။

ဣတိဟ တေန ခဏေန တေန လယေန တေန
မုဟုတ္တေန ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ သဒ္ဓေါ အပ္ပဂ္ဂစ္ဆိ”။

၂၆-တသောင်းသော လောကဓာတ်တုန်လှုပ်ပုံ
 အယဉ္ဇ ဒဿဟဿိလောကဓာတု သံကမ္ပိ သမ္ပကမ္ပိ
 သမ္ပဝေဓိ။

၂၇-အရောင်အလင်း ဖြစ်ပေါ်လာပုံ
 အပ္ပမာဏော စ ဥဋ္ဌာရော သြဘာသော လောကေ
 ပါတုရဟောသိ အတိက္ကမ္ပ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝန္တိ။

၂၈-မြတ်စွာဘုရားဥဒါန်းကျူးပုံ
 အထခေါ ဘဂဝါ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ “အညာ-
 သိ၊ ဝတ ဘော ကောဏ္ဍညော၊ အညာသိ ဝတ ဘော
 ကောဏ္ဍညော”တိ။
 ဣတိဟိဒံ အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ အညာသိ
 ကောဏ္ဍညောတေဝ နာမံ အဟောသိ။

၂၉-အညာသိကောဏ္ဍည ဂျင်ရဟန်းအဖြစ်တောင်းပုံ
 အထခေါ အာယသ္မာ အညာသိကောဏ္ဍညော-

ဒိဋ္ဌဓမ္မော

ပတ္တဓမ္မော

ဝိဒိတဓမ္မော

ပရိယောဂါဠဓမ္မော

တိဏ္ဍပိစိကိစ္ဆော

ဝိဂတကထံကထော

ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော

အပရပ္ပစ္စယော သတ္တုသာသနေ

ဘဂဝန္တံ တေ ဒဝေါစ-

“လဘေယျာဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ
လဘေယျံ ဥပသမ္ပဒ” န္တိ။

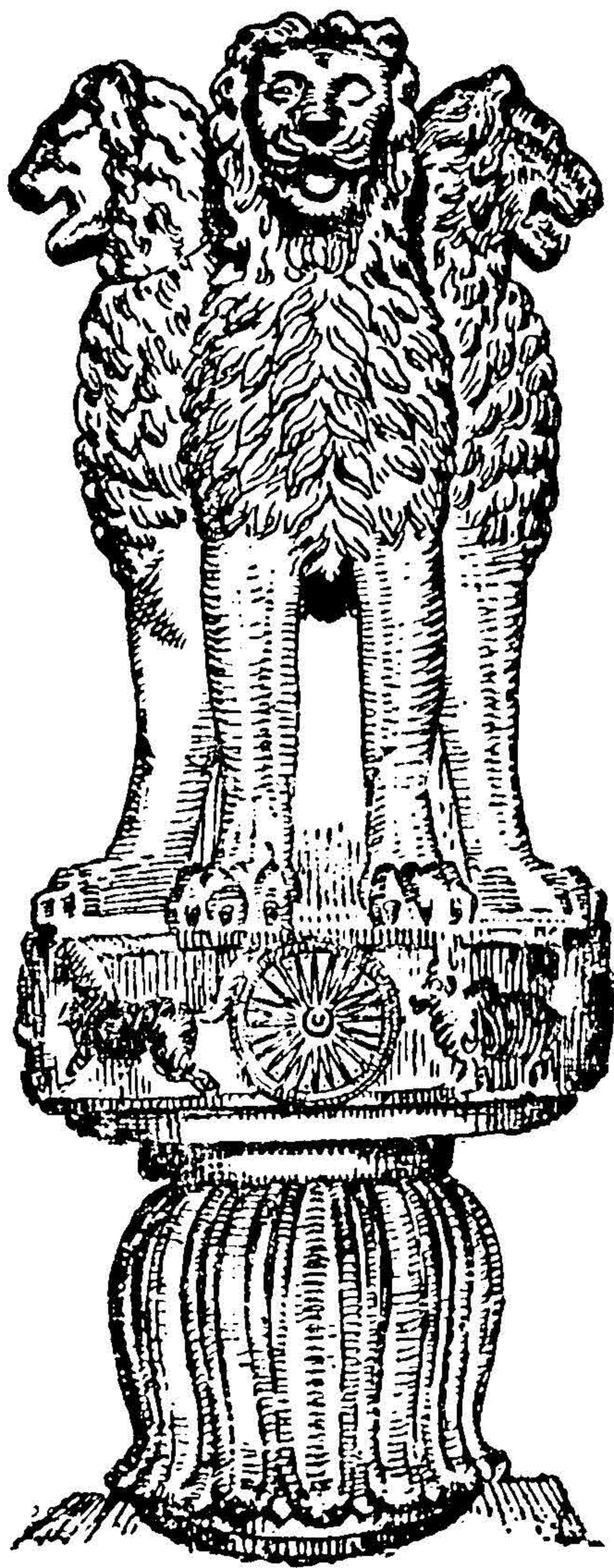

၃၀-ဧဟိဘိက္ခုရဟန်းအဖြစ်ရပုံ

“ဧဟိ ဘိက္ခု။” တိ ဘဂဝါ အဝေါစ၊ သွာကာ-
တော ဓမ္မော၊ စရ ဗြဟ္မစရိယံ သမ္မာ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိ-
ယာယာတိ။ သာဝ တဿ အာယသ္မတော ဥပသမ္ပဒ၊
အဟောသိတိ။

ဓမ္မစက္က ပဝတ္တနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

ဣသိပတန မိဂဒါဉ်တော၌ အဘဇ္ဇာကဏ္ဍျာက်တိုင်

ဆရာတော် ဦးဗုဒ္ဓိ
ဓမ္မစကြာသုတ်
နိဿယဟောင်း

ဆရာတော်ဦးဗုဒ္ဓိ
ဓမ္မစကြာသုတ်နိဿယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဓမ္မစကြာအမ္ပန်း

(က-ခ) စတုသစ္စံ၊ သစ္စာလေးပါးကို။ ပကာသေန္တော၊ ပြတော်မူသော။ လောကနာထော၊ လူတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ သဟမ္ပတိနာမကေန၊ သဟမ္ပတိ-အမည်ရှိသော။ မဟာဗြဟ္မေန၊ မြတ်သောဗြဟ္မာ မင်းသည်။ ဟာစိတော၊ တရားဟောစိမ့်သောငှာ တောင်းပန် အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဣသိပတန နာမကေ၊ ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ အရိယာတို့၏ ကောင်းကင်မှ သက်ရာ၊ ကောင်းကင်သို့ တက်ရာဖြစ်၍ ဣသိပတန အမည်ရှိသော။ မိဂဒါယေ၊ သား တို့အား ဘေးမှင့်ငြားရာ မိဂဒါဝုန် သားပေါင်းစုံသည့် တော ရပ်၍။ ပဉ္စဝဂ္ဂိနံ၊ ငါးယောက်အစု ရှိခြင်းကြောင့် ပဉ္စဝဂ္ဂိ အမည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ ကောဏ္ဍည၊ ဝပ္ပ၊ ဘဒ္ဒိယ၊ မဟာနာမံ၊ အဿဇိ-ရဟန်းတို့အား။ နိဗ္ဗာနပါပကံ၊ နိဗ္ဗာန် သို့ရောက်စေတတ်သော။ ဓမ္မဝရံ၊ မြတ်သောတရားဖြစ်သော။ ယံ-ဓမ္မစက္ကံ၊ အကြင်ဓမ္မစကြာ ဒေသနာတော်ကို။ အဒေသယံ၊ ဟောတော်မူပြီ။

(ဂ) သဗ္ဗဒေဝေဟိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော သမ္မုတိနတ်၊ ဥပပတ္တိနတ်၊ ဝိသုဒ္ဓိနတ်တို့သည်။ ဝါ၊ ခပ်သိမ်း ကုန်သော

နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်။ နန္ဒိတံ၊ နှစ်လိုအပ်သော။ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိ
သာဓကံ၊ ခပ်သိမ်းသော လောကီ၊ လောကုတ္တရာ ပစ္စုပ္ပန်၊
သံသရာ စည်းစိမ်ကို ပြီးစေတတ်သော။ တံ-ဓမ္မစက္ကံ၊ ထိုဓမ္မ
စကြာ ဒေသနာတော်ကို။ သဗ္ဗလောကဟိတတ္ထာယ၊ ခပ်သိမ်း
သော လောက၏ အစီးအပွားအကျိုးငှာ။ ဟေ၊ အို-အရှင်
သုတော်ကောင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဘဏာမ၊ ရွတ်ကြ
ကုန်အံ့။

၁-ဓမ္မစကြာနိဒါန်း

အဇ္ဈကဿ၊ အရှင်မဟာဘကဿ၊ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤဓမ္မ
ပစ္စုပ္ပန်သုတ်ကို။ မေ-မယာ၊ အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာတော်
သည်။ အဂ္ဂတေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သမ္ဗုဒ္ဓါ၊ မျက်မှောက်
တော်၌။ ဝေ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ ကြားလိုက်ရ၏။

ဟေ၊ ဝေပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ အဂ္ဂါ၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။ ဗာရာဏသီယံ၊ ဗာရာဏသီပြည်၌။ ဣသိပတန၊
ဣသိပတန အမည်ရှိသော။ မိဂဒါယေ၊ မိဂဒါဝုန်တော၌။
ဝိဟရန္တိ၊ နေထိုင်၏။ တဗြုဒေါ၊ ထိုဣသိပတန မိဂဒါဝုန်
တောဝယ်နေထိုင်သော အခါ၌။ အဂ္ဂါ၊ မြတ်စွာဘုရား
သော်လည်း။ ပဉ္စဝဂ္ဂဇေ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂအမည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊
ရဟန်းတို့ကို။ အာပဇ္ဈေသိ၊ မိန့်တော်မူ၏။

၂-အယုတ်တရားနှစ်ပါး

ဘိက္ခုဝ၊ ရဟန်းတို့။ ပဗ္ဗဇိတေန၊ ရဟန်းဖြစ်သော
သူသည်။ ဣဒံ၊ နှစ်ပါး နှစ်သော။ ဣမေ-အန္တော၊ ဤအယုတ်
တရားအစုတို့ကို။ နသေဝိတဗ္ဗာ၊ မမှီဝဲအပ်ကုန်။

ဒွေအန္တော၊ ရဟန်းတို့ မမှီဝဲအပ်ကုန်သော အယုတ်တရား နှစ်ပါးအစုတို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။

(၁) ဟီနေ၊ ယုတ်သော။ ဂါဓ္မော*၊ ရွာသူတို့၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော။ ပေါထုဇ္ဇနိကော၊ ပုထုဇ္ဇနတို့၏ အလေ့ အကျက်ဖြစ်သော။ အနရိယော၊ အရိယာတို့၏ဥစ္စာ မဟုတ်သော။ အနတ္ထသံဟိတော၊ စီးပွားချမ်းသာ ဖြစ်ကြောင်းနှင့် မစပ်သော။ ကာမေသု၊ တေဘုမ္မက တရားတည်းဟူသော ဝတ္ထုကာမတို့၌။ ကာမသုခလ္လိကာ နုယောဂေါ၊ ဆန္ဒရာဂ တည်းဟူသော ကိလေသာ ကာမနှင့် ယှဉ်သောချမ်းသာကို အဘန်တလဲလဲ ခံစား ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ယောစာယံ-ယောစာယံ-အန္တော၊ အကြင်အစုသည်၎င်း။

(၂) ဒုက္ခော၊ ဆူးငြောင့်ကိုမှီ၍ အိပ်ခြင်းစသည်ဖြင့် ဆင်းရဲ ကို ဆောင်တတ်သော။ အနရိယော၊ အရိယာမဟုတ် သော တိတ္ထိတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ အနတ္ထသံဟိတော၊ စီးပွားချမ်းသာ ဖြစ်ကြောင်းနှင့် မစပ်သော။ အတ္တ- ကိလမထာနုယောဂေါ၊ မိမိကိုယ်၏ ပင်ပန်း ခြင်းကို အဘန် တလဲလဲ ဖြစ်စေ တတ်သော။ ယောစာယံ- ယောစာ အယံ-အန္တော၊ အကြင်အစု သည်၎င်း။ ဒွေအန္တော၊ အယုတ်တရားနှစ်ပါးအစု မည်ကုန်၏။

၃-အလယ်အလတ်အကျင့်တရား

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဧတေခေါ-ဥဘောအန္တေ၊ ထိုကာမ သုခလ္လိကာနု ယောဂ၊ အတ္တကိလမထာ နုယောဂ ဟူသော

အယုတ်တရား နှစ်ပါးအစုတို့ကို။ အနုပဂမ္မ၊ မကပ်မူ၍။
 တထာဂတေန၊ ငါဘုရားသည်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ထိုးထွင်း၍
 သိတော် မူအပ်သော။ စက္ခုကရဏံ၊ သစ္စာလေးပါးကို
 မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိကို ပြုတတ်သော။ ဉာဏကရဏံ၊
 သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းကိုပြုတတ်သော။ မဇ္ဈိမာ၊ ကာမ
 သုခလ္လိကာနုယောဂ သဿတဒိဋ္ဌိ ဟူသော တခုသော အစု၊
 အတ္တကိလမထာနုယောဂ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဟူသော တခုသော
 အစု၏ အလယ်၌ဖြစ်သော။ ပဋိပဒါ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်
 မြောက်ခြင်းကို အလိုရှိသော သူတို့သည် ကျင့်အပ်သော
 အကျင့်သည်။ ဥပသမာယ၊ ကိလေသာငြိမ်းခြင်း တည်းဟူ
 သော သဉ္စပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်အကျိုးငှာ။ အဘိညာယ၊ သစ္စာ
 လေးပါးကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှာ။ သမ္မောဓာယ၊
 သစ္စာလေးပါးကို ကောင်းစွာ သိခြင်းငှာ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ အနု-
 ပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်အကျိုးငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တထာဂတေန၊ ငါဘုရားသည်။ အဘိ
 သမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူအပ်သော။ စက္ခုကရဏံ၊ သစ္စာ
 လေးပါးကို မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိကို ပြုတတ်သော။
 ဉာဏကရဏံ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းကိုပြုတတ်သော။ ယာ
 ပဇ္ဈိမာပဋိပဒါ၊ အကြင်အလတ်ဖြစ်သော အကျင့်သည်။ ဥပ
 သမာယ၊ ကိလေသာငြိမ်းခြင်း တည်းဟူသော သဉ္စပါဒိသေသ
 နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှာ။ အဘိညာယ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထူးသော
 ဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှာ။ သမ္မောဓာယ၊ သစ္စာလေးပါးကို
 ကောင်းစွာသိခြင်းငှာ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ အနုပါဒိသေသ- နိဗ္ဗာန်
 အကျိုးငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။

သာ-မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ၊ ထိုအလတ်ဖြစ်သော အကျင့်သည်။
ကတမာစ၊ အဘယ်နည်း။

အရိယော၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌဂီကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်
စုံသော။ အယမေဝ-မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်လျှင်တည်း။

ဣဒံ-မဂ္ဂံ၊ ဤမဂ်သည်။ သေယျထာ-ကတမံ၊ အဘယ်
နည်း။

- (၁) သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ကောင်းစွာမြင်ခြင်း။
- (၂) သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ ကောင်းစွာကြံခြင်း။
- (၃) သမ္မာဝါစာ၊ ကောင်းစွာဆိုခြင်း။
- (၄) သမ္မာကမ္မန္တော၊ ကောင်းစွာပြုခြင်း။
- (၅) သမ္မာအာဇီဝေါ၊ ကောင်းစွာ အသက်မွေးခြင်း။
- (၆) သမ္မာဝါယာမော၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်ခြင်း။
- (၇) သမ္မာသတိ၊ ကောင်းစွာ အောက်မေ့ခြင်း။
- (၈) သမ္မာသမာဓိ၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်ခြင်း။

ဣဒံ-ဓမ္မဇာတံ၊ ဤရှစ်ပါးသော သဘောတရားသည်။
မဂ္ဂံ၊ မဂ်မည်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တထာဂတေန၊ ငါဘုရားသည်။
အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ထိုးတိုင်း၍သိအပ်သော။ စက္ခုကရဏံ၊ သစ္စာ
လေးပါးကို မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိကို ပြုတတ်သော။
ဉာဏကရဏံ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းကို ပြုတတ်သော။
အယံခေါသာ-မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ၊ ဤမဂ် ရှစ်ပါးတည်းဟူသော
အလတ်ဖြစ်သောအကျင့်သည်။ ဥပသမာယ၊ ကိလေသာငြိမ်း

ခြင်းတည်းဟူသော သဉ္ဇပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန် အကျိုးငှာ။
 အဘိညာယ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိခြင်းငှာ။
 သမ္မောဓာယ၊ သစ္စာလေးပါးကို ကောင်းစွာသိခြင်းငှာ။ နိဗ္ဗာ
 နာယ၊ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်အကျိုးငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။

၄-ဒုက္ခသစ္စာ

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့....။

(၁) ဇာတိပိ၊ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊
 ဆင်းရဲခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်၏။

(၂) ဇရာပိ၊ ဆိုးရွားဟောင်းမြင်း အိုမင်းရင့်ရော်ခြင်း
 သည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်း
 ဖြစ်၏။

(၃) ဗျာဓိပိ၊ ဖျားနာ ရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခော၊
 ဆင်းရဲခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်၏။

(၄) မရဏံပိ၊ သေရခြင်း သည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ
 ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်၏။

(၅) အပ္ပိယေဟိ၊ မချစ်မနှစ် လိုအပ်သော သတ္တဝါ
 သင်္ခါရတို့နှင့်။ သပ္ပယောဂေါ၊ အတူတကွပေါင်း
 ယှဉ်ရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲ၏။

(၆) ပိယေဟိ၊ ချစ်နှစ်လိုအပ်သော သတ္တဝါသင်္ခါရတို့နှင့်။
 ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ကွေ့ကွင်းကင်းကွာ ရှေ့ခါမဲကြည့်
 မပေါင်းယှဉ် ရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခော၊ ဆင်း
 ရဲ၏။

(၇) ယံပိစ္ဆံ၊ အကြင်ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်း စသော သဘောတရား ငါ့အားမဖြစ်ပါမူ ကောင်းလေစွ စသည်ဖြင့် တောင့်တခြင်းကို။ နလဗ္ဘတိ*၊ မရအပ်။ တံပိ၊ ထိုတောင့်တတိုင်း မရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။

(၈) သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာပိ*၊ ဥပါဒါန်၏ အာရုံ ဖြစ်သော ခန္ဓာတို့သည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကုန်၏။

ဣဒံ ခေါ် ပန-ဓမ္မဇာတံ၊ ဤဇာတိ အစရှိသော တရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယာတို့သည် သိအပ်သော သစ္စာမည်၏။

၅-သမုဒယသစ္စာ

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယာယံ-တဏှာ၊ အကြင်လောဘသည်။ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ၊ တဘန်ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော အလေ့ရှိ၏။ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ၊ နှစ်သက်ခြင်း၊ တပ်ခြင်း ဖြစ်၍ဖြစ်၏။ တတြတတြ၊ ထိုထိုကိုယ်၏ အဖြစ်၊ ထိုထိုအာရုံ၌။ အဘိနန္ဒိနိ၊ အလွန်နှစ်သက်တတ်၏။ ဣဒံ-သော တဏှာ၊ ဤတဏှာသည်။ သေယျထာ-ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။

(၁) ကာမတဏှာ၊ ရူပါရုံစသော ဝတ္ထုကာမကို တပ်တတ်သော တဏှာလည်းကောင်း။

(၂) ဘဝတဏှာ၊ သဿတဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ ဖြစ်သော တဏှာလည်းကောင်း။

(၃) ဝိဘဝတဏှာ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ ဖြစ်သော တဏှာ
လည်းကောင်း။

ဣဒံ ခေါ ပန-ဓမ္မဇာတံ၊ ဤတဏှာဟူသော သဘော
တရားသည်။ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ဒုက္ခ၏အကြောင်း ဖြစ်သော။
အရိယသစ္စံ၊ အရိယာတို့သည် သိအပ်သော သစ္စာမည်၏။

၆-နိရောဓသစ္စာ

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တဿာယေဝ-တဏှာယ၊ ထိုကာမ
တဏှာစသည်ဖြင့် ဝေဘန်အပ်သော လောဘ၏ သာလျှင်။

(၁) ယော-အသေသဝိရာဂနိရောဓော၊ အကြင် အကြွင်းမဲ့
တပ်ခြင်းကင်းရာ၊ ချုပ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည်။

(၂) ယော-စာဂေါ၊ အကြင်စွန့်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည်။

(၃) ယော-ပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ အကြင်ဝေစွာ စွန့်ရာဖြစ်သော
နိဗ္ဗာန်သည်။

(၄) ယာ-မုတ္တိ၊ အကြင်လွတ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည်။

(၅) ယော-အနာလယော၊ အကြင်ကပ်ငြိခြင်း ကင်းရာ ဖြစ်
သော နိဗ္ဗာန်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ဣဒံ ခေါ ပန ဓမ္မဇာတံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်ဟူသော သဘောတရား
သည်။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊
အရိယာတို့သည် သိအပ်သော သစ္စာမည်၏။

၇-မဂ္ဂသစ္စာ

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အရိယော၊ မြတ်သော။ အယံမေဝ
ဓမ္မေါ၊ ဤမဂ်သည်လျှင်။ အဋ္ဌဂီကော၊ အင်္ဂါ ၈-ပါးနှင့်ပြည့်
စုံ၏။

ဣဒံ-မဂ္ဂံ၊ ဤမဂ္ဂင်သည်။ သေယျထာ-ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။

- (၁) သံဃာဒိဋ္ဌိ၊ ကောင်းစွာမြင်ခြင်း။
- (၂) သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ ကောင်းစွာကြံခြင်း။
- (၃) သမ္မာဝါစာ၊ ကောင်းစွာဆိုခြင်း။
- (၄) သမ္မာကမ္မန္တော၊ ကောင်းစွာပြုခြင်း။
- (၅) သမ္မာအာဇီဝေါ၊ ကောင်းစွာအသက်မွေးခြင်း။
- (၆) သမ္မာဝါယာမော၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်ခြင်း။
- (၇) သမ္မာသတိ၊ ကောင်းစွာအောက်မေ့ခြင်း။
- (၈) သမ္မာသမာဓိ၊ ကောင်းစွာတည်ကြည်ခြင်း။

ဣဒံဝေါပန-ဓမ္မဇာတံ၊ ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားသည်လျှင်။ ဒုက္ခနိရောဓေါမိနိ ပဋိပဒေါ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယာတို့သည် သိအပ်သော သစ္စာမည်၏။

၈-ဒုက္ခသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

သစ္စာလေးပါးကို သရုပ်အားဖြင့် ပြတော်မူပြီ ၍ ဤ သစ္စာလေးပါး၌ သစ္စဉာဏ်၊ ကိစ္စဉာဏ်၊ ကတဉာဏ်-ဟူသော အပြန်သုံးပါးကို ပြတော်မူခြင်းငှာ “ဣဒံ ဒုက္ခံ” အစရှိသော ဒေသနာတော်ကို မိန့်တော်မူသည်။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်တို့....။

ဣဒံ၊ ဤတဏှာကြည်သော တေဘုမ္မက တရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယာသစ္စာမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေ-မယာ၊ ငါတုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘုရားဖြစ်သည်မှရှေး၌။ အနန္တသုတေသု၊ မကြာစဘူ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သစ္စာတရားတို့၌။

စက္ခု၊ ဒုက္ခသစ္စာကို မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိသည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ဉာဏံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုသိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား
ဖြစ်၏။

ပညာ၊ ဇာတိဒုက္ခစသည်ကို အပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ဝိဇ္ဇာ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်၏။

အာလောကော၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်း တတ်သောမောဟ
တည်းဟူသော အမှိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ပညာ
အရောင်အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

[ဤကား-ဒုက္ခသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်]

၉-ဒုက္ခသစ္စာ၌-ကိစ္စဉာဏ်

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့...။

တံခေါပနိဒံ-ဒုက္ခံအရိယသစ္စံ၊ ထိုဒုက္ခ ဖြစ်သော
အရိယသစ္စာကို။ ပရိညေယျံ၊ ဤတရားကား ဒုက္ခ
တည်း၊ ဤဒုက္ခကားဤမျှသာတည်း၊ ဤထက်အလွန်
ဤမှအောက် အယုတ်မရှိဟု ထက်ဝန်းကျင်မှ ပိုင်းခြား
၍ သိအပ်၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ-မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘုရား
ဖြစ်သည်မှ ရှေး၌။ အနုဿုတေသု၊ မကြားစဘူးကုန်
သော။ ဓမ္မေသု၊ သစ္စာတရားတို့၌။

စက္ခု၊ ဒုက္ခသစ္စာကို မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိသည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ဉာဏံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား
ဖြစ်၏။

ပညာ၊ ဇာတိ ဒုက္ခစသည်ကို အပြားအားဖြင့် သိခြင်း
သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ဝိဇ္ဇာ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်၏။

အာလောကော၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟ
တည်းဟူသော အမှိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ပညာ
အရောင်အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

[ဤကား ဒုက္ခသစ္စာ၌ကိစ္စဉာဏ်။]

၁၀-ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့....။

တံ ခေါ ပနိဒံ - ဒုက္ခံအရိယသစ္စံ၊ ထိုဒုက္ခဖြစ်သော
အရိယ သစ္စာကို။ ပရိညာတံ၊ ဤတရားကား ဒုက္ခ
တည်း၊ ဤဒုက္ခကား ဤမျှသာတည်း၊ ဤတက်အလွန်
ဤမှအောက် အယုတ်မရှိဟု ထက်ဝန်းကျင် ပိုင်းခြား၍
သိအပ်ပြီ။

ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ-မယာ၊ ငါတုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘုရား
ဖြစ်သည်မှရှေး၌။ အနုနုဿုတေသု၊ မကြားစဘူးကုန်သော။
ဓမ္မေသု၊ သစ္စာတရားတို့၌။

စက္ခု၊ ဒုက္ခသစ္စာကို မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိသည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ဉာဏံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား
ဖြစ်၏။

ပညာ၊ ဇာတိ ဒုက္ခသည်ကို အပြားအားဖြင့် သိခြင်း
သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ဝိဇ္ဇာ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်၏။

အာလောကော၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်း တတ်သောမောဟ
တည်းဟူသော အမှိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ပညာ
အရောင်အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

[ဤကား-ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်]

၁၁ - သမုဒယသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့....။

ဣဒံ၊ ဤတဏှာဟူသော လောဘသည်။ ဒုက္ခ
သမုဒယံ၊ ဒုက္ခ၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊
အရိယသစ္စာမည်၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ-မယာ၊ ငါတုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘုရားဖြစ်
သည်မှရှေး၌။ အနုနုဿုတေသု၊ မကြားစဘူး ကုန်သော။
ဓမ္မေသု၊ သစ္စာတရားတို့၌။

စက္ခု၊ သမုဒယသစ္စာကို မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိ
သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ဉာဏံ၊ သမုဒယသစ္စာကိုသိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား
ဖြစ်၏။

ပညာ၊ တရားကိုယ်အားဖြင့် တပါး၊ အခြင်းအရာအား
ဖြင့် ကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာဟူ၍ သုံးပါး၊
ရူပတဏှာ၊ သဒ္ဓတဏှာ၊ ဂန္ဓတဏှာ၊ ရသတဏှာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ-
တဏှာ၊ ဓမ္မတဏှာဟူ၍ အာရုံအားဖြင့် တဆယ့်ရှစ်ပါး၊
အဇ္ဈတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန် အားဖြင့် သုံးဆယ့်ခြောက်ပါး၊
အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန် ကာလသုံးပါးအားဖြင့် တရာ
ရှစ်ပါးရှိ၏ဟု အပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်
ရှားဖြစ်၏။

ဝိဇ္ဇာ၊ သမုဒယသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားရှိ၏။

အာလောကော၊ သမုဒယ သစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော
မောဟတည်းဟူသော အမှိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော
ပညာအရောင်အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

[ဤကား-သမုဒယသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်]

၁၂-သမုဒယသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့...။

တံခေါ်ပနိဒ္ဓိ-ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ၊ ထိုဒုက္ခ
၏အကြောင်းဖြစ်သော အရိယသစ္စာကို။ ပဟာတဗ္ဗံ၊
ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သမ္ပယုတ်ကို သောတာပတ္တိ ဖြစ်ဖြင့်၊
ကာမရာဂကို အနာဂါမိမဂ်ဖြင့်၊ ရူပရာဂ၊ အရူပ
ရာဂကို အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ-မယာ၊ ငါတုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘုရားဖြစ်
သည်မှရှေး၌။ အနုနုဿုတေသု၊ မကြားစဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေ
သု၊ သစ္စာတရားတို့၌။

စက္ခု၊ သမုဒယသစ္စာကို မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိ
သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ဉာဏံ၊ သမုဒယသစ္စာကိုသိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား
ဖြစ်၏။

ပညာ၊ တရားကိုယ်အားဖြင့် တပါး၊ အခြင်းအရာအား
ဖြင့် ကမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာဟူ၍ သုံးပါး၊
ရူပတဏှာ၊ သဒ္ဓတဏှာ၊ ဂန္ဓတဏှာ၊ ရသတဏှာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ
တဏှာ၊ ဓမ္မတဏှာဟူ၍ အာရုံအားဖြင့် တဆယ့်ရှစ်ပါး၊
အဇ္ဈတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်အားဖြင့်သုံးဆယ့်ခြောက်ပါး၊ အတိတ်၊
အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ သုံးပါးအားဖြင့် တရားရှစ်ပါးရှိ၏
ဟု အပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ဝိဇ္ဇာ၊ သမုဒယသစ္စာကိုထိုးသွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်၏။

အာလောကော၊ သမုဒယ သစ္စာကို ပုံးလွှမ်းတတ်သော
မောဟတည်းဟူသော အမှိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော
ပညာအရောင်အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

[ဤကား-သမုဒယသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်]

၁၃ - သမုဒယသစ္စာ၌ကတဉာဏ်

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့...။

တံ ဝိပဿနာ - ဒုက္ခသုပ္ပါဒံ အပ္ပါယသစ္စံ၊ ထိုဒုက္ခ
၏အကြောင်း ဖြစ်သော အရိယသစ္စာကို။ ပဟိနံ၊
မက်လေးပါးဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ပယ်အပ်ပြီ။

ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ-မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘုရားဖြစ်သည်မှရှေး၌။ အနုနုဿုတေသု၊ မကြားစဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သစ္စာတရားတို့၌။

စက္ခု၊ သမုဒယသစ္စာကို မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ဉာဏံ၊ သမုဒယသစ္စာကို သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ပညာ၊ တရားကိုယ်အားဖြင့်တပါး၊ အခြင်းအရာအားဖြင့် ကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာဟူ၍ သုံးပါး ရူပတဏှာ၊ သဒ္ဓတဏှာ၊ ဂန္ဓတဏှာ၊ ရသတဏှာ၊ ဖောဠဗ္ဗတဏှာ ဓမ္မတဏှာဟူ၍ အာရုံအားဖြင့် တဆယ့်ရှစ်ပါး၊ အဇ္ဈတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်အားဖြင့် သုံးဆယ့်ခြောက်ပါး၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန် ကာလသုံးပါးအားဖြင့် တရားရှစ်ပါးရှိ၏ ဟု အပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ဝိဇ္ဇာ၊ သမုဒယသစ္စာကိုထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

အာလောကော၊ သမုဒယသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်း တတ်သော မောဟတည်းဟူသော အမှိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ပညာ အရောင်အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

[ဤကား သမုဒယသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်။]

၁၄-နိရောဓသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့....။

ဣဒံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည်။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော။
အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာမည်၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ-မယာ၊ ငါတုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ တုရား
ဖြစ်သည်မှရှေး၌။ အနုဿုတေသု၊ မကြားစဘူးကုန်သော။
ဓမ္မေသု၊ သစ္စာတရားတို့၌။

စက္ခု၊ နိရောဓသစ္စာကို မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိသည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ဉာဏံ၊ နိရောဓသစ္စာကိုသိတတ်သော ဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်၏။

ပညာ၊ တရားကိုယ်အားဖြင့်တပါး၊ သဥပါဒိသေသ၊ အနုပါ
ဒိသေသအားဖြင့် နှစ်ပါး၊ သုညတ၊ အနိမိတ္တ၊ အပ္ပဏီဟိတ
အားဖြင့် သုံးပါးရှိ၏ဟု အပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ဝိဇ္ဇာ၊ နိရောဓသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်၏။

အာလောကော၊ နိရောဓသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်း တတ်သော
မောဟ ကည်းဟူသော အမှိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော
ပညာအရောင်အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

[ဤကား နိရောဓသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်။]

၁၅-နိရောဓသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့....။

တံခေါပနိဒံ- ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ၊ ထိုဒုက္ခ၏
ချုပ်ရာ ဖြစ်သော အရိယ သစ္စာကို။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊
မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်
ပြုအပ်၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ-မယာ၊ ငါတုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘုရားဖြစ်
သည်မှရှေး၌။ အနုနုဿုတေသု၊ မကြားစဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေ
သု၊ သစ္စာတရားတို့၌။

စက္ခု၊ နိရောဓသစ္စာကို မြင်တတ်သောပညာ မျက်စိသည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ဉာဏံ၊ နိရောဓသစ္စာကို သိတတ်သောဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်၏။

ပညာ တရားကိုယ်အားဖြင့်တပါး၊ သဥပါဒိသေသ၊ အနု
ပါဒိသေသအားဖြင့် နှစ်ပါး၊ သုညတ၊ အနိမိတ္တ၊ အပ္ပဏိဟိတ
အားဖြင့်သုံးပါးရှိ၏ဟု အပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်၏။

ဝိဇ္ဇာ၊ နိရောဓသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်၏။

အာလောကော၊ နိရောဓသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်း တတ်သော
မောဟတည်းဟူသော အမှိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ပညာ
အရောင်အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

[ဤကား-နိရောဓသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်။]

၁၆-နိရောဓသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့....။

တံခေါပနိဒံ-ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ၊ ထိုဒုက္ခ၏
ချုပ်ရာဖြစ်သော အရိယသစ္စာကို။ သစ္စိကတံ၊ မဂ်
ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်
ပြုအပ်ပြီ။

ဣတ္တံ၊ ဤသို့။ မေ-မယာ၊ ငါတုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘုရား
ဖြစ်သည်မှရှေး၌။ အနုနုဿုတေသု၊ မကြားစဘူး ကုန်သော။
ဓမ္မေသု၊ သစ္စာတရားတို့၌။

စက္ခု၊ နိရောဓသစ္စာကို မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိသည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ဉာဏံ၊ နိရောဓသစ္စာကို သိတတ်သောဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်၏။

ပညာ၊ တရားကိုယ်အားဖြင့် တပါး၊ သဥပါဒိသေသ၊
အနုပါဒိသေသအားဖြင့်နှစ်ပါး၊ သုညတ၊ အနိမိတ္တ၊ အပ္ပဏီ
ဟိတအားဖြင့် သုံးပါးရှိ၏ဟု အပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ဝိဇ္ဇာ၊ နိရောဓသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်၏။

အာလောကော၊ နိရောဓသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်း တတ်သော
မောဟကည်းဟူသော အမှိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီး တတ်သော
ပညာသရောင်အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

[ဤစာ :- နိရောဓသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်။]

၁၇-မဂ္ဂသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့....။

ဣဒံ၊ ဤမဂ္ဂင် ရှစ်ပါးသည်။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ
ပဋိပဒါ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း
အကျင့်ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာမည်၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ-မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘုရား
ဖြစ်သည်မှ ရှေး၌။ အနုနုဿုတေသု၊ မကြားစဘူးကုန်သော။
ဓမ္မေသု၊ သစ္စာတရားတို့၌။

စက္ခု၊ မဂ္ဂသစ္စာကို မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိသည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ဉာဏံ၊ မဂ္ဂသစ္စာကိုသိတတ်သော ဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်၏။

ပညာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ စသည်ကို အပြားအားဖြင့် သိခြင်း
သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ဝိဇ္ဇာ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်၏။

အာလောကော၊ မဂ္ဂသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟ
တည်းဟူသော အမှိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ပညာ
အရောင်အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

[ဤကား-မဂ္ဂသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်။]

၁၈-မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့....။

တံခေါပနိဒံ-ဒုက္ခနိရောဓ ဂါမိနီပဋိပဒါ အရိယ
သစ္စံ၊ ထိုဒုက္ခချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း
အကျင့်ဖြစ်သော အရိယ သစ္စာကို။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊
ပွားစေအပ်၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ-မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘုရား
ဖြစ်သည်မှရှေး၌။ အနုဿုတေသု၊ မကြားစဘူးကုန်သော။
ဓမ္မေသု၊ သစ္စာတရားတို့၌။

စက္ခု၊ မဂ္ဂသစ္စာကို မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိသည်။
ဥပပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ဉာဏံ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို သိတတ်သောဉာဏ်သည်။ ဥပပါဒိ၊
ထင်ရှား ဖြစ်၏။

ပညာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ စသည်ကို အပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည်။
ဥပပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ဝိဇ္ဇာ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ဥပပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်၏။

အာလောကော၊ မဂ္ဂသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်း တတ်သော
မောဟတည်းဟူသော အမှိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော
ပညာအရောင်အလင်းသည်။ ဥပပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

[ဤကား-မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်။]

၁၉-မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့....။

တံခေါပနိဒံ-ဒုက္ခနိရောဓ ဂါမိနိပဋိပဒါ အရိယ
သစ္စံ၊ ထိုဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း
အကျင့်ဖြစ်သော အရိယသစ္စာကို။ ဘာဝိတံ၊ ပွားစေ
အပ်ပြီ။

ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ-မယာ၊ ငါတုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘုရား
ဖြစ်သည်မှ ရှေး၌။ အနုဿုတေသု၊ မကြားစဘူးကုန်သော။
ဓမ္မေသု၊ သစ္စာတရားတို့၌။

ဓက္ခု၊ မဂ္ဂသစ္စာကို မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိသည်။
ဥပပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ဉာဏံ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို သိတတ်သော ဉာဏ်သည်။ ဥပပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်၏။

ပညာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ စသည်ကို အပြားအားဖြင့် သိခြင်း
သည်။ ဥပပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ဝိဇ္ဇာ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ဥပပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်၏။

အာလောကော၊ မဂ္ဂသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟ
တည်းဟူသော အမှိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ပညာ
အရောင်အလင်းသည်။ ဥပပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

[ဤကား-မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်]

၂၀-ရှေးကဘုရားဖြစ်ကြောင်း ဝန်မခံခဲ့ပုံ

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့....။ ယာဝကီဝဉ္စ-ယတ္တကံကာလံ၊ အကြင်
မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ဣမေသု-စတုသု အရိယ
သစ္စေသု၊ ဤသစ္စာလေးပါးတို့၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တိပရိဝဋ္ဌံ၊ သစ္စ
ဉာဏ်၊ ကိစ္စဉာဏ်၊ ကတဉာဏ်အားဖြင့် သုံးပါးသော အပြန်
ရှိသော။ ဒု၊ ဒဿကာရံ၊ သုံးပါးလေးလံဖြစ်၍ တဆယ်နှစ်
ပါးသော အခြင်းအရာရှိသော။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်တိုင်း
ဖြစ်သော။ ဉာဏဒဿနံ၊ ဉာဏ်အမြင်သည်။ မေ၊ ငါအား။
သုဝိသုဒ္ဓိံ၊ အလွန်သန့်ရှင်း ကြည်လင် စင်ကြယ်သည်။
န အဟောသိ၊ မဖြစ်သေး။

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တာဝ-တတ္တကံ ကာလံ၊ ထိုဉာဏ်
အမြင် မစင်ကြယ်သေးသမျှကာလပတ်လုံး။ အဟံ၊ ငါဘုရား
သည်။ သဒေပကေ၊ ကာမာဝစရနတ်ပြည် ငါးထပ်နှင့်တကွ
သော။ သမာရကေ၊ ဝသဝတ္တိ နတ်ပြည်နှင့် တကွသော။
သဗြဟ္မကေ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်နှင့်တကွသော။ လောကေ၊ ဩကာသ
လောက၌။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ၊ ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားနှင့်တကွ
သော။ သဒေပမနုဿာယ၊ သမ္မုတိနတ်တည်းဟူသောမင်း၊
ကြွင်းသောလူနှင့် တကွသော။ ပဇာယ၊ သတ္တလောက၌။
အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်
ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေဂါတိ၊ ထိုးထွင်း၍
သိပြီဟူ၍။ နေဝ ပစ္စညာသိ၊ ဝန်ခံတော်မမူသေး။

၂၁-ယခုမုဘုရားဖြစ်ကြောင်းဝန်ခံပုံ

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယတောစခေါ-ယဒါကာလေ၊ အကြင်အခါ၌ကား။ ဣမေသု-စတုသု အရိယသစ္စေသု၊ ဤသစ္စာလေးပါးတို့၌။ ဝေံ၊ ဤသို့။ တိပရိဝဋ္ဌံ၊ သစ္စဉာဏ်၊ ကိစ္စဉာဏ်၊ ကတဉာဏ်အားဖြင့် သုံးပါးသောအပြန်ရှိသော။ ဒွါဒသာကာရံ၊ သုံးပါးလေးလံဖြစ်၍ တဆယ့်နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာရှိသော။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းဖြစ်သော။ ဉာဏဒဿနံ၊ ဉာဏ်အမြင်သည်။ မေ၊ ငါ့အား။ သုဝိသုဒ္ဓိံ အလွန်သန့်ရှင်း ကြည်လင် စင်ကြယ်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အထ-တသ္မိကာလေ၊ ထိုဉာဏ်အမြင်စင်ကြယ်စွာ ဖြစ်သောအခါ၌။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ သဒေဝကေ၊ ကာမာဝစရနတ်ပြည် ငါးထပ်နှင့် တကွသော။ သမာရကေ၊ ဝသဝတ္တိနတ်ပြည်နှင့် တကွသော။ သဗြဟ္မကေ၊ ဗြဟ္မာပြည်နှင့်တကွသော။ လောကေ၊ ဩကာသလောက၌၊ သဿမဏ ဗြာဟ္မဏိယာ၊ ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားနှင့် တကွသော။ သဒေဝမနုဿာယ၊ သမ္မုတိနတ်တည်းဟူသော မင်း၊ ကြွင်းသော လူနှင့်တကွသော။ ပဇာယ၊ သတ္တလောက၌။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။ သမ္မာသမ္မောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိပြီဟူ၍။ ပစ္စညာသိ၊ ဝန်ခံတော်မူပြီ။

၂၂-ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့်သိမြင်ပုံ

မေ၊ ငါ့အား။ ဉာဏဉ္စပန-ဒဿနံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်အမြင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ မေ၊ ငါ၏၊ စေတော

ဝိမုတ္တိ*၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်ကို။ အကုပ္ပ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်
တရားတို့သည်မဖျက်ဆီးအပ်။ အယံ၊ ဤကိုယ်၏ အဖြစ်သည်။
အန္တိမာ၊ အဆုံးစွန်ဖြစ်သော။ ဇာတိ၊ အဖြစ်တည်း။ ဣဒါနိ၊
ယခုအခါ၌။ ပုနဗ္ဗဝေ၊ တစ်ဖန်တစ်ခါသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းသည်။
နတ္ထိ မရှိပြီ။ ဣတိ-ဉာဏဒဿနံ၊ ဤသို့သော ပစ္စဝေက္ခဏာ
ဉာဏ်အမြင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။

၂၃-ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့တရားကို နှစ်သက်ကြပုံ

ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဒံ-ဝစနံ၊ ဤ“ဒွေမေဘိက္ခ
ဝေ”စသောစကားတော်ကို။ အဝေ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ပဉ္စဝဂ္ဂိ
ယာ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိအမည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။
အတ္တမနာ၊ နှစ်လိုဝမ်းမြောက် ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝတော၊
မြတ်စွာဘုရား၏။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော တရား
တော်ကို။ အဘိနန္ဒ၊ သာဓု-သာဓု-ဟု ရိုသေစွာ ဦးဖြင့်
ခံကုန်၏။

၂၄-အရှင်ကောဏ္ဍညသောတာပန်ဖြစ်ပုံ

ဣမသ္မိံစပန-ဝေယျာကရဏသ္မိံ၊ ဤဂါထာမဘက်သက်
သက်သော အမေးအဖြေဖြစ်သော ဗျာကရိုဏ်းကို။ ဘညမာ
နေ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော။ အာယသ္မတော၊ ရှည်
သောသက်တော်ရှိသော။ ကောဏ္ဍညဿ၊ ကောဏ္ဍညထေရ်
အား။ ဝိရဇံ၊ အပါယ်သို့လားစေတတ်သော ရာဂအစရှိသော
မြို့မှကင်းသော။ ဝီတမလံ၊ အကြွင်းမရှိ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကို
ပယ်သဖြင့် ကင်းသော အညစ်အကြေး ရှိသော။ ဓမ္မစက္ခု၊

သစ္စာလေးပါးတရားကို မြင်တတ်သော သောတာပတ္တိမဂ်
ဉာဏ်တည်းဟူသော မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။
ယံကိဉ္စိ၊ အလုံးစုံသော တေဘုမ္မကတရားသည်။ သမုဒယဓမ္မံ၊
ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ တံ-သဗ္ဗံ၊ ထိုဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော
တရားဟူသမျှသည်။ နိရောဓဓမ္မံ၊ ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

၂၅-နတ်ဗြဟ္မာတို့ကောင်းချီးပေးပုံ

ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဓမ္မစက္ကေ၊ ဓမ္မစကြာ
တရားတော်ကို။ ပဝတ္တိတေစပန၊ ဟောတော် မူအပ်သည်
ရှိသော်ကား။ ဘူမာဒေဝါ*၊ ဘူမစိုးနတ်တို့သည်။ သဒ္ဓံ၊ ကောင်း
ချီး ပေးသောအသံကို။ အနုဿာဝေသုံ၊ တပြိုင်နက် ကြွေး
ကြော်ကုန်၏။

ကိံအနုဿာဝေသုံ၊ အဘယ်သို့ ကြွေးကြော်ကုန် သနည်း။

ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာ ဘုရားသည်။ ဗာရာဏသီယံ၊
ဗာရာဏသီပြည်၌။ ဣသိပတနေ၊ ဣသိပတန အမည်
ရှိသော။ မိဂဒါယေ၊ မိဂဒါဝုန်တော၌။ လောက
သ္မိံ၊ လောက၌။ ကေနစိသမဏေန ဝါ၊ တစုံတယောက်
သော ရဟန်း သည် ၎င်း။ ကေနစိ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ၊
တစုံတယောက်သော ပုဏ္ဏား သည် ၎င်း။ ကေနစိ
ဒေဝေန ဝါ၊ တစုံတယောက်သော နတ်သည် ၎င်း။ ကေနစိ
မာရေန ဝါ၊ တစုံတယောက်သော မာရ်သည် ၎င်း။
ကေနစိ ဗြဟ္မန ဝါ၊ တစုံတယောက်သော ဗြဟ္မာ
သည် ၎င်း။ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ၊ မတားမြစ်နိုင်၊ မဟောနိုင်

သော။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။ ဧတံ-ဓမ္မစက္ကံ၊ ဤဓမ္မ
စကြာတရားတော်ကို။ ပဝတ္ထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။
ဣတိ၊ ဤသို့။ အနုဿာဝေသုံ၊ တပြိုင်နက် ကြွေးကြော်
ကုန်၏။

ဘူမာနံဒေဝါနံ၊ ဘူမစိုးနတ်တို့၏။ သဒ္ဓံ၊ ကောင်းချီး
ပေးသောအသံကို။ သုတု၊ ကြားကုန်၍။ စာတုမဟာရာဇိ
ကာ ဒေဝါ၊ စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့သည်။ သဒ္ဓံ၊ ကောင်းချီး
ပေးသော အသံကို။ အနုဿာဝေသုံ၊ အဆင့်ကြွေးကြော်
ကုန်၏။

စာတုမဟာရာဇိကာနံဒေဝါနံ၊ စာတုမဟာရာဇ် နတ်တို့၏။
သဒ္ဓံ၊ ကောင်းချီးပေးသောအသံကို။ သုတု၊ ကြားကုန်၍။
တာဝတိံသာ ဒေဝါ၊ တာဝတိံသာ နတ်တို့သည်။ သဒ္ဓံ၊
ကောင်းချီးပေးသောအသံကို။ အနုဿာဝေသုံ၊ အဆင့်ကြွေး
ကြော်ကုန်၏....။

တာဝတိံသာနံဒေဝါနံ၊ တာဝတိံသာ နတ်တို့၏။ သဒ္ဓံ၊
ကောင်းချီးပေးသော အသံကို။ သုတု၊ ကြားကုန်၍။ ယာမာ
ဒေဝါ၊ ယာမာနတ်တို့သည်။ သဒ္ဓံ၊ ကောင်းချီးပေးသော အသံကို။
အနုဿာဝေသုံ၊ အဆင့်ကြွေးကြော်ကုန်၏....။

ယာမာနံဒေဝါနံ၊ ယာမာနတ်တို့၏။ သဒ္ဓံ၊ ကောင်းချီး
ပေးသောအသံကို။ သုတု၊ ကြားကုန်၍။ တုသိတာ ဒေဝါ၊
တုသိတာနတ်တို့သည်။ သဒ္ဓံ၊ ကောင်းချီးပေးသော အသံကို။
အနုဿာဝေသုံ၊ အဆင့်ကြွေးကြော်ကုန်၏....။

တုသိတာနံဒေဝါနံ၊ တုသိတာနတ်တို့၏။ သဒ္ဓံ၊ ကောင်းချီး
ပေးသောအသံကို။ သုတု၊ ကြားကုန်၍။ နိမ္မာနရတီဒေဝါ

နိမ္မာနရတီနတ်တို့သည်။ သဒ္ဓါ၊ ကောင်းချီးပေးသော အသံကို။
အနုဿာဝေသုံ၊ အဆင့်ကြေးကြော်ကုန်၏....။

နိမ္မာနရတီနံဒေဝါနံ၊ နိမ္မာနရတီနတ်တို့၏။ သဒ္ဓါ၊ ကောင်း
ချီးပေးသောအသံကို။ သုတု၊ ကြားကုန်၍။ ပရိနိမ္မိတ ဝသ-
ဝတ္တိဒေဝါ၊ ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တိနတ်တို့သည်။ သဒ္ဓါ၊ ကောင်းချီး
ပေးသောအသံကို။ အနုဿာဝေသုံ၊ အဆင့် ကြေးကြော်
ကုန်၏....။

ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနံ ဒေဝါနံ၊ ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တိနတ်
တို့၏။ သဒ္ဓါ၊ ကောင်းချီးပေးသောအသံကို။ သုတု၊ ကြား
ကုန်၍။ ဗြဟ္မကာယိကာ၊ ဗြဟ္မာပြည်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊
ဗြဟ္မာတို့သည်။ သဒ္ဓါ၊ ကောင်းချီးပေးသောအသံကို။ အနုဿာ
ဝေသုံ၊ အဆင့်ကြေးကြော်ကုန်၏။

ကိ အနုဿာဝေသုံ၊ အဘယ်သို့ ကြေးကြော်ကုန်သနည်း။

ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗာရာဏသီယံ၊ ဗာရာဏသီပြည်၌။ ဣသိပတနေ၊ ဣသိပတန
အမည်ရှိသော။ မိဂဒါယေ၊ မိဂဒါဝုန် တော၌။ လောကသ္မိံ၊ လောက၌။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်
သော။ သမဏေနဝါ၊ ရဟန်းသည်၎င်း။ ဗြာဟ္မဏေန
ဝါ၊ ပုဏ္ဏားသည်၎င်း။ ဒေဝေနဝါ၊ နတ်သည်၎င်း။ မာ
ရေနဝါ၊ မာရ်သည်၎င်း။ ဗြဟ္မနာဝါ၊ ဗြဟ္မာသည်
၎င်း။ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ၊ မတားမြစ်နိုင် မဟောနိုင်သော။
အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။ တေ-ဓမ္မစက္ကံ၊ ဤဓမ္မစကြာ
တရားတော်ကို။ ပဝတ္တိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ဣဒံ၊ ဤသို့။ အနုဿာဝေသုံ၊ တပြိုင်နက် ကြေးကြော်
ကုန်၏။

တေနခဏေန၊ ထိုခဏဖြင့်။ တေနလယေန၊ ထိုလယဖြင့်။
 တေနမဟုတ္တေန၊ ထိုမဟုတ်ဖြင့်။ ယာဝဗြဟ္မလောကာ၊ အထက်
 အကနိဋ္ဌ ဗြဟ္မာ့ပြည် တိုင်အောင်။ သဒ္ဓေါ၊ ကျော်စော
 သောအသံသည်။ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ*၊ နှံ့၍တက်၏။

၂၆-တသောင်းသော လောကဓာတ်တုန်လှုပ်ပုံ

အယဉ္ဇ-ဒသသဟသိ လောကဓာတု၊ ဤတသောင်းသော
 လောကဓာတ် စကြာဝဠာသည်လည်း။ သံကမ္ပိ၊ သက်၍သက်၍
 လှုပ်၏။ သမ္ပကမ္ပိ၊ တက်၍တက်၍လှုပ်၏။ သမ္ပဝေဓိ၊ ထိုမှဤမှ
 အေးယာဉ်ကဲ့သို့လှုပ်၏။

၂၇-အရောင်အလင်းဖြစ်ပေါ်လာပုံ

အပ္ပမာဏော၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော။ ဥဠာရော၊ ပြန့်
 ပြောသော။ ဩဘာသောစ၊ ဒေသနာဉာဏ်ကြောင့်ဖြစ်သော
 အရောင်အလင်းသည်လည်း။ လောကေ၊ လောက၌။ ဒေဝါနံ၊
 နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့၏။ ဒေဝါနုဘာဝံ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့၏အာနုဘော်
 ကို။ အတိက္ကမ္မ၊ သာလွန်၍။ ပါတုရဟောသိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

၂၈-မြတ်စွာဘုရား ဥဒါန်းကျူးပုံ

အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဥဒါနံ*၊
 ဝမ်းမြောက်သောစကားကို။ ဥဒါနေသိ၊ တသောင်းတိုက်
 သား ကြားသိအောင် မြှောက်ဆိုတော်မူ၏။ ကိ-ဥဒါနေသိ၊
 အဘယ်သို့မြှောက်ဆိုတော်မူသနည်း။

ဘော၊ အိုရဟန်းတို့။ ကောဏ္ဍညော၊ ကောဏ္ဍည
 သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ အညသိ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိ

လေပြီ။ ဘော၊ အိုရဟန်းတို့။ ကောဏ္ဍညော၊
 ကောဏ္ဍညသည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ အညာသိ၊ သစ္စာ
 လေးပါးကိုသိလေပြီ။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဒါနေသိ၊ မြွက်ဆုံတော်မူ၏။

ဣတိဟိ-ဣတိဝေ၊ ဤသို့ဥဒါန်းကျူးတော်မူသောကြောင့်
 သာလျှင်။ အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ၊ အရှင်ကောဏ္ဍည
 အား။ အညာသိကောဏ္ဍညောတေဝ၊ အညာသိကောဏ္ဍည
 ဟူ၍သာလျှင်။ ဣဒံ-နာမံ၊ ဤအမည်သည်။ အဟောသိ၊ ပြစ်၏။

၂၉-အညာသိ ကောဏ္ဍည ရှင်ရဟန်းအဖြစ်တောင်းပုံ

အထခေါ၊ တိုသောတာပန်ဖြစ်ပြီးသောအခါ၌။ အာယ-
 သ္မာအညာသိကောဏ္ဍညော၊ အရှင်အညာသိ ကောဏ္ဍညသည်။

ဒိဋ္ဌဓမ္မော၊ မြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာတရားရှိသည်
 ဖြစ်၍။

ပတ္တဓမ္မော၊ ရောက်အပ်ပြီးသော သစ္စာတရား
 ရှိသည်ဖြစ်၍။

ဝိဒိတဓမ္မော၊ သိအပ်ပြီးသော သစ္စာတရား
 ရှိသည်ဖြစ်၍။

ပရိယောဂါဋ္ဌဓမ္မော၊ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်အပ်ပြီး
 သော သစ္စာတရားရှိသည်ဖြစ်၍။

တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော၊ ကူးမြောက်ပြီးသော တဆယ့်
 ခြောက်ပါးသော ယုံမှားခြင်း၊ ရှစ်ပါးသောယုံမှား
 ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။

ဝိဂတကထံကထော၊ သို့လော သို့လော တွေးတော
ယုံမှားခြင်းကင်းသည် ဖြစ်၍။

သတ္တု သာသနော၊ မြတ်စွာဘုရား သာသနာ
တော်၌။ ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော၊ ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်သည်
ဖြစ်၍။

အပရပ္ပစ္စယော၊ ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် သိမြင်
အပ်သောကြောင့် သူတပါး တို့အား ယုံကြည်ခြင်း
မဖြစ်ပေ၍။

ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ တေ-ဝစနံ၊ ဤသို့သော
စကားကို။ အဝေဝါစ၊ လျှောက်၏။

ကိ-အဝေဝါစ၊ အဘယ်သို့လျှောက်သနည်း။

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။

ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သန္တိကေ၊ အထံတော်
၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရှင်၏အဖြစ်ကို။ လဘေယျံ၊ ရချင်ပါ၏။ ဥပ
သမ္ပဒံ၊ ပဉ္စင်း၏အဖြစ်ကို။ လဘေယျံ၊ ရချင်ပါ၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေဝါစ၊ လျှောက်၏။

၃၀-ဟေတုကုရဟန်းဖြစ်ပုံ

ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဧဟိ၊ လာလှည့်။ ဓမ္မော၊ တရား
တော်ကို သွားကွာတော၊ ကောင်းခွာငါဟောအပ်ပြီ။
ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏။ အန္တကိရိယာယ၊ အဆုံးကို
ပြုခြင်း၌။ သမ္မော၊ ကောင်းခွာ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ အထက်
မဂ်သုံးပါး တညးပူသော မြတ်သော အကျင့်ကို။
စရ၊ ကျင့်လော့။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝေါ၊ မိန့်တော်မူ၏။ တဿ-အာယသ္မတော၊ ထိုအရှင် အညာသိ ကောဏ္ဍညအား။ သာဝ-ဥပသမ္ပဒါ၊ ဆိုဟေတိက္ခ၊ ပဉ္စင်း အဖြစ်သည်သာလျှင်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။

ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ္တံ၊ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်သည်။
နိဋ္ဌိတံ၊ အပြီးသို့ရောက်ပြီ။

[ဝါဆိုလပြည့်နေ့ အရှင် ကောဏ္ဍညထေရ် သောတာပန်ဖြစ်သည်။ လပြည့်ကျော် တရက်နေ့ ဝပ္ပဇထရ် သောတာပန်ဖြစ်သည်။ နှစ်ရက်နေ့ ဘဒ္ဒိယထေရ် သောတာပန်ဖြစ်သည်။ သုံးရက်နေ့ မဟာနာမထေရ် သောတာပန်ဖြစ်သည်။ လေးရက်နေ့ အဿဇ္ဈိထေရ် သောတာပန် ဖြစ်သည်။ ငါးရက်နေ့ အနတ္တလက္ခဏသုတ်ကို ဟော၍ ငါးပါးလုံး ရဟန္တာချည်းဖြစ်ကုန်၏။]

နိဗ္ဗာန်

ဣတိ မဟိဋ္ဌကာဝါသနိဝါသိနာ မဟာထေရေန ရစိတော ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ္တံ နိဿယော-

သဟဿ သတ နုတိ၊ စတုဝဿမိ သာဝဏေ။

ပုဏ္ဏမေ ပုရေ ဘတ္တမိ၊ ပဟာရေကမိ သောရိယေ။

ဣတိ-ဣမိနာ အနုက္ကမေန၊ ဤသို့သော သဒ္ဓါအစဉ်၊ အနက်အစဉ်ဖြင့်။ မဟိဋ္ဌကာဝါသနိဝါသိနာ၊ မဟာအောင် မြေတုံစံ အုတ်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေသော။ မဟာ ထေရေန၊ စက္ကိန္ဒာဘိ သီရိသဒ္ဓမ္မဇေ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇ

(၅၀)

ဓမ္မစကြာ ၂-စောင်တွဲ

ဂုရု-မဟာထေရ်သည်။ ရစိတော၊ ဇရုးစီရင်အပ်သော။ ဓမ္မ
စက္ကပဝတ္တန သုတ္တနိဿယော၊ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၏ နိဿယ
သည်။ သဟဿသတနဝုတိစတုဝဿမ္ပိ၊ သက္ကရာဇ် ၁၁၉၄-
ခုနှစ်၌။ သာဝဏော၊ နံကာလ၌။ ပုဏ္ဏမေပုရောဘတ္တမ္ပိ၊ လပြည့်
နေ့ နံနက်။ ပဟာရကမ္ပိသောရိယော၊ စနေနေ့ တချက်
တီးအချိန်၌။ နိဠိတော၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်၏။

ဆရာတော် ဦးဗုဓ်၏

ဓမ္မစကြာသုတ် နိဿယပြီး၏။

လယ်တီဆရာတော်

ဓမ္မစကြာသုတ်

နိဿယသစ်

လယ်တီဆရာတော်

ဓမ္မစကြာသုတ်နိဿယသစ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္ဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓဿ။

၁-ဓမ္မစကြာနိဒါန်း

ဘန္တေ၊ အရှင်မဟာကဿပ ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးဘုရား။
မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ လျှောက်ထား
လတ္တံ့၊ သောအတိုင်း။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော
မြတ်စွာဘုရား၏။ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဆည်းကပ် ခရောက် ထံတော်
မှောက်မှ။ သုတံ၊ ကိုယ်တိုင်သုတ ကြားလိုက်ရ ပါသည်
ဘုရား။

ဧကံ သမယံ၊ တပါးသောအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်ကြီး
သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗာရာဏသီယံ၊ ဗာရာဏသီနေ
ပြည်တော်ကြီး၏အနီး၌။ ဣသိပတနေ၊ ရွေးခါခေတ်ဟောင်း
ရသေ့သူမြတ်အပေါင်းတို့၏ သက်ဆင်းရာဖြစ်သော။ မိဂဒါ
ယေ၊ သားသမင်အပေါင်းတို့ကို ဘေးမဲ့ ပေး၍ မွေးရာဖြစ်
သော မိဂဒါဝုန်တောကြီး၌။ ဝိဟရတိ၊ သီတင်းသုံးနေတော်
မူ၏။ တတြခေါ၊ ထိုသို့ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ၌။
ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ၊ ကောဏ္ဍညအမှူး
ငါးဦးအစုအဝေး ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။
အာမန္တေသိ၊ ခေါ်တော်မူ၏။

၂-အယုတ်တရားနှစ်ပါး

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ပဗ္ဗဇိတေန၊ သာသနာ
တော်ထမ်း ရဟန်းဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒေ၊ နှစ်ပါး
ကုန်သော။ ဣမေ-အန္တဂါ၊ အစွန်းသမုတ် အယုတ်ခေါ်ငြား
ဤတရားတို့ကို။ နသေဝိတဗ္ဗဂါ၊ မမှီဝဲအပ်ကုန်။

ဒေ၊ အန္တဂါ၊ အစွန်းအယုတ်ဟု သမုတ်အပ် ကုန်သော
တရားနှစ်ပါးတို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်တရားတို့နည်း။

(၁) ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဟိနေ၊ ယုတ်မာ
သော။ ဂမ္မေ၊ ရွာသုရွာသား၊ မြို့သုမြို့သားတို့၏
လက်ကိုင်ဖြစ်သော။ ပေါထုဇ္ဇနိကော၊ ပုထုဇဉ်
သတ္တဝါတို့၏ အလေ့အမူအရာ ဖြစ်သော။ အန
ရိယော။ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် မဆိုင်သော။
အနတ္ထသံဟိတော၊ အကျိုး တစုံတရာနှင့်မျှမစပ်
ယှဉ်သော။ ကာမေသု၊ လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်
တို့၌။ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ၊ ကာမချမ်း
သာကို သာယာတုံငြား လိုက်စားအားထုတ်မှုဟု
ဆိုအပ်သော။ ယောစာယံ-အန္တေ၊ အကြင်
အစွန်းသမုတ် အယုတ်တရား မျိုးသည်လည်း။
အတ္ထိ၊ ရှိလေ၏။

(၂) ဒုက္ခော၊ ကိုယ်ချမ်းသာမတက် ဆင်းရဲမှုသက်သက်
မျှသာ ဖြစ်သော။ အနရိယော၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်
တို့နှင့်မဆိုင်သော။ အနတ္ထသံဟိတော၊ အကျိုး
တစုံတရာနှင့် မစပ်ယှဉ်သော။ အတ္တကိလမထာ
နုယောဂေါ၊ ရှေ့၊ မီးလုံ၊ ဆူးပုံ၌အိပ်ခြင်း

အစရှိသည့် မိမိကိုယ် ပင်ပန်းအောင် သာလွန်စွာ
ကြိုးပမ်းလေ့ ရှိသော။ ယောစာယံ-အန္တော၊
အကြင်အစွန်းသမုတ် အယုတ်တရား မျိုးသည်
လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိလေ၏။

၃-အလယ်အလတ်အကျင့်တရား

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဥဘော၊
နှစ်ပါးကုန်သော။ ဧတေ-အန္တော၊ ထိုအစွန်းသမုတ် အယုတ်
တရားတို့ကို။ အနုပဂမ္မ၊ မကပ်မရောက်မူ၍။ တထာဂတေန၊
ငါတုရားသည်။ ယာ-မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ၊ အကြင် အလယ်
လမ်းဟု ဆိုအပ်သော အကျင့်မြတ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊
သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော် အလင်းဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်
လေပြီ။ သာ-မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ၊ ထိုအလယ်လမ်းဟု ဆိုအပ်
သော အကျင့်မြတ်သည်။ စက္ခုကရဏီ၊ သစ္စာလေးပါးကို
မြင်စေနိုင်ဘိသော ပညာမျက်စိ ကိုလည်း ပြုပြင်စီရင်တတ်
ပေ၏။ ဉာဏကရဏီ၊ အသိဉာဏ် ပွင့်လင်းမှုကိုလည်း ပြုပြင်
စီရင်တတ်ပေ၏။ ဥပသမာယ၊ ကိလေသာမီး အပြီးချုပ်
ငြိမ်းစေခြင်းငှာ။ အဘိညာယ၊ ဉာဏ်ကွန့်မြူး၍ အထူး သိစေ
ခြင်းငှာ။ သမ္မောဓာယ၊ မဘောက်မပြန် မှန်ကန်ကောင်းမွန်
စွာသိစေခြင်းငှာ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ချုပ်ပြတ်ငြိမ်း
၍ ဇာတ်သိမ်းစေခြင်းငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ တထာဂတေန၊ ငါတုရား
သည်။ ယာ-မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ၊ အကြင်အလယ်လမ်းဟု ဆို
အပ်သော အကျင့်မြတ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်အလင်းဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်လေပြီ။ ယာ-

မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ၊ အကြင် အလယ်လမ်းဟု ဆိုအပ်သော
 အကျင့်မြတ်သည်။ စက္ခုကရဏီ၊ သစ္စာလေးပါးကို မြင်စေ
 နိုင်ဘိသော ပညာမျက်စိကိုလည်း ပြုပြင် စီရင်တတ်ပေ၏။
 ဉာဏကရဏီ၊ အသိဉာဏ် ပွင့်လင်းမှုကိုလည်း ပြုပြင်စီရင်
 တတ်ပေ၏။ ဥပသမာယ၊ ကိလေသာမီး အပြီးချုပ်ငြိမ်း
 စေခြင်းငှာ။ အဘိညာယ၊ ဉာဏ်ကုန်မြူး၍ အထူးသိစေခြင်း
 ငှာ။ သမ္မောဓာယ၊ မဘောက်မပြန် မှန်ကန်ကောင်းမွန်စွာ
 သိစေခြင်းငှာ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ချုပ်ပြတ်ငြိမ်း၍
 ဇာတ်သိမ်းစေခြင်းငှာ။ သံဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်၏။

သာ-မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ၊ ထိုအလယ်လမ်းဟု ဆိုအပ်သော
 အကျင့်မြတ်သည်။ ကတမာစ၊ အဘယ်နည်း။

အရိယော၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လက်ကိုင်ဖြစ်၍ မြင့်
 မြတ်သော။ အဋ္ဌဂီကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။
 အယမေဝ - မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားသည် ပင်လျှင်
 တည်း။

ဣဒံ၊ ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားဟူသည်။ သေယျထာ၊
 အဘယ်နည်း။

- (၁) သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ကောင်းစွာမြင်ခြင်း။
- (၂) သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ ကောင်းစွာကြံခြင်း။
- (၃) သမ္မာဝါစာ၊ ကောင်းစွာပြောဆိုခြင်း။
- (၄) သမ္မာကမ္မန္တော၊ ကောင်းစွာပြုလုပ်ခြင်း။
- (၅) သမ္မာအာဇီဝေါ၊ ကောင်းစွာအသက်မွေးခြင်း။
- (၆) သမ္မာဝါယာမော၊ ကောင်းစွာအားထုတ်ခြင်း။
- (၇) သမ္မာသတိ၊ ကောင်းစွာအောက်မေ့ခြင်း။
- (၈) သမ္မာသမာဓိ၊ ကောင်းစွာတည်ကြည်ခြင်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ အယံခေါသာ-မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ၊ ဤအလယ်လမ်းဟု ဆိုအပ်သော အကျင့်မြတ်ကို။ တထာဂတေန၊ ငါဘုရားသည်။ အဘိသမ္ပဒ္ဓါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော် မူအပ်လေပြီ။ အယံခေါသာ-မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ၊ ဤအလယ်လမ်းဟု ဆိုအပ်သော အကျင့်မြတ်သည်။ စက္ခုကရဏီ၊ သစ္စာလေးပါးကို မြင်စေနိုင်ဘိသော ပညာမျက်စိကိုလည်း ပြုပြင်စီရင်တတ်ပေ၏။ ဉာဏကရဏီ၊ အသိဉာဏ်ပွင့်လင်းမှုကိုလည်း ပြုပြင် စီရင်တတ်ပေ၏။ ဥပသမာယ၊ ကိလေသာမီး အပြီးချုပ်ငြိမ်းစေခြင်းငှာ။ အဘိညာယ၊ ဉာဏ်ကွန့်မြူး၍ အထူးသိစေခြင်းငှာ။ သမ္မောဓာယ၊ မဘောက်မပြန် မှန်ကန်ကောင်းမွန်စွာ သိစေခြင်းငှာ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ချုပ်ပြတ်ငြိမ်း၍ ဇာတ်သိမ်းစေခြင်းငှာ။ သံဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်၏။

၄-ဒုက္ခသစ္စာ

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဣဒံ ခေါပန-ဒုက္ခံ၊ ဤဆင်းရဲခြင်းသဘောဟု ဆိုအပ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ မဘောက်မပြန် မှန်ကန်သော အရိယသစ္စာတရားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

(၁) ဇာတိပိ၊ အဘန်ဘန် ပဋိသန္ဓေ နေရမှုကြီးသည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲ၏။

(၂) ဇရာပိ၊ အဘန်ဘန် အိုရမှုကြီး သည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲ၏။

(၃) ဗျာဓိပိ၊ အဘန်ဘန် နာရမှုကြီး သည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲ၏။

- (၄) မရဏံပိ၊ အဘန်ဘန် သေရမူကြီး သည်လည်း။
ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။
- (၅) အပ္ပိယေဟိ၊ မချစ်မနှစ်သက် အပ်ကုန်သော သူတို့
နှင့်။ သမ္ပယောဂေါ၊ အတူတကွ ပေါင်းသင်း၍
နေရမူကြီးသည်လည်း။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲ၏။
- (၆) ပိယေဟိ၊ ချစ်နှစ်သက်အပ် ကုန်သော သူတို့နှင့်၊
ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ကွေးကွင်းခွဲခွါ၍ နေရမူကြီး သည်
လည်း။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲ၏။
- (၇) ယံ-ပိစ္ဆံ၊ အကြင်တောင့်တခြင်း၊ အလိုရှိခြင်းကို
လည်း။ နလဘတိ၊ မရ။ တံပိ၊ ထိုလိုအင် ဆန္ဒဖြင့်
တောင့်တတိုင်း မရမူကြီးသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်း
ရဲ၏။
- (၈) သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းချုပ် အားဖြင့်။ ပဉ္စပါဒါ
နက္ခန္ဓာ၊ ဥပါဒါန်တရားတို့၏ စုံလမ်းရာ ဖြစ်ကုန်
သော ခန္ဓာငါးပါးတို့သည်။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲ
အစစ်တို့သာတည်း။

၅-သမုဒယသစ္စာ

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဣဒံခေါပန- ဒုက္ခသမုဒယံ၊
ဤဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်းရင်း ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊
မဘောက်မပြန် မှန်ကန်သော အရိယသစ္စာ တရားသည်။
အတ္ထိ၊ ပျံ့၏။

ယာယံ တဏှာ၊ အကြင်သာယာနှစ်သက်မှုကြီးဟု ဆိုအပ်
သော တဏှာဓာတ်သည်။ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ၊ ဘဝအသစ်
အသစ်ကို တဘန်ဖြစ်စေတတ်သော သဘောရှိ၏။ နန္ဒီရာဂ

သဟဂတာ၊ နှစ်သက်ခြင်း၊ တပ်မက်ခြင်းဖြစ်၍နေ၏။ တကြ
တကြာဘိနန္ဒီ၊ ထိုထိုအာရုံတို့၌ မြူးခန့်ပြေးလွှား ကျက်စား
သာယာ၍နေ၏။

ဣဒံ၊ ဤတဏှာသည်။ သေယျတာ၊ အဘယ်နည်း။

(၁) ကာမတဏှာ၊ ကာမအာရုံတို့၌ - ခုံမင်တပ်မက်၍
နေသောတဏှာ၎င်း။

(၂) ဘဝတဏှာ၊ မြဲသည်ဟုအယူရှိ၍ သဿတဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်
သောတဏှာ၎င်း။

(၃) ဝိဘဝတဏှာ၊ မမြဲဟုအယူရှိ၍ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်
သောတဏှာ၎င်း။

ဣဒံခေါပန- ဓမ္မဇာတံ၊ ဤတဏှာသဘော သုံးပါးပင်
လျှင်တည်း။

၆ - နိရောဓသစ္စာ

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဣဒံခေါပန-ဒုက္ခနိရောဓံ၊
ဤဒုက္ခ ခပ်သိမ်းတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှု သဘောကြီးဖြစ်သော။
အရိယသစ္စံ၊ မဘောက်မပြန် မှန်ကန်သော အရိယသစ္စာ
တရားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿာယေဝ-တဏှာယ၊ ထိုတဏှာ
လောဘ၏သာလျှင်။

(၁) ယော - အသေသဝိရာဂ နိရောဓော၊ အကြင်
အကြမ်းမဲ့ ပယ်ပျောက် ချုပ်ဆုံးမှုသည်၎င်း။

(၂) ယော-စာဂေါ၊ အကြင် စွန့်လွှတ်မှုသည်၎င်း။

(၃) ယော-ပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ အကြင်ဝေစွာ စွန့်လွှတ်မှု
သည်၎င်း။

(၄) ယာ-မုတ္တိ၊ အကြင် ကျွတ်လွတ် ထွက်မြောက်
မှုသည်၎င်း။

(၅) ယော - အနာလယော၊ အကြင် မငြိမကပ်မှုသည်
၎င်း။

ဣဒံခေါပန - ဓမ္မဇာတံ၊ ဤနိဗ္ဗာန် သဘောတရားကြီးပင်
လျှင်တည်း။

၇-မဂ္ဂသစ္စာ

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဣဒံခေါပန - ဒုက္ခနိရောဓ
ဂါမိနိပဋိပဒါ၊ ဤဒုက္ခ ခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းမှု နိဗ္ဗာန်သို့
ဆိုက်ရောက်ကြောင်း အကျင့်မြတ် သဘောကြီး ဖြစ်သော။
အရိယသစ္စံ၊ မဘောက်ပပြန် မှန်ကန်သောအရိယသစ္စာတရား
သည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ အရိယော၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏
လက်ကိုင်ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်သော။ အဋ္ဌဂီကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါး
နှင့်ပြည့်စုံသော။ အယမေဝ-မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရား
သည်ပင်လျှင်တည်း။

ဣဒံ၊ ဤဂ္ဂမင် ရှစ်ပါး တရားဟူသည်။ သေယျထာ၊
အဘယ်နည်း။

(၁) သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ကောင်းစွာမြင်ခြင်း။

(၂) သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ ကောင်းစွာကြံခြင်း။

(၃) သမ္မာဝါစာ၊ ကောင်းစွာပြောဆိုခြင်း။

(၄) သမ္မာကမ္မန္တော၊ ကောင်းစွာပြုလုပ်ခြင်း။

(၅) သမ္မာအာဇီဝေါ၊ ကောင်းစွာအသက်မွေးခြင်း။

(၆) သမ္မာဝါယာမော၊ ကောင်းစွာအားထုတ်ခြင်း။

(၇) သမ္မာသတိ၊ ကောင်းစွာအောက်မေ့ခြင်း။

(၈) သမ္မာသမာဓိ၊ ကောင်းစွာတည်ကြည်ခြင်း။

ဣဒံ ခေါပန-ဓမ္မဇာတံ၊ ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားအကျင့်
လမ်းကြီးပင်လျှင်တည်း။

၈-ဒုက္ခသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့....။

ဣဒံ၊ ဤတေဘုမ္မကဝဋ်တရားစုသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ
စင်စစ် အမှန်ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စန္တိ၊ အရိယသစ္စာ
ကြီးတပါး-ဟူ၍။

မေ-ယော၊ ငါဘုရားသည်၊ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘုရားမဖြစ်မီ ကာ
လ၌။ အနုနုဿုတေသု၊ တရံတခါမျှ မကြားစဘူးကုန်သော။
ဓမ္မေသု၊ တရားအပေါင်းတို့၌။ စက္ခု၊ မြင်နိုင်တုံဘိ ဉာဏ်မျက်
စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။ ဉာဏံ၊ ထိုးထွင်း
ဟုတ်မှန် အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍ လာ
၏။ ပညာ၊ အနွံအပြား မြင်အားသန်စွာ ဉာဏ်ပညာသည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။ ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်းသိတတ်
ဝိဇ္ဇာဓာတ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။ အာ
လောကော၊ မောဟမှောင်ကြီး ဖျက်ဆီးထွန်းပြောင်အလင်း
ရောင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

[ဒုက္ခသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်ပြီး၏။]

၉-ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့....။

ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲစင်စစ် အမှန်ဖြစ်သော။ တံခေါပန
ဣဒံ-အရိယသစ္စံ၊ ဤအရိယသစ္စာတရားကို။ ပရိညေ

ယုတ္တိ၊ ပိုင်းပိုင်းခြားခြား ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သိအပ် သိ
ထိုက်၏-ဟူ၍။

မေ-မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘုရားမဖြစ်မီ ကာ
လ၌။ အနုဿုတေသု၊ တရံတခါမျှ မကြားစဘူးကုန်သော။
ဓမ္မေသု၊ တရားအပေါင်းတို့၌။

စက္ခု၊ မြင်နိုင်တုံတိ ဉာဏ်မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား
ဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ဉာဏံ၊ ထိုးထွင်းဟုတ်မှန် အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍ လာ၏။

ပညာ၊ အနွံအပြား မြင်အားသန်စွာ ဉာဏ်ပညာသည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်းသိတတ် ဝိဇ္ဇာဓာတ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

အာလောကော၊ မောဟမှောင်ကြီး ဖျက်ဆီးထွန်းပြောင်
အလင်းရောင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

[ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ် ပြီး၏။]

၁၀-ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့....။

ဒုက္ခ၊ ဆင်းရဲစင်စစ် အမှန်ဖြစ်သော။ တံခေါ်ပန
ဣဒံ-အရိယသစ္စံ၊ ဤအရိယသစ္စာတရားကို။ ပရိညာ
တန္တိ၊ ပိုင်းပိုင်းခြားခြား ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သိခြင်းကိစ္စ
ပြီးစီးလေပြီ-ဟူ၍။

မေ-မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရွေးဘုရားမဖြစ်မီကာလ၌။ အနုနုဿုတေသု၊ တရံတခါမျှ မကြားစဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တရားအပေါင်းတို့၌။

စက္ခု၊ မြင်နိုင်တုံဘိ ဉာဏ်မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ဉာဏံ၊ ထိုးထွင်းဟုတ်မှန် အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ပညာ၊ အနွံအပြား မြင်အားသန်စွာ ဉာဏ်ပညာသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်း သိတတ် ဝိဇ္ဇာဓာတ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

အာလောကော၊ မောဟမှောင်ကြီး ဖျက်ဆီးထွန်းပြောင် အလင်းရောင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

[ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်ပြီး၏။]

၁၁ - သမုဒ္ဒယသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့....။

ဣဒံ၊ ဤတပ်မက်သာယာသော တဏှာလောဘသည်။ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်းရင်း ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စန္တိ၊ အရိယသစ္စာကြီး တပါး ဟူ၍။

မေ-မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရွေးဘုရားမဖြစ်မီကာလ၌။ အနုနုဿုတေသု၊ တရံတခါမျှ မကြားစဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တရားအပေါင်းတို့၌။

စက္ခု၊ မြင်နိုင်တုံဘိ ဉာဏ်မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား
ဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ဉာဏံ၊ ထိုးထွင်းဟုတ်မှန် အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ပညာ၊ အနွံအပြား မြင်အားသန်စွာ ဉာဏ်ပညာသည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်းသိတတ် ဝိဇ္ဇာဓာတ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်
ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

အာလောကော၊ မောဟ မှောင်ကြီး ဖျက်ဆီး ထန်း
ပြောင် အလင်းရောင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍
လာ၏။

[သမုဒယသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်ပြီး၏။]

၁၂-သမုဒယသစ္စာ၌ကိစ္စဉာဏ်

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့....။

ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်းရင်း ဖြစ်
သော။ တံခေါပနက္ခဒံ-အရိယသစ္စံ၊ ဤအရိယသစ္စာ
တရားကို။ ပဟာတဗ္ဗန္တိ၊ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံ ပယ်
သင့် ပယ်ထိုက်၏-ဟူ၍။

မေ-မယာ၊ ငါတုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘုရားမဖြစ်မီ
ကာလ၌။ အနုနုဿုတေသု၊ တရံတခါမျှ မကြားစဘူးကုန်
သော။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။

စက္ခု၊ မြင်နိုင်တုံဘိ ဉာဏ်မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား
ဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ဉာဏံ၊ ထိုးထွင်းဟုတ်မှန် အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ပညာ၊ အနွံအပြား မြင်အားသန်စွာ ဉာဏ်ပညာသည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်းသိတတ် ဝိဇ္ဇာဓာတ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

အာလောကော၊ မောဟမှောင်ကြီး ဖျက်ဆီး ထွန်း
ပြောင် အလင်းရောင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်
၍လာ၏။

[သမုဒယသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်ပြီး၏။]

၁၃-သမုဒယသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့....။

ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်
သော။ တံခေါပန ဣဒံ-အရိယသစ္စံ၊ ဤအရိယသစ္စာ
တရားကို။ ပဟိနန္တိ၊ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံပယ်ခြင်း
ကိစ္စပြီးပြီ-ဟူ၍။

မေ-မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘုရားမဖြစ်မီ
ကာလ၌။ အနုဿုတေသု၊ တရံတခါမျှ မကြားစဘူးကုန်
သော။ ဓမ္မေသု၊ တရားအပေါင်းတို့၌။

စက္ခု၊ မြင်နိုင်တုံဘိ ဉာဏ်မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်
ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ဉာဏ်၊ ထိုးထွင်းဟုတ်မှန် အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ပညာ၊ အနွံအပြား မြင်အားသန်စွာ ဉာဏ်ပညာသည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်းသိတတ် ဝိဇ္ဇာဓာတ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

အာလောကော၊ မောဟမှောင်ကြီး ဖျက်ဆီး ထွန်း
ပြောင် အလင်းရောင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍
လာ၏။

[သမုဒယသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်ပြီး၏။]

၁၄-နိရောဓသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့....။

ဣဒံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည်။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခသပ်သိမ်း
ချုပ်ပြတ်ငြိမ်း၍ ဇာတ်သိမ်းရာအမှန်ဖြစ်သော။ အရိယ
သစ္စန္တိ၊ အရိယသစ္စာကြီးတပါး-ဟူ၍။

မေ-မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘုရားမဖြစ်မီကာလ
၌။ အနုဿုတေသု၊ တရံတခါမျှ မကြားစဘူး ကုန်သော။
ဓမ္မေသု၊ တရားအပေါင်းတို့၌။

စက္ခု၊ မြင်နိုင်တုံဘိ ဉာဏ်မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်
ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ဉာဏံ၊ ထိုးထွင်းဟုတ်မှန် အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ပညာ၊ အနံ့အပြား မြင်အားသန့်စွာ ဉာဏ်ပညာသည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်းသိတတ် ဝိဇ္ဇာဓာတ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား
ဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

အာလောကော၊ မောဟမွှောင်ကြီး ဖျက်ဆီးထွန်းပြောင်
အလင်းရောင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

[နိရောဓသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်ပြီး၏။]

၁၅-နိရောဓသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့....။

ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ချုပ်ပြတ်ငြိမ်း၍ ဇာတ်
သိမ်းရာအမှန်ဖြစ်သော။ တံခေါ်ပနဏ္ဍိ - အရိယသစ္စံ၊
ဤအရိယသစ္စာတရားကို။ သစ္စိကာတဗ္ဗန္တိ၊ ကိုယ်
တိုင်ဆိုက်ရောက်မျက်မှောက် ပြုအပ်ပြုထိုက်၏ - ဟူ၍။

မေ-မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘုရားမဖြစ်မီကာလ
၌။ အနုဿုတေသု၊ တရံတခါမျှ မကြားစဘူးကုန်သော။
ဓမ္မေသု၊ တရားအပေါင်းတို့၌။

စက္ခု၊ မြင်နိုင်တုံဘိ ဉာဏ်မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား
ဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ဉာဏံ၊ ထိုးထွင်း ဟုတ်မှန် အသိဘုရားသည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ပညာ၊ အနွံအပြား မြင်အားသန်စွာ ဉာဏ်ပညာသည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်းသိတတ် ဝိဇ္ဇာဓာတ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်
ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

အာလောကော၊ မောဟမှောင်ကြီး ဖျက်ဆီးသွန်း
ပြောင် အလင်းရောင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍
လာ၏။

[နိရောဓသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ် ပြီး၏။

၁၆-နိရောဓသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့....။

ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ချုပ်ပြတ်ငြိမ်း၍ ဇာတ်
သိမ်းကဿမ္ပန်ဖြစ်သော။ တံခေါပနဣဒံ - အရိယသစ္စံ၊
ဤအရိယသစ္စာတရားကို။ သစ္စိကတန္တိ၊ ကိုယ်တိုင်
ဆိုက်ရောက် မျက်မှောက်ပြုခြင်းကိစ္စပြီးပြီ - ဟူ၍။

မေ-မယာ၊ ငါတရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘုရားမဖြစ်မီကာလ
၌။ အနုနုဿုလေယျ၊ တစ်ခါတစ်ရံ မကြားစဘူးကုန်သော။
ဓမ္မေသု၊ တရားအပေါင်းတို့၌။

ဓကု၊ မြင်နိုင်တုံသာ ဉာဏ်မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား
ဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ဉာဏံ၊ ငါတရားဟုတ်မှန် အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်
ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ပညာ၊ အနံအပြား မြင်အားသန်စွာ ဉာဏ်ပညာသည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်းသိတတ် ဝိဇ္ဇာဓာတ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်
ရှားဖြစ်ပေါ်၍ လာ၏။

အာလောကော၊ မောဟမှောင်ကြီး ဖျက်ဆီးထွန်းပြောင်
အလင်းရောင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍ လာ၏။

[နိရောဓသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်ပြီး၏။]

၁၇-မဂ္ဂသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့...။

ဣဒံ၊ ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားအစုသည်။ ဒုက္ခနိရောဓ
ဂါမိနိပဋိပဒါ၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ချုပ်ပြတ်ငြိမ်း၍ ဇာတ်
သိမ်းရာအမှန် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်
ကောင်းလမ်းမှန်ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စန္တိ၊ အရိယ သစ္စာ
ကြီးတပါး-ဟူ၍။

မေ-မယာ၊ ငါတုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘုရားမဖြစ်မီကာလ
၌။ အနုနုဿုတေသု၊ တရံတခါမျှ မကြားစဘူးကုန်သော။
ဓမ္မေသု၊ တရားအပေါင်းတို့၌။

စက္ခု၊ မြင်နိုင်ဘုံဘိ ဉာဏ်မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား
ဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ဉာဏံ၊ ထိုးထွင်းဟုတ်မှန် အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ပညာ၊ အနံအပြား မြင်အားသန်စွာ ဉာဏ်ပညာသည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

။ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်းသိတတ် ဝိဇ္ဇာဓာတ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

အာလောကော၊ မောဟမှောင်ကြီး ဖျက်ဆီးထွန်းပြောင် အလင်းရောင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

[မဂ္ဂသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်ပြီး၏။]

၁၈-မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့...။

ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ချုပ်
ပြတ်ငြိမ်း၍ ဇာတ်သိမ်းရာအမှန် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်
ကြောင်း အကျင့်ကောင်း လမ်းမှန်ဖြစ်သော။ တံခေါ
ပန လူဒိ-အရိယသစ္စ၊ ဤအရိယသစ္စာ တရားကို။
ဘာဝေတဗ္ဗန္တိ၊ ဘာဝနာအလုပ်ဖြင့် အားထုတ် ကြိုး
စား ပွားများအပ်၊ ပွားများထိုက်၏-ဟူ၍။

မေ-မယာ၊ ငါတုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘုရားမဖြစ်မီ ကာလ
၌။ အနုနုဿုတေသု၊ တရံတခါမျှ မကြားစဘူးကုန်သော။
ဓမ္မေသု၊ တရားအပေါင်းတို့၌။

စက္ခု၊ မြင်နိုင်တုံဘိ ဉာဏ်မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား
ဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ဉာဏံ၊ ထိုးထွင်းဟုတ်မှန် အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်
ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ပညာ၊ အနံအပြား မြင်အားသန်စွာ ဉာဏ်ပညာသည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးညှင်းသိတတ် ဝိဇ္ဇာဓာတ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား
ဖြစ်ပေါ်၍ လာ၏။

အာလောကော၊ မောဟမှောင်ကြီး ဖျက်ဆီးထွန်း
ပြောင် အလင်းရောင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၍
လာ၏။

[မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်ပြီး၏။]

၁၉-မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့....။

ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ချုပ်ပြတ်
ငြိမ်း၍ ဇာတ်သိမ်းရာအမှန် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း
အကျင့်ကောင်း လမ်းမှန် ဖြစ်သော။ တံခေါ်ပန
ဣဒံ-အရိယသစ္စံ၊ ဤအရိယသစ္စာတရားကို။ ဘာဝိတန္တိ၊
ပွားများခြင်းကိစ္စပြီးပြီ-ဟူ၍။

မေ-မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘုရားမဖြစ်မီ ကာလ
၌။ အနုနုဿုတေသု၊ တရံ တခါမျှ မကြားစဘူး ကုန်သော။
ဓမ္မေသု၊ တရားအပေါင်းတို့၌။

စက္ခု၊ မြင်နိုင်တုံဘိ ဉာဏ်မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား
ဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ဉာဏံ၊ ထိုးထွင်းဟုတ်မှန် အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား
ဖြစ်ပေါ်၍ လာ၏။

ပညာ၊ အနံ့အပြား မြင်အားသန်စွာ ဉာဏ်ပညာသည်၊
ဥပပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထင်းသိတတ် ဝိဇ္ဇာဓာတ်သည်။ ဥပပါဒိ၊ ထင်ရှား
ဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

အာလောကော၊ မောဟမှောင်ကြီး ဖျက်ဆီး ထွန်းပြောင်
အလင်းရောင်သည်။ ဥပပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

[မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကတဉာဏ် ပြီး၏။]

၂၀-ရှေးကဘုရားဖြစ်ကြောင်း ဝန်မခံခဲ့ပုံ

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ ယာဝကီဝဉ္စ၊ အကြင်မျှ
လောက်သော ကာလပတ်လုံး။ မေ-မမ၊ ငါဘုရားအား။
စတုဿ၊ လေးပါး ကုန်သော။ ဣမေသု-အရိယသစ္စေသု၊ ဤ
မဘောက်မပြန် မှန်ကန်တုံလတ် အရိယ သစ္စာမြတ်တို့၌။ ဝေ၊
ဤသို့ ပြဆိုအပ်ပြီးသောအတိုင်း။ တိပရိဝနံ၊ သစ္စဉာဏ်၊ ကိစ္စ
ဉာဏ်၊ ကတဉာဏ် အားဖြင့် စက်လည်ပုံ သုံးပါးရှိသော။
ဒွါဒသာကာရံ၊ သုံးပါးလေးလီ အားဖြင့် အခြင်းအရာ တဆယ့်
နှစ်ပါးရှိသော။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ ဉာဏ
ဒဿနံ၊ ပိုင်းခြားထင်ထင် ဉာဏ်အမြင်သည်။ သုဝိသုဒ္ဓံ၊ စင်စင်
ကြယ်ကြယ်။ နအဟောသိ၊ မဖြစ်ပေါ်လာသေး။

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်သော
ကာလပတ်လုံး။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ သဒေဝကေ၊ နတ်ပြည်နှင့်
တကွဖြစ်သော။ သမာရကေ၊ မာရ်နတ်လွှမ်းခြုံ ဝသဝတ္တိဘုံနှင့်
တကွဖြစ်သော။ သဗြဟ္မကေ၊ ဗြဟ္မာဘုံနှင့် တကွ ဖြစ်သော။
လောကေ၊ အနန္တစကြာဝဠာ ကမ္ဘာလောကဓာတ် တိုက်ဘောင်

အတွင်း၌။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ၊ ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားနှင့် တကွ
 ဖြစ်သော၊ သဒေဝမနုဿာယ၊ နတ်လူနှင့် တကွ ဖြစ်သော။
 ပဇာယ၊ သတ္တဝါများ အလယ်၌၊ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။
 သမ္မာသမ္မောဓိံ၊ ဘုရားဖြစ်ရန် သဗ္ဗညုတ ရှေ့ဉာဏ်ကို။ အဘိ
 သမ္ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ပိုင်ပိုင်ရရှိ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီ-ဟူ၍။
 နေဝပစ္စညာသိံ၊ ဝန်ခံတော်မမူသေး။

၂၁-ယခုမှ ဘုရားဖြစ်ကြောင်းဝန်ခံပုံ

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ ယတောစခေါ၊ အကြင်
 အခါ၌သာလျှင်။ မေ-မမ၊ ငါဘုရားအား။ စတုဿ၊ လေးပါး
 ကုန်သော။ ဣမေသု-အရိယသစ္စေသု၊ ဤမဘောက်မပြန် မှန်
 ကန်တုံလတ် အရိယသစ္စာမြတ်တို့၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ပြဆိုအပ်ပြီး
 သောအတိုင်း။ တိပရိဝနံ၊ သစ္စဉာဏ်၊ ကိစ္စဉာဏ်၊ ကတဉာဏ်
 အားဖြင့် စက်လည်ပုံ သုံးပါးရှိသော။ ဒွါဒသာကာရံ၊ သုံးပါး
 လေးလီအားဖြင့် အခြင်းအရာ တဆယ့်နှစ်ပါး ရှိသော။ ယထာ
 ဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ ဉာဏဒဿနံ၊ ပိုင်းခြားထင်ထင်
 ဉာဏ်အမြင်သည်။ သုဝိသုဒ္ဓံ၊ စင်စင်ကြယ်ကြယ်။ အဟောသံ၊
 ဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ အထ၊ ထိုအခါ၌သာလျှင်။
 အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ သဒေဝကေ၊ နတ်ပြည်နှင့်တကွဖြစ်သော။
 သမာရကေ၊ မာရ်နတ်လွှမ်းခြုံ ဝသဝတ္တိဘုံနှင့်တကွ ဖြစ်သော။
 သဗြဟ္မကေ၊ ဗြဟ္မာဘုံနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ လောကေ၊ အနန္တ
 စကြာပဋ္ဌာ ကမ္ဘာ လောကဓာတ် တိုက်ဘောင် အတွင်း၌။

သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ၊ ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားနှင့်တကွ ဖြစ်သော။
 သဒေဝ မနုဿာယ၊ နတ် လူ နှင့် တကွ ဖြစ်သော။
 ပဇာယ၊ သတ္တဝါများ အလယ်၌၊ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဘုရားဖြစ်ရန် သဗ္ဗညုတ ရှေ့ဉာဏ်ကို။ အဘိ
 သဗ္ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ပိုင်ပိုင်ရရှိ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီ-ဟူ၍။ ပစ္စညာသိ၊
 ဝန်ခံတော်မူပြီ။

၂၂-ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်ပုံ

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ မေ-ငါဘုရား၏။ ဒဿနံ၊
 ဟုတ်တိုင်းအမှန် အမြင် သန်သော။ ဉာဏဉ္စပန၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ
 ဉာဏ်တော်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၍လာပြီ။ မေ
 ငါဘုရား၏။ ဝိမုတ္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ဉာဏ်တော်သည်။ အကုပ္ပ၊
 မပျက်စီးနိုင် ခံ့ခိုင် တည်တံ့လေပြီ။ မေ ငါဘုရား၏။
 အသံ၊ ဤဘဝ အဖြစ်သည်။ အန္တိမာဇာတိ၊ အဆုံးစွန်သော
 အဖြစ်ပေတည်း။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ပုနဗ္ဗဝေ၊ ဘဝအသစ်
 တဖန်ဖြစ်ဘို့အရေးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့ချေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဉာဏဒဿနံ၊ ဉာဏ်အမြင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၍
 လာပြီ။

၂၃-ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့ တရားနှစ်သက်ကြပုံ

ဘဝဝါ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဒံ၊
 ဤဓမ္မစက္ကပဝတ္တန သုတ္တန်ကို။ အဝေါစ၊ ပဌမ လက်ဦး
 မြတ်ကျူးဟောကြားတော်မူလေ၏။ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ၊ ကောဏ္ဍည
 အမှု၊ ငါးဦး အစုအဝေး ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့

သည်။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား၏။
ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို။ အတ္တ
မနာ၊ အရိယသစ္စဉာဏ် ထက်သန်ပွင့်လင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်း
ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဘိနန္ဒ၊ ရှင်လန်းအားရ နှစ်သက်ကြ
လေကုန်သတည်း။

၂၄ - အရှင်ကောဏ္ဍညသောတာပန်ဖြစ်ပုံ

ဣမသ္မိံ စပန - ဝေယျာကရဏသ္မိံ၊ ဂါထာမဘက် စန္ဒိယ
သက်သက် ဖြစ်သော ဤဓမ္မစက္ကပဝတ္တန သုတ်တော်ကြီးကို။
ဘညမာနေ၊ ဟောတော်မူအပ်သည် ရှိသော်။ အာယသ္မတော၊
ရှည်သော အသက်တော်ရှိသော။ ကောဏ္ဍညဿ၊ အရှင်
ကောဏ္ဍည မထေရ်အား။ ဝိရဇံ၊ ကိလေသာမြူတို့မှ စင်ဖြူ
ကင်းဝေးသော။ ဝီတမလံ၊ မှောက်မှားဒိဋ္ဌိ အညစ်အကြေး
မရှိသော။ ဓမ္မစက္ခု၊ သောတာပတ္တိ မဂ်ဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်
သော တရားမျက်လုံးသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားစွာ ပေါ်
ပေါက်လေ၏။ ယံကိဉ္စ၊ အလုံးစုံသော တေဘုမ္မက ဝဋ်
ဒုက္ခ တရားစုသည်။ သမုဒယဓမ္မံ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း လျှင်
အကြောင်းရင်းရှိ၏။ တံ-သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော တေဘုမ္မက
ဝဋ်ဒုက္ခတရားစုသည်။ နိရောဓဓမ္မံ၊ မကြွင်းမကျန် အမှန်ချုပ်
ဆုံးခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဓမ္မစက္ခု၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်သိ
ဉာဏ်မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၍လာ၏။

၂၅-နတ်ဗြဟ္မာတို့ကောင်းချီးပေးပုံ

ဘဂဝတ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်။
ဓမ္မစက္က၊ ဓမ္မစကြာ သုတ်တော်ကြီးကို။ ပဝတ္တိတေ စပန၊
ဟောတော်မူအပ်ပြီးသည် ရှိသော်ကား။ ဘုမ္မဒေဝ၊ ဘုမ္မစိုး
နတ်တို့သည်။ သဒ္ဓါ၊ ကောင်းချီးဆူညံ ဟစ်ကြွေးသံကို။
အနုဿာဝေသုံ၊ တပြိုင်နက် ကြွေးကြော်ကြလေကုန်၏။

“ဘောန္တေ၊ အို-နတ်များအပေါင်းတို့။ ဘဂဝ
တ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်။
ဗာရာဏသီယံ၊ ဗာရာဏသီ နေပြည်တော်ကြီး၏
အနီး၌။ မိဂဒါယေ၊ သားသမင် အပေါင်းတို့ကိုဘေး
မဲ့ပေး၍ မွေးရာဖြစ်သော။ ဣသိပတနေ၊ ရသေ့
သုမြတ်အပေါင်းတို့၏ ဆင်းသက် ကျရောက်ရာဖြစ်
သော မိဂဒါဝုန် တောကြီးအတွင်း၌။ အနုတ္တရံ၊
အတုမရှိသော။ ဧတံ-ဓမ္မစက္က၊ ဤဓမ္မစကြာ တရား
တော်မြတ်ကို။ ပဝတ္တိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပေပြီ။
ဧတံ၊ ဤဓမ္မစကြာ တရားတော်မြတ်ကို။ သမဏေ
နဝ၊ ရဟန်းသည်၎င်း။ ဗြာဟ္မဏေနဝ၊ ပုဏ္ဏားသည်
၎င်း။ ဒေဝေနဝ၊ နတ်သည်၎င်း။ မာရေနဝ၊ မာရ်
နတ်သည်၎င်း။ ဗြဟ္မနာဝ၊ ဗြဟ္မာသည်၎င်း။ လော
ကသ္မိံ၊ အနန္တစကြဝဠာ ဤကမ္ဘာ လောကဓာတ်
တိုက်ဘောင်အတွင်း၌။ ကေနစိဝ၊ တစုံတယောက်
သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ၊ မဆီးတား
မကန့်ကွက်နိုင်ချေ” ။

ဣတိ၊ ဤသို့။ အနုဿာဝေသုံ၊ တပြိုင်နက် ကြွေးကြော်ကြ
လေကုန်၏။

ဘုမ္မာနံဒေဝါနံ၊ ဘုမ္မစိုးနတ်တို့၏။ သဒ္ဓံ၊ ကြွေးကြော်သံကို။ သုတ္တာ၊ ကြားကြကုန်သည်ရှိသော်။ စာတု မဟာရာဇိကာဒေဝါ၊ စာတုမဟာရာဇ် နတ်အများတို့သည်။ သဒ္ဓံ၊ ကောင်းချီးဆူညံဟစ်ကြွေးသံကို။ အနုဿာဝေသုံ၊ တပြိုင်နက် ကြွေးကြော်ကြလေကုန်၏....။

စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ၊ စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏။ သဒ္ဓံ၊ ကြွေးကြော်သံကို။ သုတ္တာ၊ ကြားကြကုန်သည်ရှိသော်။ တာဝတိံသာဒေဝါ၊ တာဝတိံသာနတ်အများတို့သည်။ သဒ္ဓံ၊ ကောင်းချီးဆူညံ ဟစ်ကြွေးသံကို။ အနုဿာဝေသုံ၊ တပြိုင်နက်ကြွေးကြော်ကြလေကုန်၏....။

တာဝတိံသာနံ ဒေဝါနံ၊ တာဝတိံသာနတ်တို့၏။ သဒ္ဓံ၊ ကြွေးကြော်သံကို။ သုတ္တာ၊ ကြားကြကုန်သည် ရှိသော်။ ယာမာ ဒေဝါ၊ ယာမာနတ်အများတို့သည်။ သဒ္ဓံ၊ ကောင်းချီးဆူညံ ဟစ်ကြွေးသံကို။ အနုဿာဝေသုံ၊ တပြိုင်နက်ကြွေးကြော်ကြလေကုန်၏....။

ယာမာနံ ဒေဝါနံ၊ ယာမာနတ်တို့၏။ သဒ္ဓံ၊ ကြွေးကြော်သံကို။ သုတ္တာ၊ ကြားကြကုန်သည်ရှိသော်။ တုသိတာဒေဝါ၊ တုသိတာနတ်အများတို့သည်။ သဒ္ဓံ၊ ကောင်းချီးဆူညံ ဟစ်ကြွေးသံကို။ အနုဿာဝေသုံ၊ တပြိုင်နက်ကြွေးကြော်ကြလေကုန်၏....။

တုသိတာနံ ဒေဝါနံ၊ တုသိတာနတ်တို့၏။ သဒ္ဓံ၊ ကြွေးကြော်သံကို။ သုတ္တာ၊ ကြားကြကုန်သည်ရှိသော်။ နိမ္မာနရတီဒေဝါ၊ နိမ္မာနရတီနတ်အများတို့သည်။ သဒ္ဓံ၊ ကောင်းချီးဆူညံ ဟစ်ကြွေးသံကို။ အနုဿာဝေသုံ၊ တပြိုင်နက် ကြွေးကြော်ကြလေကုန်၏....။

နိမ္မာနရတီနံ ဒေဝါနံ၊ နိမ္မာနရတီနတ်တို့၏။ သဒ္ဓံ၊ ကြွေး
ကြော်သံကို။ သုတ္တာ၊ ကြားကြကုန်သည် ရှိသော်။ ပရနိမ္မိတ
ဝသဝတ္တိဒေဝါ၊ ပရနိမ္မိတ-ဝသဝတ္တိနတ် အများတို့သည်။
သဒ္ဓံ၊ ကောင်းချီးဆူညံ ဟစ်ကြွေးသံကို။ အနုဿာဝေသု၊
တပြိုင်နက်ကြွေးကြော်ကြလေကုန်၏....။

ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တိနံ ဒေဝါနံ၊ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနတ်တို့
၏။ သဒ္ဓံ၊ ကြွေးကြော်သံကို။ သုတ္တာ၊ ကြားကြကုန်သည်
ရှိသော်။ ဗြဟ္မကာယိကာဒေဝါ၊ ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့သည်။
သဒ္ဓံ၊ ကောင်းချီးဆူညံ ဟစ်ကြွေးသံကို။ အနုဿာဝေသု၊
တပြိုင်နက်ကြွေးကြော်ကြလေကုန်၏....။

“ဘောန္တော၊ အို-နတ်ဗြဟ္မာများ အပေါင်းတို့။
ဘဂဝတာ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်။
ဗာရာဏသီယံ၊ ဗာရာဏသီ နေပြည်တော်ကြီး၏ အနီး
၌။ မိဂဒါယေ၊ သားသမင်အပေါင်းတို့ကို ဘေး
မဲ့ပေး၍ မွေးရာဖြစ်သော။ ဣသိပတနေ၊ ရသေ့သူ
မြတ်အပေါင်းတို့၏ ဆင်းသက် ကျရောက်ရာ ဖြစ်
သော မိဂဒါဝုန်တောကြီးအတွင်း၌။ အနုတ္တရံ၊ အတု
မရှိသော။ ဧတံ-ဓမ္မစက္ကံ၊ ဤဓမ္မစကြာတရားတော်မြတ်
ကို။ ပဝတ္တိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပေပြီ။ ဧတံ၊ ဤဓမ္မ
စကြာတရားတော်မြတ်ကို။ သမဏေနဝါ၊ ရဟန်း
သည်၎င်း။ ဗြာဟ္မဏေနဝါ၊ ပုဏ္ဏားသည်၎င်း။ ဒေဝေ
နဝါ၊ နတ်သည်၎င်း။ မာရေနဝါ၊ မာရ်နတ်သည်၎င်း။
ဗြဟ္မနာဝါ၊ ဗြဟ္မာသည်၎င်း။ လောကသ္မိံ၊ အနန္တ
စကြာဝဠာ ဤကမ္ဘာ လောကဓာတ် တိုက်ဘောင်

အတွင်း၌။ ကေနစိဝါ၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်
သည်၎င်း။ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ၊ မဘီးတား မကန့်ကွက်
နိုင်ချေ။

ဣတိ၊ ဤသို့။ အနုဿာဝေသုံ၊ တပြိုင်နက်ကြွေးကြော်
ကြလေကုန်၏။

ဣတိဟ၊ ဤသို့လျှင်။ တေန ခဏေန၊ ထိုခဏအတွင်း၌။
တေန လယေန၊ ထိုလယအတွင်း၌။ တေန မဟုတ္တေန၊ ထို
မဟုတ်အတွင်း၌။ ယာပဗြဟ္မလောကာ၊ အကနိဋ္ဌဗြဟ္မာဘုံ
တိုင်အောင်။ သဒ္ဓေါ၊ ကျော်စောသောအသံသည်။ အဗ္ဗုဒ္ဓိ၊
အဆင့်ဆင့်ပျံ့နှံ့၍တက်လေ၏။

၂၆-တသောင်းသော လောကဓာတ်တုန်လှုပ်ပုံ

အယဉ္ဇ-ဒသ သဟဿိ လောကဓာတ်၊ ဤစကြဝဠာ
အပေါင်း လောကဓာတ် တိုက်တသောင်း သည်လည်း။
သံကမ္ပိ၊ အောက်သို့နိမ့်လျက် တသိမ့်သိမ့် တုန်လှုပ်လေ၏။
သမ္ပကမ္ပိ၊ အထက်သို့ခန့်တက်၍ တသွက်သွက် တုန်လှုပ်လေ
၏။ သမ္ပဝေဓိ၊ အေးယဉ်လှသကဲ့သို့ နွဲ့ကာနွဲ့ကာ တုန်လှုပ်
လေ၏။

၂၇-အရောင်အလင်းဖြစ်ပေါ်လာပုံ

ဒေဝါနံ၊ နတ်အပေါင်း၊ ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့၏။ ဒေဝါ
နုဘာဝံ၊ နတ်တို့၏တန်ခိုး၊ ဗြဟ္မာတို့၏တန်ခိုး အလုံးစုံကို။
အတိက္ကမ္မ၊ သိမ်းခြုံလှမ်းမိုး၍။ လောကေ၊ စကြဝဠာ
အပေါင်း လောကဓာတ် တိုက်တသောင်း၌။ အပ္ပမာဏော၊

အတိုင်းမသိ နှိုင်းယှဉ်ဘွယ်မရှိသော။ ဥဋ္ဌာရော၊ ကြီးကျယ်
မုန်မြတ်သော။ ဩဘာသော၊ ရောင်လုံ့ထိန်ညီး အလင်း
ဓာတ်ကြီးသည်။ ပါတုရဟောသိ၊ အဆန်းတကြယ် အံ့ဩ
ဘွယ်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

၂၈-မြတ်စွာဘုရားဥဒါန်းကျူးပုံ

အထခေါ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော
မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣမံ-ဥဒါနံ၊ ဝမ်းမြောက်မြောက်ကြား ဤ
ဥဒါန်းတော် အမိန့်စကားကို။ ဥဒါနေသိ၊ ကျူးရင့်တော်
မူလေ၏။

“ဘော၊ အို-လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်း
တို့။ ကောဏ္ဍညော၊ ငါသားတော်ကြီး ဖြစ်သော
ကောဏ္ဍညသည်။ အညာသိဝတ၊ အသိဉာဏ်အလင်း
ပေါက်၍ သောတာပန် အဖြစ်သို့ ရောက်လေပြီ
တကား။ ဘော၊ အို-လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ
အပေါင်းတို့။ ကောဏ္ဍညော၊ ငါသားတော်ကြီး
ဖြစ်သော ကောဏ္ဍညသည်။ အညာသိဝတ၊ အသိ
ဉာဏ် အလင်းပေါက်၍ သောတာပန် အဖြစ်သို့
ရောက်လေပြီတကား။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဒါနေသိ၊ ဥဒါန်းကျူးရင့်တော်မူလေ၏။

ဣတိဟ-ဣဒိနာ၊ ဥဒါနေန ဤဥဒါန်း စကားတော်အား
ဖြင့်။ အာယသ္မတော၊ နှည်သော အသက်တော် ရှိသော။
ကောဏ္ဍညဿ၊ အရှင်ကောဏ္ဍည မထေရ်မြတ်ကြီးအား။

အညာသိကောဏ္ဍညောကောဝ၊ အညာသိ ကောဏ္ဍညဟူ၍
သာလျှင်။ ဣဒံ-နာမံ၊ ဤအမည်ထူးသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်
လေသတည်း။

၂၉ - အညာသိကောဏ္ဍည ရှင်ရဟန်းအဖြစ်တောင်းပုံ

အထခေါ၊ ထိုသောတာပန် ဖြစ်ပြီးသောအခါ၌။ အာ
ယသ္မာ၊ ရှည်သော အသက်တော်ရှိသော။ အညာသိကောဏ္ဍ
ညော၊ အရှင်အညာသိကောဏ္ဍညသည်။

ဒိဋ္ဌဓမ္မော၊ ကိုယ်တိုင်မြင်အပ်ပြီးသော တရား
ရှိသည်ဖြစ်၍။

ပတ္တဓမ္မော၊ ကိုယ်တိုင် ဆိုက်ရောက်အပ်ပြီးသော
တရားရှိသည်ဖြစ်၍။

ဝိဒိတဓမ္မော၊ ကိုယ်တိုင်သိအပ်ပြီးသော တရား
ရှိသည်ဖြစ်၍။

ပရိယောဂါဠဓမ္မော၊ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်
အပ်ပြီးသော တရားရှိသည်ဖြစ်၍။

တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော၊ ယုံမှားခြင်း၏ တဘက်ကမ်းသို့
ရောက်အောင် ကူးမြောက်ပြီးသည်ဖြစ်၍။

ဝိဂတကထံကထော၊ သို့လောသို့လော တွေးတော
ယုံမှားခြင်းမှ လွတ်ကင်းသည်ဖြစ်၍။

ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော၊ ကြောက်ရွံ့မှု ကင်းလျက်
ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။

သတ္တုသာသနော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာ
တော် အံ့တောင်း၌။ အပရပ္ပစ္စယော။ သိမြင်ပြီးသော
ဉာဏ်အစွမ်း အားဖြင့် သူတပါးတို့အား ယုံကြည်
အားထားခြင်းမရှိလေသောကြောင့်။

ဘဂဝန္တံ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားကို။ တေ၊
ဤသို့သောစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ထားတောင်းပန်
လေ၏။

“ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ တပည့်တော်
သည်။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာ
ဘုရား၏။ သန္တိကေ၊ အထံတော်၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရဟန်း
အဖြစ်ကို။ လဘေယျံ၊ ရလိုပါသည်ဘုရား။ ဥပသမ္ပဒံ၊
ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို။ လဘေယျံ၊ ရလိုပါသည်ဘုရား”။

ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ လျှောက်ထားတောင်းပန်
လေ၏။

၃၀-ဧဟိဘိက္ခု ရဟန်းအဖြစ်ရပုံ

ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝေါစ၊ ဤသို့မိန့်
တော်မူ၏။

“ဘိက္ခု၊ အို-ရဟန်း။ ဧဟိ၊ လာလော့။ မယာ၊
ငါဘုရားသည်။ ဓမ္မော၊ တရားတော် မြတ်ကို။
သ္မာက္ခာတော၊ ကောင်းစွာ ဟောကြားတော် မူအပ်
ပြီ။ ဒုက္ခဿ၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲ၏။ အန္တကိရိယာ

ယ၊ ကိစ္စတုံး၍ အဆုံးတိုင်အောင်ပြုခြင်းငှါ။ သမ္မာ၊
ကောင်းစွာ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော မဂ်အကျင့်ကို။
စရ၊ ကျင့်လေလော့”။

ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ မိန့်တော်မူ၏။ အာယသ္မတော၊
ရှည်သော အသက်တော် ရှိသော။ တဿ၊ ထိုအရှင်
ကောဏ္ဍညအား။ သာဝဉ္ဇပသမ္ပဒါ၊ ထိုဟိဘိက္ခု-ပဉ္စင်းအဖြစ်
သည်သာလျှင်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်လေသတည်း။

ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ္တံ၊ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တန
သုတ်သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင်စာတော်မူ

အနတ္တလက္ခဏသုတ်

ပါဠိတော်

အနတ္တလက္ခဏသုတ်

~~~~~

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

အနတ္တလက္ခဏသုတ်အမူနိး

- (က) ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတွာ၊
အာသဠိယံ ဟိ ပဏ္ဏမေ။
နဂရေ ဗာရာဏသိယံ၊
ဣသိပတနဝ္ဗယေ ဝနေ။
- (ခ) ပါပေတွာဒိဗလံ နေသံ၊
အနုက္ကမေန ဒေသယိ။
ယံ တံ ပက္ခဿ ပဉ္စမ္ပ၊
ဝိမုတ္တတ္ထံ ဘဏာမ ဟေ။

~~~~~

၁-အနတ္တလက္ခဏသုတ် နိဒါန်း

ဝေ မေ သုတ်-

ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရတိ
ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။

တတြ ခေါ ဘဂဝါ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခု။

အာမန္တေသိ “ဘိက္ခုဝေါ”တိ။

“ဘဒ္ဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ပစ္စယောသုံ။

ဘဂဝါ တေ ဒဝေါစ-

၂-ရူပက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ

* ရူပံ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ။

ရူပဉ္စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ အဘဝိဿ၊ နယိဒံ ရူပံ
အာဗာဓာယ သံဝတ္ထေယျ။

လဗ္ဘေထ စ ရူပေ “ဧဝံ မေ ရူပံ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ
ရူပံ မာ အဟောသိ”တိ။

ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရူပံ အနတ္တာ၊ တသ္မာ ရူပံ
အာဗာဓာယ သံဝတ္တတိ။

န စ လဗ္ဘတိ ရူပေ “ဧဝံ မေ ရူပံ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ
ရူပံ မာ အဟောသိ”တိ။

၃-ဝေဒနာက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ

* ဝေဒနာ အနတ္တာ။

ဝေဒနာ စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ အဘဝိဿ၊ နယိဒံ
ဝေဒနာ အာဗာဓာယ သံဝတ္ထေယျ။

လဗ္ဘေထ စ ဝေဒနာယ “ဧဝံ မေ ဝေဒနာ ဟောတု၊
ဧဝံ မေ ဝေဒနာ မာ အဟောသိ”တိ။

ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝေဒနာ အနတ္တာ၊ တသ္မာ
ဝေဒနာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တတိ။

န စ လဗ္ဘတိ ဝေဒနာယ “ဧဝံ မေ ဝေဒနာ ဟောတု၊
ဧဝံ မေ ဝေဒနာ မာ အဟောသိ”တိ။

၄-သညာက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ

* သညာ အနတ္တာ။

သညာ စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ အဘဝိဿ၊ နယိဒံ
သညာ အာဗာဓာယ သံဝတ္ထေယျ။

လဗ္ဘေထ စ သညာယ “ဧဝံ မေ သညာ ဟောတု၊
ဧဝံ မေ သညာ မာ အဟောသိ”တိ။

ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ သညာ အနတ္တာ၊ တသ္မာ
သညာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တတိ။

န စ လဗ္ဘတိ သညာယ “ဧဝံ မေ သညာ ဟောတု၊
ဧဝံ မေ သညာ မာ အဟောသိ”တိ။

၅-သင်္ခါရက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ

* သင်္ခါရာ အနတ္တာ။

သင်္ခါရာ စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ အဘဝိဿံသု၊
နယိဒံ သင်္ခါရာ အာဗာဓာယ သံဝတ္ထေယျ။

လဗ္ဘေထ စ သင်္ခါရေသု “ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ ဟောန္တု၊
ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ မာ အဟေသု”န္တိ။

ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ သင်္ခါရာ အနတ္တာ၊ တသ္မာ
သင်္ခါရာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တန္တိ။

န စ လဗ္ဘတိ သင်္ခါရေသု “ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ ဟောန္တု၊
ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ မာ အဟေသု”န္တိ။

၆-ဝိညာဏက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ

* ဝိညာဏံ အနတ္တာ။

ဝိညာဏဉ္စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ အဘဝိဿ၊ နယိဒံ
ဝိညာဏံ အာဗာဓာယ သံငတ္တေယျ။

လဗ္ဘေထ စ ဝိညာဏေ “ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ ဟောတု၊
ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ မာ အဟောသီ”တိ။

ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိညာဏံ အနတ္တာ၊ တသ္မာ
ဝိညာဏံ အာဗာဓာယ သံဝတ္တတိ။

န စ လဗ္ဘတိ ဝိညာဏေ “ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ ဟောတု၊
ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ မာ အဟောသီ”တိ။

၇-ရူပက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေး ၃-ပါး

ဘံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ
ဝါတိ။

အနိစ္စံ ဘန္တေ။

ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။

ဒုက္ခံ ဘန္တေ။

ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ နှံ တံ
သမုပ္ပါယိတု “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ
အတ္တာ”တိ။

* နော ဟေတံ ဘန္တေ။

၈-ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေးသုံးပါး

ဝေဒနာ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။

* အနိစ္စာ ဘန္တေ။

ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။

* ဒုက္ခံ ဘန္တေ။

ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ
သမနုပဿိတုံ “တေ မမ၊ သောဟမသ္မိ၊ သော မေ
အတ္တာ”တိ။

* နော ဟေတံ ဘန္တေ။

၉-သညာက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေး ၃-ပါး

သညာ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။

* အနိစ္စာ ဘန္တေ။

ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။

* ဒုက္ခံ ဘန္တေ။

ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ
သမနုပဿိတုံ “တေ မမ၊ သောဟမသ္မိ၊ သော မေ
အတ္တာ”တိ။

* နော ဟေတံ ဘန္တေ။

၁၀-သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေး ၃-ပါး
သင်္ခါရာ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။

* အနိစ္စာ ဘန္တေ။

ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။

* ဒုက္ခံ ဘန္တေ။

ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ နှ တံ
သမနုပဿိတုံ “တေ မမ၊ သောဟမသ္မိ၊ သော မေ
အတ္တာ”တိ။

* နော ဟေတံ ဘန္တေ။

၁၁-ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေး ၃-ပါး
ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။

* အနိစ္စံ ဘန္တေ။

ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။

* ဒုက္ခံ ဘန္တေ။

ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ နှ တံ
သမနုပဿိတုံ “တေ မမ၊ သောဟမသ္မိ၊ သော မေ
အတ္တာ”တိ။

* နော ဟေတံ ဘန္တေ။

၁၂-ရုပ်တရားကို တဏှာ၊မာန၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟတို့ဖြင့်
မရူကြည့်အပ်ပုံ

တဿှာ တိဟ တိက္ခဝေ ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ
အတီတာ နာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နံ
အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ
ဩဠာရိကံဝါ သုခုမံ ဝါ
ဟိနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ
ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ

သဗ္ဗံ ရူပံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော
အတ္တာ”တိ ဝေမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒဠဗ္ဗံ။

၁၃-ဝေဒနာတရားကို တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟတို့ဖြင့်
မရူကြည့်အပ်ပုံ

ယာ ကာစိ ဝေဒနာ
အတီတာ နာဂထ ပစ္စုပ္ပန္နာ
အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ
ဩဠာရိကာဝါ သုခုမာ ဝါ
ဟိနာ ဝါ ပဏီတာဝါ
ယာ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ

သဗ္ဗာ ဝေဒနာ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော
အတ္တာ”တိ ဝေမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပပညာယ ဒဠဗ္ဗံ။

၁၄-သညာတရားကို တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟတို့ဖြင့်
မရှုကြည့်အပ်ပုံ

ယာ ကာစိ သညာ
အတိတာ နာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာ
အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ
ဩဠာရိကာ ဝါ သုခုမာ ဝါ
ဟိနာ ဝါ ပဏီတာ ဝါ
ယာ ဒုရေ သန္တိကေ ဝါ

သဗ္ဗာ သညာ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော
အတ္တာ”တိ ဝေမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒဠဗ္ဗံ။

၁၅-သင်္ခါရတရားကို တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟတို့ဖြင့်
မရှုကြည့်အပ်ပုံ

ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ
အတိတာ နာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာ
အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ
ဩဠာရိကာ ဝါ သုခုမာ ဝါ
ဟိနာ ဝါ ပဏီတာ ဝါ
ယေ ဒုရေ သန္တိကေ ဝါ

သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေ-
သော အတ္တာ”တိ ဝေမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ
ဒဠဗ္ဗံ။

၁၆-ဝိညာဉ်တရားကို တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟတို့ဖြင့်
မရကြည့်အပ်ပုံ

ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ
အတိတာ နာဂတ ဗစ္စုပ္ပန္နံ
အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ
ဩဠာရိကံ ဝါ သုခမံ ဝါ
ဟိနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ
ယံ ဒုရေ သန္တိကေ ဝါ

သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော
အတ္တာ”တိ ဝေမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒဠဗ္ဗံ။

၁၇-နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်မှစ၍ မဂ်ကိစ္စတဆယ့်ခြောက်ချက်ဖြစ်ပုံ

ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယ သာဝကော
ရူပသ္မိပ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဝေဒနယာပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ သညာယပိ
နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ သင်္ခါရေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဝိညာဏသ္မိပ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။
နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ။
ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။
ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိံ ဉာဏံ ဟောတိ။
ခိဏာ ဇာတိ။
ဝုဿိတံ ဗြဟ္မစရိယံ။
ကတံ ကရဏီယံ။
နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ။

၁၈-ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းများ ရဟန္တာဖြစ်ပုံ

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု။
ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိ။

ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာ ကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ
ပဉ္စဝဂ္ဂိယာနံ ဘိက္ခုနံ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ
ဝိမုတ္တိသုတိ။

အနတ္တလက္ခဏသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

—

ဆရာတော်ဦးဗုဒ္ဓ

အနတ္တလက္ခဏသုတ်

နိဿယဟောင်း

ဆရာတော် ဦးဗုဒ္ဓ

အနတ္တလက္ခဏသုတ်နိဿယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏာမ

ယာနတ္တယေန ယာယိဿော၊
ယောဂက္ခယံ သယာယိယ။
ယထာဂတေသ ယာပေတိ၊
ဝဇ္ဇေ သမ္ပတ္တိလက္ခဏံ။

ယာယိဿော၊ ယာဉ်မှူးဖြစ်တော်မူသော၊ သေ-ဇေသော
ဘဂဝါ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားသည်။ ယာနတ္တယေန၊ အနိစ္စ၊
ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟုဆိုအပ်သော လက္ခဏာရေး သုံးပါးတည်းဟူ
သောယာဉ်ဖြင့်။ ယောဂက္ခယံ၊ ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ
ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ရှေ့ပြည်သို့။ သယာယိယ၊ ကိုယ်တော်
ကြံသွားတော်မူပြီး၍။ ယထာဂတေ၊ ကံအား လျော်စွာ
ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တေ၊ ဝေနေယျသတ္တဝါတို့ကို။ ယောဂက္ခယံ၊
ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန် ရှေ့ပြည်သို့။
ယာပေတိ၊ ရောက်စေတော်မူ၏။ သမ္ပတ္တိလက္ခဏံ၊ ပြည့်စုံသော
လက္ခဏာတော်ကြီး၊ လက္ခဏာတော်ငယ် ရှိတော်မူသော။
တံ-ဘဂပဉ္စံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။
ဝဇ္ဇေ-ဝန္တာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

(က-ခ) အနတ္တလက္ခဏသုတ်အမှန်း

ဗာရာဏသီယံ၊ ဗာရာဏသီ အမည်ရှိသော။ နဂရေ၊
ပြည်၌။ ဣသိပတနဂူယေ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ ကျရာဖြစ်၍
ဣသိပတနအမည်ရှိသော။ ငနေ၊ သားငှက်တို့အား ဘေးမှ
ပေးရာ မိဂဒါဂုဏ်တော်၌။ အာသဠိယံ၊ ဝါဆိုလ၌။ ပုဏ္ဏမေ၊
လပြည့်နေ့၌။ နေသံ၊ ထိုပဉ္စဂဂီရဟန်းတို့အား။ ဓမ္မစက္ကံ၊
ဓမ္မစကြာဒေသနာကို။ ပဝတ္ထေတော၊ ဟောတော်မူ၍။ အနတ္တ
မေန၊ နေ့ရက်အစဉ် 'ထေရ်အစဉ်အားဖြင့်။ အာဒိဗလံ၊
သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့။ ပါပေတော၊ ရောက်စေ တော်မူ၍။
ပက္ခဿ၊ လက္ခဏိယပက္ခ ပါဆိုလ၏။ ပဉ္စမ္ပ၊ ငါးရက်မြောက်
သောနေ့၌။ နေသံ၊ ထိုပဉ္စဂဂီရဟန်းတို့၏။ ဝိမုတ္တတ္ထံ၊ အရဟတ္တ
ဖိုလ်အကျိုး၌။ ယံ-အနတ္တ လက္ခဏသုတ္တံ၊ အကြင်အနတ္တ
လက္ခဏသုတ်ကို။ အဒေသယံ၊ ဟောတော်မူပြီ။ တံ-အနတ္တ
လက္ခဏသုတ္တံ၊ ယိုအနတ္တလက္ခဏသုတ်ကို။ ဟေ၊ အိ-သုတော်
ဂေ-ပါးတို့။ မာ၊ ငါတို့သည်။ ဘဏာမ၊ ဂုဏ်ကြကုန်အံ့။

အနတ္တလက္ခဏသုတ်သင်္ဂါယနာတင်ပုံ

ကုသိနာရာယ၊ ကုသိနာရုံပြည်၏။ ဒက္ခိပဏ၊ တောင်
အရပ်၌။ မလ္လာနံ၊ မလ္လာမင်းတို့၏။ သာလဝနေ၊ အင်ကြင်း
တောဥယျာဉ်၌။ ယမကသာလာနံ၊ အင်ကြင်းပင်ပျိုအုံတို့
၏။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ ဝိသာပုဏ္ဏမဒိဝသေ၊ ကဆုန်လပြည့်
နေ့၌။ ဗစ္စုသ သမယေ၊ မိုးသောက် အရုဇ်မတက်မီကာ
လ၌။ အာရတံ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပရိဗ္ဗာန်
ဖြစ်၍ ရှိသော်။ တဓော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသည်

မှ။ တိဏ္ဏိမာသာနံ၊ သုံးလတို့၏။ အစ္စယေန၊ လွန်သဖြင့်။ သာဝဏ
မာဿ၊ ဝါခေါင်လ၏။ ကာဠပက္ခပဉ္စမိယံ၊ လဆုတ်
ငါးရက် မြောက်သော နေ့၌။ ဂိရိဗ္ဗဇေ၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌။
ဝေဘာရပဗ္ဗတပဿ၊ ဝေဘာရ တောင်ယံ၌။ သတ္တပဏ္ဍိဂူဟာယံ၊
စရည်းပင်ရောက်ရာ လိုက်ဝ၌။ အဇာတသတ္တုနာ၊ အဇာတသတ်
မင်းသည်။ ကာရာပိတေ၊ ဆောက်လုပ်စေအပ်သော။ အတိ
သောဘိတေ၊ အလွန်တင့်တယ် ရှုဘွယ်ဘနန်း ထူးဆန်းသော။
မဟာမဏ္ဍပေ၊ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌။ ပဉ္စသတိကသင်္ဂတိကာလေ၊ ရဟန္တာ
ငါးရာ ပဌမ မဟာသင်္ဂါယနာတင်သော အခါ၌။ အာယသ္မတာ
မဟာကဿပေန၊ အရှင်မဟာကဿပသည်။ “အာဝုသော
အာနန္ဒ၊ ငါ့ရှင်အာနန္ဒာ။ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤအနတ္တလက္ခဏသုတ်ကို။
ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကတ္ထကာလေ၊ အဘယ်ကာလ၌။
ကတ္ထဒေသေ၊ အဘယ်အရပ်၌။ ကိသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ အဘယ်
အကြောင်းကြောင့်။ ကံပုဂ္ဂလံ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အာရဗ္ဗ၊
အကြောင်းပြု၍။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သနည်း”။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်ဖြစ်၍။ အာယသ္မာအာနန္ဒော၊ အရှင်
အာနန္ဒာသည်။ ဧဝံ မေ သုတန္တိအာဒိနာ၊ ဧဝံ မေ သုတံ-ဤသို့
အစရှိသော စကားဖြင့်။ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊ ဖြေတော်မူ၏။

၁-အနတ္တလက္ခဏသုတ်နိဒါန်း

ဘန္တေကဿပ၊ အရှင်မဟာကဿပ။ မေ၊ အကျွန်ုပ်သည်။
ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သမ္မုဒါ၊ အထံတော်မှ။ ဧဝံ၊
ဤသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်။ သုတံ၊ ကြားလိုက်ရ၏။

ကော်တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗာရာဏသီယံ၊ ဗာရာဏသီပြည်၌။ ဣသိပတနေ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ ကျရာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဣသိပတန အမည်ရှိသော။ မိဂဒါယေ၊ သားတို့အား ဘေးမဲ့ပေးရာဖြစ်သော မိဂဒါဝုန်တော၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။

တတြခေါ၊ ထိုသို့ နေတော်မူသောအခါ၌သာလျှင်။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂီ အမည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဘိက္ခပေါတိ၊ ရဟန်းတို့ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ခေါ်တော်မူ၏။ တေ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော အရှင်ဘုရားအား။ ဘဒ္ဒ၊ ကောင်းခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေဘိက္ခု၊ ထိုပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ပစ္စယောသု၊ တို့ကတဘန် ပြန်လျှောက်ကုန်၏။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ တေ-ဝစနံ၊ ဤ“ရူပံ ဘိက္ခဝေ”အစရှိသော စကားကို။ အဝေ၊ မိန့်တော်မူ၏။

၂-ရူပက္ခန္ဓာအနုတ္တဖြစ်ပုံ

ဘိက္ခပေ၊ ရဟန်းတို့။ ရူပံ၊ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရတည်းဟူသော အကြောင်းတရား လေးပါးတို့ကြောင့် ဖြစ်သော ရုပ်သည်။ ဝါ၊ အချမ်း အပူ အစရှိသော ဝိရောဓိပစ္စည်းတို့ကြောင့် ဘောက်ပြန်တတ်သော ရုပ်သည်။ ဝါ၊ အချမ်း အပူ အစရှိသော ဝိရောဓိပစ္စည်းတို့သည် ဘောက်ပြန်စေအပ်သောရုပ်သည်။ ဝါ၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အဇ္ဈတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓ၊ ဩဠာရိက၊ သုခုမ၊ ဟိန်၊ ပဏိတ၊ ဒုရ၊ သန္တိက-အစရှိ

သောအားဖြင့် ပြားသောရုပ်သည်။ အနတ္တာ၊ ကိုယ်မဟုတ်။
 ဝါ၊ အနှစ်မရှိ။ ဝါ၊ အလိုသို့မလိုက်တတ်။ ဝါ၊ အတ္တမှဆိတ်၏။
 ဝါ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည် ကြံအပ်သောအတ္တ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်
 ၏။ (တနည်းကား) အနတ္တာ၊ အလိုသို့မလိုက်ခြင်း သဘော
 အစိုးမရခြင်းသဘော၊ ပြုပြင်ခြင်း ခံစားခြင်း ဆောက်တည်
 ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှ ဆိတ်သောသဘော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည် ကြံအပ်
 သော အတ္တဘော၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော သဘော
 တည်းဟူသော လေးပါးသောအကြောင်းတို့ကြောင့် အနတ္တ
 မည်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဣဒဉ္စ-ရူပံ၊ ဤကံ၊
 စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ - တည်းဟူသော အကြောင်းတရား
 လေးပါးတို့ကြောင့်ဖြစ်သော စတုသမုဋ္ဌာနိက ရုပ်သည်။ ဝါ၊
 အချမ်းအပူ အစရှိသော ဝိရောဓိပစ္စည်းတို့ကြောင့် ဘောက်
 ပြန်တတ်သောရုပ်သည်။ ဝါ၊ အချမ်းအပူအစရှိသော ဝိရောဓိ
 ပစ္စည်းတို့သည် ဘောက်ပြန်စေအပ်သော ရုပ်သည်။ ဝါ၊
 အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အဇ္ဈတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓ၊ သြဋ္ဌာရိက၊
 သုခမ၊ ဟိန၊ ပဏိတ၊ ဒုရ၊ သန္တိက - အစရှိသောအားဖြင့်
 ပြားသောရုပ်သည်။ အတ္တာ၊ ကိုယ်သည်။ ဝါ၊ အနှစ်ရှိသည်။
 ဝါ၊ အလိုသို့ လိုက်တတ်သည်။ ဝါ၊ အစိုးရသည်။ ဝါ၊ အတ္တမှ
 မဆန့်ကျင်သည်။ ဝါ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည် ကြံအပ်သော အတ္တမှ
 မဆန့်ကျင်သည်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်ဘိမူကား။ ဣဒံ - ရူပံ၊
 ဤစတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်သည်။ အာဗာဓာယ၊ စိတ်ကိုမွှေးနှောက်
 ချောက်ချားခြင်းငှာ။ နသံဝတ္တေယျ၊ မဖြစ်ရာ။ “မေငါ၏။
 ရူပံ၊ စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်သည်။ ဝေ၊ ဤသို့ အလိုသို့လိုက်ခြင်း

သဘော၊ အစိုးရခြင်းသဘော၊ ခံစားပြုပြင်စီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း
မှ မဆိတ်သောသဘော၊ အတ္တမှ မဆန့်ကျင်သော သဘော
ဖြင့်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ မေ၊ ငါ၏။ ရူပံ၊ စတုသမုဋ္ဌာ
နိကရုပ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့အလိုသို့ မလိုက်ခြင်းသဘော၊ အစိုး
မရခြင်းသဘော၊ ခံစားပြုပြင်စီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှ ဆိတ်သော
သဘော၊ အတ္တမှဆန့်ကျင်သော သဘောဖြင့်။ မာအဟော
သိ၊ မဖြစ်စေလင့်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ရူပေ၊ စတုသမုဋ္ဌာနိက
ရုပ်၌။ ဝသဝတ္တာဒိ၊ အလိုသို့လိုက်ခြင်း အစရှိသော သဘော
ကို။ တုဗ္ဗေ၊ သင်တို့သည်။ လဗ္ဘေထစ-လဗ္ဘေထဝေ၊ ရကုန်
ရာသည်သာတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယသ္မာစခေါ၊ အကြင် အလိုသို့
မလိုက်ခြင်း အစရှိသော သဘောကြောင့် သာလျှင်။ ရူပံ၊
စတုသမုဋ္ဌာနိက ရုပ်သည်။ အနတ္တာ၊ အနတ္တမည်၏။ တသ္မာ၊
ထိုသို့ အလိုသို့မလိုက်ခြင်း အစရှိသော သဘောကြောင့်။
ရူပံ၊ စတုသမုဋ္ဌာနိက ရုပ်သည်။ အာဗာဓာယ၊ စိတ်ကိုမူ
နှောက်ချောက်ချားခြင်းငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ “မေ၊ ငါ၏။
ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အလိုသို့လိုက်ခြင်း အစရှိသော
သဘောဖြင့်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ မေ၊ ငါ၏။ ရူပံ၊
ရုပ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့အလိုသို့မလိုက်ခြင်း အစရှိသော သဘော
ဖြင့်။ မာ အဟောသိ၊ မဖြစ်စေလင့်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ရူပေ၊
စတုသမုဋ္ဌာနိက ရုပ်၌။ ဝသဝတ္တာဒိ၊ အလိုသို့ လိုက်ခြင်း
အစရှိသောသဘောကို။ နစလဗ္ဘတိ-န လဗ္ဘတိ ဝေ၊ မရ
အပ်သည်သာလျှင်တည်း။

၃ - ဝေဒနာက္ခန္ဓာအနတ္တဖြစ်ပုံ

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဝေဒနာ၊ သုခ၊ ဒုက္ခ၊ သောမနဿ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပေက္ခာ-အားဖြင့် ပြားသော စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၌ရှိသော ဝေဒနာတခုယုတ် ကိုးဆယ်သည်။ အနတ္တာ၊ အလိုသို့မလိုက်ခြင်း သဘော၊ အစိုးမရခြင်း သဘော၊ ပြုပြင်ခြင်း ခံစားခြင်း ဆောက်တည်ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှ ဆိတ်သော သဘော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည် ကြံအပ်သော အတ္တ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော သဘောတည်းဟူသောလေးပါးသောအကြောင်းတို့ကြောင့် အနတ္တမည်၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဣဒံ-အယံဝေဒနာ၊ ဤဝေဒနာသည်။ အတ္တာ၊ အလိုသို့မလိုက်ခြင်းစသော သဘောကြောင့် အတ္တမည်သည်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်တိမူကား။ ဣဒံ-အယံဝေဒနာ၊ ဤ သုခစသော ဝေဒနာသည်။ အာဗာဓာယ၊ စိတ်ကိုမေ့နှောက်ချောက်ချားခြင်းငှာ။ နသံဝတ္တေယျ၊ မဖြစ်ရာ။ “မေ၊ ငါ၏။ ဝေဒနာ၊ သုခစသောဝေဒနာသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အလိုသို့ မလိုက်ခြင်းစသောသဘောဖြင့်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ မေ၊ ငါ၏။ ဝေဒနာ၊ သုခစသော ဝေဒနာသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အလိုသို့ မလိုက်ခြင်းစသော သဘောဖြင့်။ မာအဟောသိ၊ မဖြစ်စေလင့်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒနာယ၊ သုခစသော ဝေဒနာ၌။ ဝသဝတ္တာဒိ၊ အလိုသို့မလိုက်ခြင်း စသော သဘောကို။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ လံဗ္ဗေထစ-လဗ္ဗေထဝေ၊ ရကုန်ရာသည်သာတည်း။

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယသ္မာ စခေါ၊ အကြင်အလိုသို့ မလိုက်ခြင်း စသော သဘောကြောင့်သာလျှင်။ ဝေဒနာ၊

သုခစသော ဝေဒနာသည်။ အနတ္တာ၊ အနတ္တမည်၏။ တသ္မာ၊
ထိုသို့အလိုသို့ မလိုက်ခြင်းစသော သဘောကြောင့်။ ဝေဒနာ၊
သုခစသော ဝေဒနာသည်။ အာဗာဓာယ၊ စိတ်ကိုမွေ့နှောက်
ချောက်ချားခြင်းငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ “မေငါ၏။ ဝေဒနာ၊
ဝေဒနာသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့အလိုသို့လိုက်ခြင်းစသော သဘော
ဖြင့်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ မေငါ၏။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ
သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့အလိုသို့ မလိုက်ခြင်းစသော သဘောဖြင့်။
မာအဟောသိ၊ မဖြစ်စေလင့်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒနာယ၊
သုခစသော ဝေဒနာ၌။ ဝသဝတ္တာဒိ၊ အလိုသို့လိုက်ခြင်း
စသောသဘောကို။ နစ လဗ္ဘတိ-နလဗ္ဘတိဧဝ၊ မရအပ်သည်-
သာလျှင်တည်း။

၄-သညာက္ခန္ဓာအနတ္တဖြစ်ပုံ

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သညာ၊ စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်
၌ရှိသော သညာသည်။ အနတ္တာ၊ အလိုသို့ မလိုက်ခြင်း
စသော သဘောကြောင့် အနတ္တမည်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဣဒံ-အယံသညာ၊
ဤသညာသည်။ အတ္တာ၊ အလိုသို့လိုက်ခြင်း စသောသဘော
ဖြင့် အတ္တမည်သည်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်ဘိ မူကား။ ဣဒံ-အယံ
သညာ၊ ဤသညာသည်။ အာဗာဓာယ၊ စိတ်ကိုမွေ့နှောက်
ချောက်ချားခြင်းငှာ။ န သံဝတ္တေယျ၊ မဖြစ်ရာ။ “မေငါ
၏။ သညာ၊ သညာသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အလိုသို့ လိုက်ခြင်း
စသော သဘောဖြင့်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ မေ
ငါ၏။ သညာ၊ သညာသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့အလိုသို့ မလိုက်

ခြင်းစသော သဘောဖြင့်။ မာ အဟောသိ၊ မဖြစ်စေလင့်”။
ဣတိ၊ ဤသို့။ သညာယ၊ သညာ၌။ ဝသဝတ္တာဒိ၊ အလုံသို့လုံက်
ခြင်းစသောသဘောကို။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ လဗ္ဘထစ-
လဗ္ဘထဇေ၊ ရကန်ရာသည် သာတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယသ္မာ စခေါ၊ အကြင် အလုံသို့
မလုံက်ခြင်း စသောသဘောကြောင့်သာလျှင်။ သညာ၊ သညာ
သည်။ အနတ္တာ၊ အနတ္တမည်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အလုံသို့
မလုံက်ခြင်း စသော သဘောကြောင့်။ သညာ၊ သညာ
သည်။ အာဗာဓာယ၊ စိတ်ကိုမွေ့နှောက် ချောက်ချားခြင်း
ငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ “မေ၊ ငါ၏။ သညာ၊ သညာသည်။
ဇေ၊ ဤသို့အလုံသို့လုံက်ခြင်းစသော သဘောဖြင့်။ ဟောတု၊
ဖြစ်စေသတည်း။ မေ၊ ငါ၏။ သညာ၊ သညာသည်။ ဇေ၊ ဤသို့
အလုံသို့ မလုံက်ခြင်းစသော သဘောဖြင့်။ မာအဟောသိ၊
မဖြစ်စေလင့်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သညာယ၊ သညာ၌။ ဝသဝတ္တာ
ဒိ၊ အလုံသို့ လုံက်ခြင်းစသောသဘောကို။ န စ လဗ္ဘတိ-န
လဗ္ဘတိဇေ၊ မရအပ်သည်သာလျှင်တည်း။

၅-သင်္ခါရက္ခန္ဓာအနတ္တဖြစ်ပုံ

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သင်္ခါရာ၊ ဝေဒနာ၊ သညာမှကြွင်း
သော စေတသိက်ငါးဆယ်ဟု ဆိုအပ်သော သင်္ခါရတို့သည်။
အနတ္တာ၊ အလုံသို့မလုံက်ခြင်းစသော သဘောကြောင့် အနတ္တ
မည်ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဟိ-သစ္စ၊ မှန်၏။ ဣဒံ-ဣမေ သင်္ခါရာ၊
ဤဝေဒနာ၊ သညာမှ ကြွင်းသော စေတသိက်ငါးဆယ်ဟု ဆို

အပ်သောသင်္ခါရတို့သည်။ အတ္တာ၊ အလိုသို့လိုက်ခြင်းစသော သဘောကြောင့် အတ္တမည်ကုန်သည်။ အဘဝိဿံသု၊ ဖြစ်ကုန် တိမူကား။ ဣဒံ-ဣမေ သင်္ခါရာ၊ ဤစေတသိက်ငါးဆယ်ဟု ဆို အပ်သော သင်္ခါရတို့သည်။ အာဗာဓာယ၊ စိတ်ကိုမွေ့နှောက် ချောက်ချားခြင်းငှာ။ နသံဝတ္တေယျ၊ မဖြစ်ကုန်ရာ။ “မေ၊ ငါ ၏။ သင်္ခါရာ၊ စေတသိက်ငါးဆယ်ဟု ဆိုအပ်သော သင်္ခါရတို့ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အလိုသို့လိုက်ခြင်းစသော သဘောဖြင့်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ မေ၊ ငါ၏။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အလိုသို့မလိုက်ခြင်းစသော သဘောဖြင့်။ မာအဟေသု၊ မဖြစ်စေကုန်လင့်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သင်္ခါရေသု၊ စေတသိက် ငါးဆယ်ဟု ဆိုအပ်သော သင်္ခါရတို့၌။ ဝသ- ဝတ္တာဒိံ၊ * အလိုသို့လိုက်ခြင်းစသော သဘောကို။ တုမေ၊ သင် တို့သည်။ လဗ္ဘေထစ-လဗ္ဘေထဝေ၊ ရကုန်ရာသည်သာတည်း။

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယသ္မာစခေါ၊ အကြင်အလိုသို့ မလိုက်ခြင်းစသောသဘောကြောင့်သာလျှင်။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရ တို့သည်။ အနတ္တာ၊ အနတ္တမည်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အလို သို့မလိုက်ခြင်းစသော သဘောကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရ တို့သည်။ အာဗာဓာယ၊ စိတ်ကို မွေ့နှောက် ချောက်ချားခြင်း ငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ “မေ၊ ငါ၏။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အလိုသို့လိုက်ခြင်းစသော သဘောဖြင့်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ မေ၊ ငါ၏။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရ တို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အလိုသို့ မလိုက်ခြင်းစသော သဘော ဖြင့်။ မာအဟေသု၊ မဖြစ်စေကုန်လင့်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သင်္ခါရေ သု၊ ဝေဒနာ၊ သညာမှကြွင်းသော စေတသိက်ငါးဆယ်ဟု ဆို

အပ်သော သင်္ခါရတို့၌။ ဝသဝတ္တာဒိ၊ အလိုသို့လိုက်ခြင်း စသောသဘောကို။ နစ လဗ္ဘတိ-နလဗ္ဘတိဇေ၊ မရအပ်သည် သာလျှင်တည်း။

၆ - ဝိညာဏက္ခန္ဓာအနုတ္တဖြစ်ပုံ

ဘိက္ခုဇေ၊ ရဟန်းတို့။ ဝိညာဏံ၊ စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ် ဟုဆိုအပ်သော ဝိညာဉ်သည်။ အနုတ္တာ၊ အလိုသို့ မလိုက် ခြင်းစသောသဘောကြောင့် အနုတ္တမည်၏။

ဘိက္ခုဇေ၊ ရဟန်းတို့။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဣဒံ-ဝိညာဏံ၊ စိတ် တခုယုတ်ကိုးဆယ်ဟု ဆိုအပ်သော ဤဝိညာဉ်သည်။ အတ္တာ၊ အလိုသို့လိုက်ခြင်းစသော သဘောကြောင့် အတ္တမည်သည်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်ဘိမူကား။ ဣဒံ-ဝိညာဏံ၊ ဤစိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်ဟု ဆိုအပ်သော ဝိညာဉ်သည်။ အာဗာဓာယ၊ စိတ်ကိုမွေ့နှောက်ချောက်ချားခြင်းငှာ။ နသံဝတ္တေယျ၊ မဖြစ် ရာ။ “မေ၊ ငါ၏။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့အလို သို့လိုက်ခြင်းစသောသဘောဖြင့်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေတည်း။ မေ၊ ငါ၏။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့အလိုသို့ မလိုက် ခြင်းစသော သဘောဖြင့်။ မာအဟောသိ၊ မဖြစ်စေလင့်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိညာဏေ၊ ဝိညာဉ်၌။ ဝသဝတ္တာဒိ၊ အလိုသို့ လိုက်ခြင်းစသော သဘောကို။ တုဗ္ဗေ၊ သင်တို့သည်။ လဗ္ဘေ ထစ-လဗ္ဘေထဇေ၊ ရကုန်ရာသည်သာတည်း။

ဘိက္ခုဇေ၊ ရဟန်းတို့။ ယသ္မာစခေါ၊ အကြင်အလိုသို့ မလိုက်ခြင်းစသော သဘောကြောင့်သာလျှင်။ ‘ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ အနုတ္တာ၊ အနုတ္တမည်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့အလို

သို့မလိုက်ခြင်းစသော သဘောကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ အာဗာဓာယ၊ စိတ်ကိုမေ့နှောက်ချောက်ချားခြင်းငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ “မေ၊ ငါ၏။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အလိုသို့မလိုက်ခြင်းစသော သဘောဖြင့်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ မေ၊ ငါ၏။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့အလိုသို့မလိုက်ခြင်း စသောသဘောဖြင့်။ မာအဟောသိ၊ မဖြစ်စေလင့်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိညာဏေ၊ စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်ဟု ဆိုအပ်သောဝိညာဉ်၌။ ဝသဝတ္တာဒိ၊ အလိုသို့ လိုက်ခြင်းစသော သဘောကို။ န စလဗ္ဘတိ- န လဗ္ဘတိဧဝ၊ မရအပ်သည်သာလျှင်တည်း။

၇-ရူပက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေး ၃-ပါး

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်၊ ဝုစ္စမာနံ ဟောတော်မူအပ်လတ္တံ့ သော။ ယံ - ဝစနံ၊ အကြင်စကားသည်။ အတ္ထံ၊ ရှိ၏။ တံ-ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ ကိံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ မညံထ၊ အောက်မေ့ကြကုန်သနည်း။ ရူပံ၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်-စသောအားဖြင့်ပြားသော စတုသမုဋ္ဌာနိက ရုပ်သည်။ နိစ္စံဝါ၊ မြဲသလော။ အနိစ္စံဝါ၊ မမြဲသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ရူပံ၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်စသောအားဖြင့်ပြားသော စတုသမုဋ္ဌာနိက ရုပ်သည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဟုတ္တာ၊ အကြောင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်၍။ ဘင်္ဂုပဂမနေန၊ ဘင်သို့ရောက်သဖြင့်။ နဟောတိ၊ မထင်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ (တနည်းကား) ဘန္တေ၊

အရှင်ဘုရား။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းရှိသည်
၏အဖြစ်၊ တဏှမ္ပ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်၊ ဘောက်ပြန်ခြင်း
ရှိသည်၏အဖြစ်၊ မြဲသောသဘောကို ပယ်တတ်သည်၏အဖြစ်
တည်းဟူသော လေးပါးသော အကြောင်းတို့ကြောင့်အနိစ္စ
မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေဂါစုံ၊ လျှောက်ကုန်၏။

ယံပန-ရူပံ၊ အကြင် အတိတ်အစရှိသော အားဖြင့်ပြား
သော စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်သည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဟု
တော၊ အကြောင်း၏ညီညွတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်၍။ ဘင်္ဂုပဂမဒန
န၊ ဘင်သို့ရောက်သဖြင့်။ နဟောတိ၊ မထင်။ တသ္မာ၊ ထို့
ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံရူပံ၊ ထိုမမြဲသောရုပ်သည်။ ဒုက္ခံဝါ၊
ဒုက္ခလော။ သုခံဝါ၊ သုခလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေးတော်
မူ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ပဋိပိဋ္ဌနာကာသေန၊
ဖြစ်ခြင်း၊ ရင့်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းဖြင့်မပြတ်နှိပ်စက်အပ်သောအခြင်း
အရာအားဖြင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခမည်၏။ (တနည်းကား) ရူပံ၊
ရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ ပူလောင်ခြင်းသဘော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့သော
သဘော၊ ဒုက္ခ၏တည်ရာသဘော၊ သုခကို ပယ်တတ်သော
သဘောတည်းဟူသော လေးပါးသော အကြောင်းတို့
ကြောင့် ဒုက္ခမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေဂါစုံ၊ လျှောက်
ကုန်၏။

ယံပန-ရူပံ၊ အကြင်သို့သဘောရှိသောရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊
ဖြစ်ပြီး၍ ပျက်ခြင်းကြောင့် အနိစ္စမည်၏။ ဒုက္ခံ၊ ဖြစ်ခြင်း၊
ရင့်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းဖြင့် မပြတ်နှိပ်စက်အပ်သော အခြင်အရာ
အားဖြင့် ဒုက္ခမည်၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဇရာမရဏဖြင့်ဘောက်
ပြန်ပျက်စီးတတ်သော သဘောရှိ၏။ တံ-ရူပံ၊ ထိုအနိစ္စဒုက္ခ၊

ဝိပရိဏာမဓမ္မဖြစ်သောရုပ်ကို။ ဧတံ၊ ဤရုပ်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာတည်း။ ဣတံ၊ ဤသို့။ တဏှာဂါဟဝသေနဝါ၊ တဏှာဖြင့်စွဲလမ်းခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဧသော၊ ဤရုပ်သည်။ အဟံအသ္မိ၊ ငါဖြစ်၏။ ဣတံ၊ ဤသို့။ မာနဂါဟဝသေနဝါ၊ မာနဖြင့်စွဲလမ်းခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဧသော၊ ဤရုပ်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အလိုသို့လိုက်ခြင်းစသော သဘောရှိသော ကိုယ်ပင်တည်း။ ဣတံ၊ ဤသို့။ ဒိဋ္ဌိဂါဟဝသေနဝါ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြင့်စွဲလမ်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဣတံ၊ ဤသို့။ ဣမေသံတိဏှံဂါဟာနံ၊ ဤသုံးပါးသော စွဲလမ်းခြင်းတို့၏။ စသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ သမနုပဿိတုံ၊ ရှုခြင်းငှာ။ (တနည်းကား) သမနုပဿိတုံ - သမနုပဿနံ၊ ရှုခြင်းသည်။ ကလ္လံ၊ သင့်ကောင်းအံ့လော။ ဣတံ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဧတံ - ရူပံ၊ ဤအနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ ဝိပရိဏာမဓမ္မ ဖြစ်သောရုပ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟ၏ အစွမ်းဖြင့်စွဲလမ်းသုံးသပ်၍။ သမနုပဿိတုံ၊ ရှုခြင်းငှာ။ နောဟိကလ္လံ၊ မသင့်ပါ။ ဣတံ၊ ဤသို့။ အဝေဝါစံ၊ လျှောက်ကုန်၏။

ဂ-၁၁-နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး၌ လက္ခဏာရေး ၃-ပါး

ဝေဒနာ၊ သုခစသောဝေဒနာသည်...။ ။သညာ၊ သညာစေတသိက်ဟု ဆိုအပ်သော သညာသည်...။ ။သင်္ခါရာ၊ ဝေဒနာ၊ သညာမှကြွင်းသော စေတသိက်ငါးဆယ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော သင်္ခါရတို့သည် ....။ ဝိညာဏံ၊ စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်ဟုဆိုအပ်သော ဝိညာဉ်သည်။ နိစ္စံဝါ၊ မြဲသလော။

အနိစ္စံ ဝါ၊ မမြဲသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေးတော်မူ၏။
ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဟုတ္တာ၊
အကြောင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်၍။ ဘင်္ဂုပဂမနေန၊
ဘင်သို့ ရောက်သဖြင့်။ န ဟောတိ၊ မထင်။ တသ္မာ၊ ထို
ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲပါ။ (တနည်းကား) အနိစ္စံ၊ ဖြစ်
ခြင်း ပျက်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်၊ တဏှမ္ပ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်၊
ဘောက်ပြန်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်၊ မြဲသောသဘောကို ပယ်
တတ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော လေးပါးသော အကြောင်း
တို့ကြောင့် အနိစ္စမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစုံ၊ လျှောက်
ကုန်၏။

ယံ ပန-ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏံ၊ အကြင်ဝေ
ဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်သည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။
ဟုတ္တာ၊ အကြောင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်၍။ ဘင်္ဂုပ
ဂမနေန၊ ဘင်သို့ရောက်သဖြင့်။ န ဟောတိ၊ မထင်။ တသ္မာ၊
ထိုကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ
ဝိညာဏံ၊ ထိုဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်သည်။ ဒုက္ခံ ဝါ၊
ဒုက္ခလော။ သုခံ ဝါ၊ သုခလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေးတော်
မူ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ပဋိပဋ္ဌနာကာရေန၊ ဖြစ်ခြင်း၊
ရင့်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းဖြင့် မပြတ်နှိပ်စက်အပ်သော အခြင်းအရာ
အားဖြင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခမည်၏။ (တနည်းကား) ဒုက္ခံ၊ ပူလောင်
ခြင်းသဘော၊ သည် မခံနိုင်ခြင်းသဘော၊ ဒုက္ခ၏ တည်ရာ
သဘော၊ သုခကိုပယ်တတ်သော သဘောတည်းဟူသော လေး
ပါးသော အကြောင်းတို့ကြောင့် ဒုက္ခမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
အဝေါစုံ၊ လျှောက်ကုန်၏။

ယံ ပန-ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏံ၊ အကြင် ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်သည်။ အနိစ္စံ၊ ဖြစ်ပြီး၍ ပျက်ခြင်းကြောင့် အနိစ္စမည်၏။ ဒုက္ခံ၊ ဖြစ်ခြင်းရင့်ခြင်း ပျက်ခြင်းဖြင့် မပြတ် နှိပ်စက်အပ်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဒုက္ခမည်၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဇရာမရဏဖြင့် ဘောက်ပြန် ပျက်စီးတတ်သောသဘောရှိ၏။ တံ-ဝေဒနာသညာသင်္ခါရ ဝိညာဏံ၊ ထိုဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်ကို။ ဧတံ၊ ဤဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ သန္တကံ ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တဏှာဂါဟဝသေနဝါ၊ တဏှာဖြင့် စွဲလမ်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ ဧသော၊ ဤဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မာနဂါဟဝသေနဝါ၊ မာနဖြင့် စွဲလမ်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဧသော၊ ဤဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အလိုသို့လိုက်ခြင်းစသော သဘောရှိသော ကိုယ်ပင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒိဋ္ဌိဂါဟဝသေနဝါ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြင့် စွဲလမ်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဣတိ-ဣမေသံ တိဏှံ ဂါဟနံ၊ ဤသုံးပါးသော စွဲလမ်းခြင်း တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ သမနုပဿိတုံ၊ ရှုခြင်းငှာ။ ဝါ၊ သမနုပဿိတုံ-သမနုပဿနံ၊ ရှုခြင်းသည်။ ကလ္လံ၊ သင့်ကောင်း အံ့လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဧတံ၊ ဤဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟ၏ အစွမ်းဖြင့် စွဲလမ်းသုံးသပ်၍။ သမနုပဿိတုံ၊ ရှုခြင်းငှာ။ နောဟိကလ္လံ၊ မသင့်ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေဂါစုံ၊ လျှောက်ကုန်၏။

၁၂-ရုပ်တရားကို တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟတို့ဖြင့်
မရှုကြည့်အပ်ပုံ

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တဏှာ၊ ထိုသို့ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏
အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဖြစ်သောကြောင့်။

အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ အခွန်၊ အစဉ်၊ ကာလ
ခဏ၏ အစွမ်းအားဖြင့် အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်
ဖြစ်သော။

အဇ္ဈတ္တံဝါ၊ စက္ခုစသော ပဿာဒရုပ် ငါးခုဟု
ဆိုအပ်သော အဇ္ဈတ္တလည်း ဖြစ်သော။ ဝါ၊ မိမိ
သန္တာန်၌ဖြစ်သော အသီးသီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာ
ဖြစ်၍ အဇ္ဈတ္တလည်းဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါဝါ၊ ပဿာဒရုပ်
ငါးခုမှကြွင်းသော ရုပ်ဟု ဆိုအပ်သော ဗဟိဒ္ဓလည်း
ဖြစ်သော။ ဝါ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်၌ ဖြစ်၍
ဗဟိဒ္ဓလည်း ဖြစ်သော။

ဩဠာရိကံဝါ၊ ပဿာဒရုပ်ငါးခု၊ ဝိသယရုပ် ခုနစ်
ခုဟု ဆိုအပ်သော ဩဠာရိကလည်း ဖြစ်သော။ သုခမံ
ဝါ၊ ထိခိုက်ခြင်း အစွမ်းဖြင့် မယူအပ်သည် ဖြစ်၍
သိမ်မွေ့သည်လည်း ဖြစ်သော။

ဟိနံဝါ၊ အောက်အောက်သော ဘုံ၌ ဖြစ်သည်
ဖြစ်၍ ယုတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ အကုသလ
ဝိပါက် ဖြစ်ရာ အနိဋ္ဌာရုံ ဖြစ်၍ ယုတ် သည် လည်း
ဖြစ်သော။ ပဏီတံဝါ၊ အထက် အထက်သော ဘုံ၌
ဖြစ်၍ မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ကုသလ
ဝိပါက်ဖြစ်ရာ ဣဋ္ဌာရုံဖြစ်၍ မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။

ဒုရေဝါ၊ သိမ်မွေ့သည်ဖြစ်၍ သိနိုင်ခဲ့သော သဘောကြောင့် ဒုရလည်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ အဝေး၌ဖြစ်၍ ဒုရလည်းဖြစ်သော။ သန္တိကေဝါ၊ သြဋ္ဌာရိက ဖြစ်၍ သိလွယ်သော သဘောကြောင့် သန္တိကလည်း ဖြစ်သော။ ဝါ၊ အနီး၌ဖြစ်၍ သန္တိကလည်း ဖြစ်သော။

ယံကိဉ္စ၊ အကြွင်းမရှိ အလုံးစုံသော။ ယံ-ရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တံ-ရူပံ၊ ထိုရုပ်ကို။ ဧတံ၊ ဤရုပ်သည်။ မမ၊ ငါ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာတည်း။ ဣတံ၊ ဤသို့။ တဏှာဂါဟဝသေန ဝါ၊ တဏှာဖြင့် စွဲလမ်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း န ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မရူအပ်။ ဧသော၊ ဤရုပ်သည်။ အဟံ-အသို့၊ ငါဖြစ်၏။ ဣတံ၊ ဤသို့။ မာနဂါဟဝသေန ဝါ၊ မာနဖြင့် စွဲလမ်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ န ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မရူအပ်။ ဧသော၊ ဤရုပ်သည်။ မမ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ ကိုယ်တည်း။ ဣတံ၊ ဤသို့။ ဒိဋ္ဌဂါဟဝသေန ဝါ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြင့် စွဲလမ်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ န ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မရူအပ်။ ဣတံ၊ ဤသို့။ ဧတံ-ရူပံ၊ ဤရုပ်ကို။ ဧတံ၊ ဤသို့-အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟူ၍။ ယထာဘူတံ၊ မဘောက်မပြန်ဟုတ်မှန်တိုင်း။ သမ္မပ္ပညာယ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့် တကွသော မဂ်ပညာဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရှုအပ်၏။

၁၃-ဝေဒနာတရားကို တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ ဂါဟတို့ဖြင့်
မရူကြည့်အပ်ပုံ

အဟိတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန်၊ အစဉ်၏ အစွမ်း၊
တဏှာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်
ဖြစ်သော။

အဇ္ဈတ္တံဝါ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အသီးသီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ဥစ္စာဖြစ်၍အဇ္ဈတ္တလည်း ဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါဝါ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်၍ ဗဟိဒ္ဓလည်း ဖြစ်သော။

ဩဠာရိကာဝါ၊ ဇာတ်၊ သဘော၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ၊ ဩကာသ၊ ဝတ္ထု-အားဖြင့် ရန်ရင်းသည် လည်း ဖြစ်သော။ သုခုမာဝါ၊ ဇာတ်၊ သဘော၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ၊ ဩကာသ၊ ဝတ္ထု-အားဖြင့် သိမ်မွေ့သည်လည်း ဖြစ်သော။

ဟိနာဝါ၊ ဩဠာရိက ဖြစ်၍ ယုတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ပဏီတာဝါ၊ သုခုမ ဖြစ်၍ မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။

ဒုရေဝါ၊ အကုသိုလ် ဝေဒနာသည် ကုသိုလ် အဗျာကတ ဝေဒနာနှင့် ကုသိုလ်အဗျာကတ ဝေဒနာသည် အကုသိုလ်ဝေဒနာနှင့် ဝိသဘာဝ စသော အကြောင်းကြောင့် ဝေးသည်လည်း ဖြစ်သော။ သန္တိကေဝါ၊ အကုသိုလ်အချင်းချင်း၊ ကုသိုလ် အဗျာကတ အချင်းချင်း ဖြစ်၍ သဘာဝ စသော အကြောင်းကြောင့် နီးသည်လည်း ဖြစ်သော။

ယာ-ကာစိ၊ အကြွင်းမရှိ အလုံးစုံသော။ ယာ-ဝေဒနာ၊ အကြွင်းဝေဒနာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံသော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာကို။ ဧတံ၊ ဤဝေဒနာသည်။ မမ၊ ငါ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တဏှာဂါဟဝသေနဝါ၊ တဏှာဖြင့် စွဲလမ်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ နဒဠဗ္ဗာ၊ မရူအပ်။ ဧသော၊ ဤဝေဒနာ

သည်။ အဟံ-အသ္မိ၊ ငါဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မာနဂါဟဝသေန ဝါ၊
 မာနဖြင့် စွဲလမ်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ နဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မရူအပ်။
 ဧသော၊ ဤဝေဒနာသည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အလိုသို့ လိုက်ခြင်း
 စသောသဘောရှိသော ကိုယ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒိဋ္ဌိဂါဟ-
 ဝသေန ဝါ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြင့် စွဲလမ်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။
 နဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မရူအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤဝေဒနာကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့
 အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟူ၍။ ယထာဘူတံ၊ မဘောက်မပြန် ဟုတ်မှန်
 တိုင်း။ သမ္မပ္ပညာယ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့်တကွသော မဂ်ပညာဖြင့်
 ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရှုအပ်၏။

၁၄-သညာတရားကို တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ ဂါဟတို့ဖြင့်
 မရူကြည့်အပ်ပုံ

အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ၊ အစဉ်၏အစွမ်း၊ ခဏ၏
 အစွမ်းဖြင့် အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။

အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်၍ အဇ္ဈတ္တလည်းဖြစ်
 သော။ ဗဟိဒ္ဓံ ဝါ၊ သူတပါးသန္တာန်၌ ဖြစ်၍ ဗဟိဒ္ဓလည်း
 ဖြစ်သော။

ဩဋ္ဌာရိကာ ဝါ၊ ဇာတ်၊ သဘော၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ လောကီ၊
 လောကုတ္တရာ၊ ဩကာသ၊ ဝတ္ထု-အားဖြင့် ရုန့်ရင်း
 သည်လည်း ဖြစ်သော။ သုခုမာ ဝါ၊ ဇာတ်၊ သဘော၊
 ပုဂ္ဂိုလ် လောကီ၊ လောကုတ္တရာ၊ ဩကာသ၊ ဝတ္ထု-အား
 ဖြင့် သိမ်မွေ့သည်လည်း ဖြစ်သော။

ဟိနာဝါ၊ သြဋ္ဌာရိက ဖြစ်၍ ယုတ်သည်လည်းဖြစ်
သော။ ပဏီတာဝါ၊ သုခမ ဖြစ်၍ မြတ်သည်လည်း
ဖြစ်သော။

ဒုရေဝါ၊ အကုသိုလ်သညာသည် ကုသိုလ်၊ အဗျာ
ကတသညာနှင့်၊ ကုသိုလ်၊ အဗျာကတ သညာသည်
အကုသိုလ်သညာနှင့် ဝိသဘာဂ စသော အကြောင်း
ကြောင့် ဝေးသည်လည်း ဖြစ်သော။ သန္တိကေဝါ၊
အကုသိုလ်အချင်းချင်း၊ ကုသိုလ်အဗျာကတ အချင်းချင်း
ဖြစ်၍ သဘာဂ စသော အကြောင်းကြောင့် နီးသည်
လည်း ဖြစ်သော။

ယာ-ကာစိ၊ အလုံးစုံသော။ သညာ၊ သညာသည်။ အတ္ထိ၊
ရှိ၏။ သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံသော။ သညာ၊ သညာသည်။ ဧတံ၊ ဤ
သညာသည်။ မမ၊ ငါ၏။ နသန္တကံ၊ ဥစ္စာမဟုတ်။ ဧသော၊
ဤသညာသည်။ န အဟံ-အသ္မိ၊ ငါမဖြစ်။ ဧသော၊ ဤသညာ
သည်။ မေ၊ ငါ၏။ အနတ္တာ၊ အလိုသို့ မလိုက်ခြင်း စသော သဘော
ကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤသညာကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့
အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ဟူ၍။ ယထာဘူတံ၊ မဘောက်မပြန် ဟုတ်မှန်
တိုင်း။ သမ္ပပ္ပညာယ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့်တကွသော မဂ်ပညာဖြင့်။
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရှုအပ်၏။

၁၅-သင်္ခါရတရားတို့ကို တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ ဂါဟတို့ဖြင့်
မရှုကြည့်အပ်ပုံ

အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ၊ အစဉ်၏ အစွမ်း၊ ခဏ၏
အစွမ်းဖြင့် အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်
သော။

အဇ္ဈတ္တံဝါ၊ မိမိ သန္တာန်၌ ဖြစ်၍ အဇ္ဈတ္တလည်း ဖြစ်
ကုန်သော။ ဗဟိဒ္ဓါဝါ၊ သူတပါးသန္တာန်၌ဖြစ်၍ ဗဟိဒ္ဓ
လည်း ဖြစ်ကုန်သော။

ဩဠာရိကာဝါ၊ ဇာတ်၊ သဘော၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ လောကီ၊
လောကုတ္တရာ၊ ဩကာသ၊ ဝတ္ထု-အားဖြင့် ရှိရင်းသည်
လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သုခုမာဝါ၊ ဇာတ်၊ သဘော၊
ပုဂ္ဂိုလ်၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ၊ ဩကာသ၊ ဝတ္ထု အားဖြင့်
သိမ်မွေ့သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။

ဟိနာဝါ၊ ဩဠာရိကဖြစ်၍ ယုတ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်
သော။ ပဏီတာဝါ၊ သုခုမဖြစ်၍ မြတ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်
သော။

ဒုရေဝါ၊ အကုသိုလ် သင်္ခါရတို့သည် ကုသိုလ်၊ အဗျာ
ကတသင်္ခါရတို့နှင့်၊ ကုသိုလ်၊ အဗျာကတ သင်္ခါရတို့သည်
အကုသိုလ်သင်္ခါရတို့နှင့် ဝိသဘာဝ စသော အကြောင်း
ကြောင့် ဝေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သန္တိကေဝါ၊
အကုသိုလ်အချင်းချင်း၊ ကုသိုလ်၊ အဗျာကတ အချင်းချင်း
ဖြစ်၍၊ သဘာဝစသော အကြောင်းကြောင့် နီးသည်လည်း
ဖြစ်ကုန်သော။

ယေ-ကေစိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။
သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရ
တို့သည်။ ဧတံ၊ ဤသင်္ခါရသည်။ မမ၊ ငါ၏။ နသန္တကံ၊ ဥစ္စာ
မဟုတ်။ ဧသော၊ ဤသင်္ခါရသည်။ နအဟံ-အသ္မိ၊ ငါမဖြစ်။
ဧသော၊ ဤသင်္ခါရသည်။ မမ၊ ငါ၏။ နအတ္တာ၊ အလိုသို့မလိုက်
ခြင်း စသော သဘောကြောင့် ကိုယ်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။

ဧတံ၊ ဤသင်္ခါအပေါင်းကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနုတ္တ
ဟူ၍။ ယထာဘူတံ၊ မဘောက်မပြန်ဟုတ်မှန်တိုင်း၊ သမ္မပ္ပညာ-
ယ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့် တကွသော မဂ်ပညာဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊
ရှုအပ်၏။

၁၆ - ဝိညာဉ်တရားကို တဏှာ၊မာန၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟတို့ဖြင့် မျှကြည့်အပ်ပုံ

အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ အစဉ်၏အစွမ်း၊ ခဏ၏
အစွမ်းဖြင့် အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော။

အဇ္ဈတ္တံဝါ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်၍ အဇ္ဈတ္တလည်း
ဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါဝါ၊ သူတပါးသန္တာန်၌ဖြစ်၍ ဗဟိဒ္ဓ
လည်းဖြစ်သော။

ဩဠာရိကံဝါ၊ ဇာတ်၊သဘော၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ လောကီ၊
လောကုတ္တရာ၊ ဩကာသ၊ ဝတ္ထု-အားဖြင့် ရုန့်ရင်း
သည်လည်းဖြစ်သော။ သုခမံဝါ၊ ဇာတ်၊ သဘော၊
ပုဂ္ဂိုလ်၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ၊ ဩကာသ၊ ဝတ္ထု-
အားဖြင့် သိမ်မွေ့သည်လည်းဖြစ်သော။

ဟိနံဝါ၊ ဩဠာရိက ဖြစ်၍ ယုတ်သည်လည်းဖြစ်
သော။ ပဏီတံဝါ၊ သုခမဖြစ်၍ မြတ်သည်လည်း
ဖြစ်သော။

ဒုရေဝါ၊ အကုသိုလ်ဝိညာဉ်သည် ကုသိုလ်၊ အဗျာ
ကတဝိညာဉ်နှင့် ကုသိုလ်၊ အဗျာကတ ဝိညာဉ်သည်
အကုသိုလ်ဝိညာဉ်နှင့် ဝိသဘာဝစသော အကြောင်း
ကြောင့် ဝေးသည်လည်း ဖြစ်သော။ သန္တိကေဝါ၊

အကုသိုလ် အချင်းချင်း ကုသိုလ်၊ အဗျာကတအချင်း
ချင်းဖြစ်၍ သဘာဝစသော အကြောင်းကြောင့် နီး
သည်လည်းဖြစ်သော။

ယံကိဉ္စိ၊ အလုံးစုံသော။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ အတ္တိ၊
ရှိ၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ ဧတံ၊
ဤဝိညာဉ်သည်။ မမာငါ၏။ နသန္တကံ၊ ဥစ္စာမဟုတ်။ သော၊
ဤဝိညာဉ်သည်။ န အဟံ-အသ္မိ၊ ငါမဖြစ်။ သော၊ ဤ
ဝိညာဉ်သည်။ မမာငါ၏။ နအတ္တံ၊ အလိုသို့မလိုက်ခြင်းစသော
သဘောကြောင့် အတ္တမည်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ-
ဝိညာဏံ၊ ဤဝိညာဉ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟူ
၍။ ယထာဘူတံ၊ မဘောက်မပြန်ဟုတ်မှန်တိုင်း။ သမ္ပပ္ပညာ
ယ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့် တကွသော မဂ်ပညာဖြင့်။ ဒဠဗ္ဗံ၊
ရူအပ်၏။

၁၇-နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်မှစ၍ မဂ်ကိစ္စ တဆယ့် ခြောက်ချက်ဖြစ်ပုံ

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ခန္ဓာငါးပါးကို အနိစ္စ၊
ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟူ၍။ ပဿံ-ပဿန္တော၊ ဝိပဿနာပညာ၊
မဂ်ပညာဖြင့်ရှုသော။ သုတဝါ၊ ပရိယတ်၊ ပဋိဝေဓဟုဆိုအပ်
သော အကြားအမြင်ရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ အရိယာ
ဖြစ်သော ငါတုရား၏ တပည့်သည်။ ဝါ၊ အရိယာဖြစ်သော
တပည့်သည်။ ရူပသ္မိပိ၊ ရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။
ဝေဒနာယပိ၊ ဝေဒနာ၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ သညာ
ယပိ၊ သညာ၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ သင်္ခါရေသုပိ၊

သင်္ခါရတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဝိညာဏသ္မိံပိ၊ ဝိညာဉ်
၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ ဝိပဿနာဖြင့် ငြီးငွေ့၏။

နိဗ္ဗိန္ဒ-နိဗ္ဗိန္ဒတော၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာဖြင့် ငြီးငွေ့
ခြင်းကြောင့်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ လေးပါးသော မဂ်ဖြင့်တပ်ခြင်း
ကင်း၏။

ဝိရာဂါ၊ လေးပါးသောမဂ်ဖြင့် တပ်ခြင်း ကင်း
ခြင်းကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ ဝိမုတ္တိဟု ဆိုအပ်
သော လေးပါးသော ဖိုလ်ဖြင့် ကိလေသာ တို့မှ
လွတ်၏။

ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ ဝိမုတ္တိဟု ဆိုအပ်သော
အရဟတ္တဖိုလ်၌။ ဝိမုတ္တံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သည်။
အပ္ပိ* ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ
ဉာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

“ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်။ ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။
ဗြဟ္မစရိယံ၊ မဂ်တည်းဟူသော မြတ်သော အကျင့်ကို။
ဝုသိတံ၊ ကျင့်အပ်ပြီ။

ကရဏီယံ၊ သစ္စာလေးပါးတို့၌ လေးပါး သော
မဂ်တို့ဖြင့် ဒုက္ခသစ္စာကိုပိုင်းခြား၍ သိခြင်း၊ သမုဒယ
သစ္စာကိုပယ်ခြင်း၊ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း၊
မဂ္ဂသစ္စာကို ပွားစေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် တဆယ့်ခြောက်
ပါး အပြားရှိသော ပြုဘွယ် ကိစ္စဟူသမျှကို။ ကတံ၊
ပြုအပ်ပြီ။

ဣတ္တတ္တာယ၊ ဤတဆယ့်ခြောက်ပါး အပြားရှိသော
မဂ်ကိစ္စ အကျိုးငှာ။ ဝါ၊ ကိလေသာ ကုန်ခြင်းငှာ။

အပရံ၊ တပါးသော။ မဂ္ဂဘာဝနာကိစ္စံ၊ မဂ်ကိုပွားစေ
ခြင်းကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ လူတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊
သိ၏။

တနည်းကား။ ။လူတ္တတ္တာယ၊ ဤပစ္စုပ္ပန် ခန္ဓာအစဉ်မှ။
အပရံ၊ တပါးသော။ ခန္ဓသန္တာနံ၊ ခန္ဓာအစဉ်သည်။ မယံ၊
ငါ့အား။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ လူမေ ပနပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ဤပဉ္စပါဒါ-
နက္ခန္ဓာ ငါးပါးတို့သည်ကား။ ပရိညေယျာ၊ ပိုင်းခြား၍
သိအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုပဉ္စပါဒါ-
နက္ခန္ဓာ ငါးပါးတို့သည်။ ဆိန္ဒမူလကာ၊ ဖြတ်ပြီးသောအမြစ်
ရှိကုန်သော။ ရုက္ခာဝိယ၊ သစ်ပင်တို့ကဲ့သို့။ စရိမက ဝိညာဏ
နိရောဓေန၊ အဆုံးစွန်သော ဝိညာဉ်၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။
အနုပါဒါနော၊ လောင်စာမရှိသော။ ဇာတဝေဒေါဝိယ၊ မီး
ကဲ့သို့။ နိဗ္ဗာယိဿန္တိ၊ ငြိမ်းကုန်လတ္တံ့။ လူတိ၊ ဤသို့။ ပဇာ
နာတိ၊ သိ၏။

၁၈-ပဉ္စပဂ္ဂိရဟန်းများ ရဟန္တာဖြစ်ပုံ

ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤ“ရူပံဘိက္ခု
ဝေ အနတ္တာ” အစရှိသော စကားကို။ အဝေါစ ဟောတော်
မူ၏။ ပဉ္စပဂ္ဂိယာ၊ ပဉ္စပဂ္ဂိ အမည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊
ရဟန်းတို့သည်။ အတ္တမနာ၊ နှစ်လိုကြည်လင် ရှင်သောစိတ်
ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဘာသိ
တံ၊ စကားတော်ကို။ အဘိနန္ဒ၊ ဦးဖြင့်ခံကုန်၏။ ဝါ၊ အလွန်
နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကုန်၏။

ဣမသ္မိံ စ ပန-ပေယျာကရဏသ္မိံ၊ ဤဂါထာမဘက် သက်
သက်သော ဝေယျာကရဏကို။ ဘညမာနေ၊ ဟောတော်မူ
သည် ရှိသော်။ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာနံ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိ အမည် ရှိကုန်သော။
ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ ဝါ၊ ရဟန်းတို့၏။ အနုပါဒါယ၊
ကဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိအားဖြင့် တစုံတခုသော တရားကို ငါ၏
ညွှာ၊ ငါ၊ ငါ၏ ကိုယ်ဟု မယူမူ၍။ အာသဝေဟိ၊ တဘန်
မဖြစ်ပြန်သော ချုပ်ခြင်းဖြင့် ချုပ်ကုန်သော အာသဝေတရား
လေးပါးတို့မှ။ ဝါ၊ လေးပါးတို့သည်။ စိတ္တာနိ၊ စိတ်တို့သည်။
ဝါ၊ စိတ်တို့ကို။ ဝိမုစ္စိသု၊ လွတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ လွတ်ကုန်ပြီ။

အနတ္တလက္ခဏသုတ္တံ၊ အနတ္တလက္ခဏသုတ်သည်။
နိဋ္ဌိတံ၊ နိဋ္ဌိ ဣတံ-ဂတံ-ပတ္တံ၊
အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်ပြီ။

ဆရာတော် ဦးဗုဒ္ဓိ
အနတ္တလက္ခဏသုတ် နိဿယပြီး၏။

လယ်တီဆရာတော်

အနုတ္တလက္ခဏသုတ်

နိဿယသစ်

အနတ္တလက္ခဏသုတ် နိဿယသစ်
အကြောင်း

သက္ကရာဇ် ၁၂၅၆-ခုနှစ်အတွင်း မုံရွာမြို့ လယ်တီတိုက်
ကြီး၌ ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီး သီတင်း
သုံးတော်မူစဉ်အခါ အဘိဓမ္မာ အသင်းလူကြီး လေးကျိပ်
ကျော်တို့က-

“ဘုရားတပည့်တော်တို့သည် အနတ္တ လက္ခဏ
သုတ် ပါဠိတော်နှင့်တကွ အနတ္တ လက္ခဏသုတ်
နိဿယကို ကျက်မှတ်လိုပါသည်။ အမှာအတားမပါ
ဘဲ အမြဲနှုတ်တက်ဆောင်ထားရန် အဓိပ္ပာယ် ပေါ်
ပေါ်နှင့် အနက်ချောချောကို ရေးပေးတော်မူပါ”။

ဤကဲ့သို့ လျှောက်ထား တောင်းပန်ကြ သောကြောင့်
အနတ္တလက္ခဏသုတ် နိဿယကို ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာ
တော်ဘုရား ရေးသားချီးမြှင့်တော်မူသည်။

အဘိဓမ္မာ အသင်းလူကြီး လေးကျိပ် ကျော်တို့လည်း
ထိုအနတ္တလက္ခဏသုတ် နိဿယကို အရကျက်၍ နှုတ်တက်
ဆောင်ထားကြသည်။ ထိုနိဿယကို ပျောက်ပျက် တိမ်
ကောခြင်းမရှိစေရန် စက်တင်ပုံနှိပ်ထားပါသည်။

လယ်တီပဏ္ဍိတ
ဆရာ-ဦးမောင်ကြီး

လယ်တီဆရာတော်
အနတ္တလက္ခဏသုတ်
နိဿယသစ်

၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-အနတ္တလက္ခဏသုတ်နိဒါန်း

ဘန္တေ၊ အရှင်မဟာကဿပ ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးဘုရား။
မေ၊ အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ လျှောက်ထား
လတ္တံ့သော အတိုင်း။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော
မြတ်စွာဘုရား၏။ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဆည်းကပ် ခ-ရောက် ထံတော်
မှောက်မှ။ သုတံ၊ ကိုယ်တိုင်သုတ ကြားလိုက်ရပါသည်ဘုရား။

ကေသမယံ၊ တပါးသောအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား
သည်။ ဗာရာဏသီယံ၊ ဗာရာဏသီ နေပြည်တော်ကြီး၏ အနီး၌။
ဣသိပတနေ၊ ရှေးခါခေတ်ဟောင်း ရသေ့သူမြတ် အပေါင်းတို့၏
သက်ဆင်းရာ ဖြစ်သော။ မိဂဒါယေ၊ သားသမင်အပေါင်းတို့ကို
ဘေးမဲ့ပေး၍ မွေးရာဖြစ်သော မိဂဒါဝုန် တောကြီး၌။ ဝိဟရတိ၊
သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။

တဩဓေါ၊ ထိုသို့ သီတင်းသုံးနေတော်မူသော အခါ၌။
ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ၊ ကောဏ္ဍည အမှူး
ငါးဦးအစုအဝေးရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဘိက္ခုဝေ၊
တံ၊ အိုရဟန်းတို့-ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ခေါ်တော်မူ၏။ တေဘိက္ခု၊

ထို ပဉ္စဝဂ္ဂိ ရဟန်းတို့သည်။ ဘဒ္ဒန္တတိ၊ အရှင်ဘုရား-ဟူ၍၊
ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ပစ္စယောသံ၊ လျှောက်ထား
ကြကုန်၏။ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်။
တေ၊ ဤအနတ္တလက္ခဏသုတ်စကားကို။ အဝေ၊ မိန့်မြှောက် ဟော
ကြားတော်မူလေသတည်း။

၂-ရူပက္ခန္ဓာအနတ္တဖြစ်ပုံ

ဘိက္ခုဝေ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ရူပံ၊ ရုပ်တရားအပေါင်းသည်။
အနတ္တာ၊ အစိုးမရ အလိုသို့ မလိုက်သော အနတ္တ အမှန်ပင်
တည်း။

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်တရားအပေါင်းသည်။
ဟိ၊ ကေန်စင်စစ်၊ အတ္တာ၊ အလိုသို့လိုက်သော အတ္တသဘောရှိသည်။
အဘဝိဿ၊ ဖြစ်ပါမှုကား။ ဣဒံ-ရူပံ၊ ဤရုပ်တရားသည်။
အာဗာဓာယ၊ အလိုသို့ လိုက်ပါ၍ ကျင်နာ ခံခက် နှောင့်ရှက်
ဘောက်ပြန်ခြင်း၌။ နသံဝတ္ထေယျ၊ မဖြစ်လေရာ။ “မေ၊ ငါ၏။
ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဧဝံ ဟောတု၊ ဤသို့ ဖြစ်ပလေစေ။ မေ၊ ငါ၏။ ရူပံ၊
ရုပ်သည်။ ဧဝံ မာအဟောသိ၊ ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်”။ ဣတိ၊
ဤသို့ မိမိတို့အလိုဆန္ဒအတိုင်း။ ရူပေ၊ ရုပ်တရား၌။ လဗ္ဘေထ၊ အခွင့်
ရနိုင်လေရာ၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ယသ္မာစ၊
အကြင်သို့သော အကြောင်းကြောင့်လျှင်။ ရူပံ၊ ရုပ်တရား
သည်။ အနတ္တာ၊ အလိုသို့ မလိုက်သော အနတ္တ သဘောရှိ
ချေ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်တရားသည်။ အာဗာ
ဓာယ၊ အလိုသို့ မလိုက်ပါဘဲ ကျင်နာ ခံခက် နှောင့်ရှက်

ဘောက်ပြန်ခြင်းငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ “မေ၊ ငါ၏။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဧဝံဟောတု၊ ဤသို့ပြစ်ပလေစေ။ မေ၊ ငါ၏။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဧဝံမာအဟောသိ၊ ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်”။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိမိတို့အလိုဆန္ဒအတိုင်း။ ရူပေ၊ ရုပ်တရား၌။ နဝ လဗ္ဘတိ၊ အခွင့်မရနိုင်။

၃-ဝေဒနာက္ခန္ဓာ အနုတ္တဖြစ်ပုံ

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဝေဒနာ၊ ခံစားမှုဝေဒနာ အပေါင်းသည်။ အနုတ္တာ၊ အစိုးမရ အလိုသို့ မလိုက်သော အနုတ္တ အမှန်ပင်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဝေဒနာစ၊ ခံစားမှုဝေဒနာ အပေါင်းသည်။ ခေါ၊ ကေန်စင်စစ်။ အတ္တာ၊ အလိုသို့လိုက် သော အတ္တသဘောရှိသည်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်ပါမှုကား။ ဣဒံ- အယံဝေဒနာ၊ ဤဝေဒနာသည်။ အာဗာဓာယ၊ အလိုသို့ လိုက်ပါ၍ ကျင်နာခံခက် နှောင့်ရှက် ဘောက်ပြန်ခြင်းငှာ။ နသံဝတ္တေယျ၊ ပြစ်ပလေရာ။ “မေ၊ ငါ၏။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ သည်။ ဧဝံ-ဟောတု၊ ဤသို့ ဖြစ်ပလေစေ။ မေ၊ ငါ၏။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ ဧဝံမာအဟောသိ၊ ဤသို့မဖြစ်စေလင့်”။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိမိတို့အလိုဆန္ဒအတိုင်း။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာတရား၌။ လဗ္ဘေထ၊ အခွင့်ရနိုင်လေရာ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ယသ္မာစ၊ အကြင်သို့သော အကြောင်းကြောင့်လျှင်။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ တရားသည်။ အနုတ္တာ၊ အလိုသို့ မလိုက်သော အနုတ္တ သဘောရှိချေ၏။ တသ္မာ၊ တို့ကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ

တရားသည်။ အာဗာဓာယ၊ အလိုသို့မလိုက်ပါဘဲ ကျင့်နာ
ခံခက် နှောင့်ရှက် ဘောက်ပြန်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။
“မေ၊ ငါ၏။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ ဧဝံဟောတု၊ ဤသို့ဖြစ်
ပလေစေ။ မေ၊ ငါ၏။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ ဧဝံမာအဟော
သိ၊ ဤသို့မဖြစ်စေလင့်”။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိမိတို့ အလိုဆန္ဒ
အတိုင်း။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာတရား၌။ နစလဗ္ဘတိ၊ အခွင့်
မရနိုင်။

၄-သညာက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ သညာ၊ မှတ်သားမှုသညာ
အပေါင်းသည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမရ အလိုသို့မလိုက်သော
အနတ္တအမှန်ပင်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ သညာစ၊ မှတ်သားမှု
သညာအပေါင်းသည်။ ဟိ၊ ကေနစင်စစ်။ အတ္တာ၊ အလိုသို့
လိုက်သော အတ္တသဘောရှိသည်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်ပါမှုကား။
ဣဒံ-အဟံသညာ၊ ဤသညာသည်။ အာဗာဓာယ၊ အလိုသို့
လိုက်ပါ၍ ကျင့်နာခံခက် နှောင့်ရှက်ဘောက်ပြန်ခြင်းငှါ။ နသံ
ဝက္ကေယျ၊ မဖြစ်လရာ။ “မေ၊ ငါ၏။ သညာ၊ သညာသည်။
အဟောတု၊ ဤသို့ဖြစ်ပလေစေ။ မေ၊ ငါ၏။ သညာ၊ သညာ
သည်။ ဧဝံမာအဟောသိ၊ ဤသို့မဖြစ်စေလင့်”။ ဣတိ၊ ဤသို့
မိမိတို့အလိုဆန္ဒအတိုင်း။ သညာယ၊ သညာတရား၌။ လဗ္ဘ
ထ၊ အခွင့်ရယူဝံ့တရား၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ယသ္မာစ၊
အလိုသို့သော အကြောင်းကြောင့်လျှင်။ သညာ၊ သညာ
တရားသည်။ အနတ္တာ၊ အလိုသို့မလိုက်သော အနတ္တသဘော

ရှိချေ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သညာ၊ သညာတရားသည်။ အာဗာဓာယ၊ အလိုသို့မလိုက်ပါဘဲ ကျင့်နာခံခက်နှောင့်ရှက်ဘောက်ပြန်ခြင်းငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ “မေ၊ ငါ၏။ သညာ၊ သညာသည်။ ဧဝံဟောတု၊ ဤသို့ဖြစ်ပလေစေ။ မေ၊ ငါ၏။ သညာ၊ သညာသည်။ ဧဝံမာအဟောသိ၊ ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်”။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိမိတို့အလိုဆန္ဒအတိုင်း။ သညာယ၊ သညာတရား၌။ နစလဗ္ဘတိ၊ အခွင့်မရနိုင်။

၅-သင်္ခါရက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ သင်္ခါရာ၊ ပြုပြင်စီရင်မှု သင်္ခါရတရားအပေါင်းတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမရ အလိုသို့မလိုက်သော အနတ္တအမှန်တို့ပင်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ သင်္ခါရာစ၊ ပြုပြင်စီရင်မှု သင်္ခါရအပေါင်းတို့သည်။ ဟိ၊ ကေနစင်စစ်။ အတ္တာ၊ အလိုသို့လိုက်သော အတ္တသဘောရှိကုန်သည်။ အဘဝိဿံသု၊ ဖြစ်ပါကုန်မှုကား။ ဣဒံ-ဣမေသင်္ခါရာ၊ ဤသင်္ခါရတို့သည်။ အာဗာဓာယ၊ အလိုသို့မလိုက်ပါ၍ ကျင့်နာခံခက် နှောင့်ရှက်ဘောက်ပြန်ခြင်းငှာ။ နသံဝတ္တေယျ၊ မဖြစ်နိုင်ကုန်ရာ။ “မေ၊ ငါ၏။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ ဧဝံဟောန္တု၊ ဤသို့ ဖြစ်ပလေစေကုန်။ မေ၊ ငါ၏။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ ဧဝံမာအဟောသု၊ ဤသို့မဖြစ်စေကုန်လင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိမိတို့အလိုဆန္ဒအတိုင်း။ သင်္ခါရေသု၊ သင်္ခါရတရားတို့၌။ လဗ္ဘေယ၊ အခွင့်ရနိုင်လေရာ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ယသ္မာစ၊ အကြင်သို့သော အကြောင်းကြောင့်လျှင်။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရ

တရားတို့သည်။ အနတ္တ၊ အလိသ္မိမလိက်သော အနတ္တ
သဘောရှိချေကုန်၏။ တသ္မ၊ ထို့ကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရ
တရားတို့သည်။ အာဗာဓာယ၊ အလိသ္မိမလိက်ပါဘဲ ကျင်နာ
ခံခက် နှောင့်ရှက် ဘောက်ပြန်ခြင်းငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
၏။ “မေ၊ ငါ၏။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ ဧဝံဟောန္တု၊ ဤသို့
ဖြစ်ပလေစေကုန်။ မေ၊ ငါ၏။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။
ဧဝံမာအဟေသု၊ ဤသို့ မဖြစ်စေကုန်လင့်”။ ဣတိ၊ ဤသို့
မိမိတို့အလို့ဆန္ဒအတိုင်း။ သင်္ခါရေသု၊ သင်္ခါရ တရားတို့၌။
နစလဗ္ဘတိ၊ အခွင့်မရနိုင်။

၆-ဝိညာဏက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဝိညာဏံ၊ သိမှုဝိညာဉ်
သည်။ အနတ္တ၊ အစိုးမရ အလိသ္မိမလိက်သော အနတ္တ
အမှန်ပင်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဝိညာဏဉ္စ၊ သိမှုဝိညာဉ်
အပေါင်းသည်။ ဟိ၊ ကေနစင်စစ်။ အတ္တ၊ အလိသ္မိလိက်သော
အတ္တသဘောရှိသည်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်ပါမှုကား။ ဣဒံ-ဝိညာ
ဏံ၊ ဤဝိညာဉ်သည်။ အာဗာဓာယ၊ အလိသ္မိလိက်ပါ၍ကျင်
နာခံခက်နှောင့်ရှက်ဘောက်ပြန်ခြင်းငှာ။ နသံဝတ္တေယျ၊ မဖြစ်
လေရာ။ “မေ၊ ငါ၏။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ ဧဝံဟောတု၊
ဤသို့ဖြစ်ပလေစေ။ မေ၊ ငါ၏။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ ဧဝံ
မာအဟေသိ၊ ဤသို့မဖြစ်စေလင့်”။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိမိတို့
အလို့ဆန္ဒအတိုင်း။ ဝိညာဏေ၊ ဝိညာဉ်တရား အပေါင်း၌။
လဗ္ဘေယ၊ အခွင့်ရနိုင်လေရာ၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ယသ္မာစ၊
အကြင်သို့သော အကြောင်းကြောင့်လျှင်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်
တရားသည်။ အနတ္တာ၊ အလိုသို့ မလိုက်သော အနတ္တ
သဘောရှိချေ၏။ တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်
တရားသည်။ အာဗာဓာယ၊ အလိုသို့ မလိုက်ပါဘဲ ကျင်နာ
ခံခက် နှောင့်ရှက် ဘောက်ပြန်ခြင်းငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။
“မေ၊ ငါ၏။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ ဧဝံဟောတု၊ ဤသို့
ဖြစ်ပလေစေ။ မေ၊ ငါ၏။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ ဧဝံမာ
အဟောသိ၊ ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်”။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိမိတို့အလို
ဆန္ဒအတိုင်း။ ဝိညာဏေ၊ ဝိညာဉ်၌။ နစ လဗ္ဘတိ၊ အခွင့်
မရနိုင်။

၇-ရူပက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေး ၃-ပါး

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ တံ၊ ထိုသို့ ငါဘုရား
မေးတော်မူသောစကားကို။ ကိ-မညထ၊ အဘယ်လို မှတ်
ထင်ကြကုန်သနည်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ရူပံ၊
ရုပ်တရားသည်။ နိစ္စံ၊ မြဲသလော။ အနိစ္စံ၊ မမြဲသလော။
ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူသည်ရှိသော်။ ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်
ကြီးသောမြတ်စွာ ဘုရား။ ရူပံ၊ ရုပ်တရားသည်။ အနိစ္စံ၊
မမြဲပါဘုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ထားကြကုန်၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ယံပန၊ အကြင်ရုပ်တရား
သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုမမြဲသော ရုပ်တရားသည်။
ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲသလော။ သုခံ၊ ချမ်းသာသလော။ ဣတိ၊
ဤသို့ မေးတော်မူသည်ရှိသော်။ ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်ကြီး

သော မြတ်စွာဘုရား။ တံ၊ ထိုမမြဲသော ရုပ်တရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲရိုးအမှန်ပါဘုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ထားကြကုန်၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ယံပန၊ အကြင်ရုပ်တရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဘောက်ပြန် ပြောင်းလဲတတ်သော သဘောရှိ၏။ တံ၊ ထိုမြဲလည်းမမြဲ ဆင်းရဲလည်း ဆင်းရဲ ဘောက်လွဲ ဘောက်ပြန် ဖြစ်နေသော ရုပ်တရားကို။ “ဧတံ၊ ဤရုပ်တရားကား။ မမ၊ ငါပိုင်သောဥစ္စာတည်း။ ဒေသော၊ ဤရုပ်တရားကား။ အဟ-မသ္မိ၊ ငါဖြစ်၍နေ၏။ ဒေသော၊ ဤရုပ်တရားကား။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အလိုသို့လိုက်သော အတ္တတည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမနုပဿိတုံ၊ စွဲလမ်းထင်မြင် ရှုဆင်ခြင် ခြင်းငှာ။ ကလ္လံနု၊ သင့်လျော်လျှောက်ပတ်ပါမည်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူသည်ရှိသော်။ ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား။ ဧတံ၊ ဤသို့ စွဲလမ်းထင်မြင် ရှုဆင်ခြင် ခြင်းသည်။ နောဟိ၊ မသင့်ပါဘုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ထားကြကုန်၏။

၈-ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေး ၃-ပါး

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဝေဒနာ၊ ခံစားမှုဝေဒနာ အပေါင်းသည်။ နိစ္စာဝါ၊ မြဲသလော။ အနိစ္စာဝါ၊ မမြဲသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူသည်ရှိသော်။ ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား။ အနိစ္စာ၊ မမြဲပါဘုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ထားကြကုန်၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ယံပန၊ အကြင်ဝေဒနာ
တရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုမမြဲသော ဝေဒနာတရား
သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲသလော။ သုခံ၊ ချမ်းသာသလော။
ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူသည်ရှိသော်။ ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်
ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲရိုး အမှန်ပါဘုရား။
ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ထားကြကုန်၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ယံပန၊ အကြင်ဝေဒနာ
တရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိဏာမ
ဓမ္မံ၊ ဘောက်ပြန်ပြောင်းလဲတတ်သော သဘောရှိ၏။ တံ၊
ထိုမြဲလည်းမမြဲ ဆင်းရဲလည်း ဆင်းရဲ ဘောက်လွှဲ ဘောက်
ပြန် ဖြစ်နေသော ဝေဒနာတရားကို။ “ဧတံ၊ ဤဝေဒနာတရား
ကား။ မမ၊ ငါပိုင်သောဥစ္စာတည်း။ ဧသော၊ ဤဝေဒနာတရား
ကား။ အဟ-မသ္မိ၊ ငါဖြစ်၍နေ၏။ ဧသော၊ ဤဝေဒနာတရား
ကား။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အလိုသို့လိုက်သော အတ္တတည်း”။
ဣတိ၊ ဤသို့။ သမနုပဿိတုံ၊ စွဲလမ်းထင်မြင် ရှုဆင်ခြင်ခြင်း
ငှာ။ ကလ္လံ၊ သင့်လျော်လျှောက်ပတ်ပါ မည်လော။ ဣတိ၊
ဤသို့ မေးတော်မူသည်ရှိသော်။ ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော
မြတ်စွာဘုရား။ ဧတံ၊ ဤသို့စွဲလမ်းထင်မြင် ရှုဆင်ခြင်ခြင်း
သည်။ နောဟိ၊ မသင့်ပါဘုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ထား
ကြကုန်၏။

၉-သညာက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေး ၃-ပါး

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ သညာ၊ မှတ်သားမှု
သညာအပေါင်းသည်။ နိစ္စံ၊ မြဲသလော။ အနိစ္စံ၊
မမြဲသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူသည်ရှိသော်။ ဘန္တေ၊

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား။ အနိစ္စာ၊ မမြဲပါဘုရား။
ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ထားကြကုန်၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ယံပန၊ အကြင်သညာ
တရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုမမြဲသော သညာတရား
သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲသလော။ သုခံ၊ ချမ်းသာသလော။
ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူသည်ရှိသော်။ ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်
ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲရိုး အမှန်ပါဘုရား။
ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ထားကြကုန်၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ယံပန၊ အကြင်သညာ
တရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိကာမဓမ္မံ၊
ဘောက်ပြန် ပြောင်းလဲတတ်သော သဘောရှိ၏။ တံ၊ ထိုမြဲ
လည်းမမြဲ ဆင်းရဲလည်း ဆင်းရဲ ဘောက်လဲ့ ဘောက်ပြန်
ဖြစ်နေသော သညာတရားကို။ “ဧတံ၊ ဤသညာတရားကား။
မမ၊ ငါပိုင်သောဥစ္စာတည်း။ ဧသော၊ ဤသညာ တရား
ကား။ အဟ-မသ္မိ၊ ငါဖြစ်၍နေ၏။ ဧသော၊ ဤသညာတရား
ကား။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တံ၊ အလိုသို့လိုက်သော အတ္တတည်း”။
ဣတိ၊ ဤသို့။ သမနုပဿိတံ၊ စွဲလမ်းထင်မြင် ရှုဆင်ခြင်
ခြင်းငှာ။ ကလ္လံနု၊ သင့်လျော် လျှောက်ပတ် ပါမည်လော။
ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော် မူသည်ရှိသော်။ ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်
ကြီးသောမြတ်စွာဘုရား။ ဧတံ၊ ဤသို့ စွဲလမ်းထင်မြင် ရှုဆင်
ခြင်ခြင်းသည်။ နောဟိ၊ မသင့်ပါဘုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်
ထားကြကုန်၏။

၁၀-သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေး ၃-ပါး

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ သင်္ခါရာ၊ ပြုပြင်စီရင်မှု သင်္ခါရအပေါင်းတို့သည်။ နိစ္စာဝါ၊ မြဲကုန်သလော၊ အနိစ္စာ ဝါ၊ မမြဲကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူသည်ရှိသော်။ ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား။ အနိစ္စာ၊ မမြဲကုန်ပါဘုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ထားကြကုန်၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ယံပန၊ အကြင်သင်္ခါရ တရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုမမြဲသော သင်္ခါရတရား သည်။ ဒုက္ခံဝါ၊ ဆင်းရဲသလော။ သုခံဝါ၊ ချမ်းသာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူသည်ရှိသော်။ ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော် ကြီးသောမြတ်စွာဘုရား။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲရိုး အမှန်ပါဘုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ထားကြကုန်၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ယံပန၊ အကြင်သင်္ခါရ တရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဘောက်ပြန်ပြောင်းလဲတတ်သော သဘောရှိ၏။ တံ၊ ထိုမြဲ လည်းမမြဲ ဆင်းရဲလည်း ဆင်းရဲ ဘောက်လွဲ ဘောက်ပြန် ဖြစ်နေသော သင်္ခါရတရားကို။ “ဧတံ၊ ဤသင်္ခါရတရား ကား။ မမ၊ ငါပိုင်သော ဥစ္စာတည်း။ ဧသော၊ ဤသင်္ခါရ တရားကား။ အဟ-မသ္မိ၊ ငါဖြစ်၍နေ၏။ ဧသော၊ ဤသင်္ခါရ တရားကား။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အလိုသို့လိုက်သော အတ္တ တည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမနုပဿိတုံ၊ စွဲလမ်းထင်မြင် ရှုဆင်ခြင်ခြင်းငှာ။ ကလ္လံနု၊ သင့်လျော် လျှောက်ပတ်ပါ မည်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူသည် ရှိသော်။ ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား။ ဧတံ၊ ဤသို့ စွဲလမ်း

ထင်မြင်ရှုဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ နောဟိ၊ မသင့်ပါဘုရား။ ဣတိ၊
ဤသို့လျှောက်ထားကြကုန်၏။

၁၁-ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေးဉာဏ်-ပါး

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဝိညာဏံ၊ သိမှုဝိညာဉ်
အပေါင်းသည်။ နိစ္စံ၊ မြဲသလော။ အနိစ္စံ၊ မမြဲသ
လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူသည်ရှိသော်။ ဘန္တေ၊ ဘုန်း
တော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲပါဘုရား။
ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ထားကြကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ယံပန၊ အကြင်ဝိညာဉ်
တရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုမမြဲသော ဝိညာဉ်
တရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲသလော။ သုခံ၊ ချမ်းသာ
သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူသည်ရှိသော်။ ဘန္တေ၊
ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲရိုးအမှန်
ပါဘုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ထားကြကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ယံပန၊ အကြင်ဝိညာဉ်
တရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊
ဘေဇက်ပြန် ပြောင်းလဲတတ်သော သဘောရှိ၏။ တံ၊ ထိုမြဲ
လည်း မမြဲ ဆင်းရဲလည်းဆင်းရဲ ဘောက်လွဲ ဘောက်ပြန်
ဖြစ်နေသော ဝိညာဉ်တရားကို။ “တေ၊ ဤဝိညာဉ်တရား
ကား။ မမ၊ ငါပိုင်သောဥစ္စာတည်း။ ဧသော၊ ဤဝိညာဉ်
တရားကား။ အဟ-မသ္မိ၊ ငါဖြစ်၍နေ၏။ ဧသော၊ ဤဝိညာဉ်
တရားကား။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တံ၊ အလိုသို့ လိုက်သော အတ္တ
တည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမနုပဿိတုံ၊ စွဲလမ်းထင်မြင် ရှုဆင်

ခြင်ခြင်းငှာ။ ကလ္လံနု၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်ပါမည်လော။ ဣတိ၊
ဤသို့ မေးတော်မူသည် ရှိသော်။ ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော
မြတ်စွာဘုရား။ ဧတံ၊ ဤသို့ စွဲလမ်းထင်မြင် ရှုဆင်ခြင်ခြင်းသည်။
နောဟိ၊ မသင့်ပါဘုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ထားကြ
ကုန်၏။

၁၂-ရုပ်တရားကို တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟတို့ဖြင့်
မရှုကြည့်အပ်ပုံ

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ တဿှာ၊ ထိုမမြဲမှု သဘော၊
ဆင်းရဲမှုသဘော၊ အလိုမလိုက်မှု သဘောတို့၏ ပေါ်လောကြီး
ထင်ရှား၍နေသောကြောင့်။

အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ လွန်လေပြီးသော အတိတ်
ကာလ၊ လံာလတ္တံ့သော အနာဂတ် ကာလ၊ ယခု
မျက်မှောက် ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ ဖြစ်သော။ ယံကိဉ္စိရူပံ၊
အကြင်အလုံးစုံသော ရုပ်တရားသည်၎င်း။

အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိအတွင်းသန္တာန်၌ဖြစ်သော ရုပ်တရား
သည်၎င်း။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပသန္တာန်၌ဖြစ်သော ရုပ်တရား
သည်၎င်း။

သြဋ္ဌာရိကံ၊ ကြမ်းထမ်းသော ရုပ်တရားသည်၎င်း။
သုခုမံ၊ သိမ်မွေ့သော ရုပ်တရားသည်၎င်း။

ဟိနံ၊ ယုတ်ညံ့သော ရုပ်တရားသည်၎င်း။ ပဏီတံ-
၊ မြင့်မြတ်သော ရုပ်တရားသည်၎င်း။

ယံ-ဒူရေ၊ အကြင် အဝေး၌ ဖြစ်သော ရုပ်တရား
သည်၎င်း။ ယံ-သန္တိကေ၊ အကြင် အနီး၌ဖြစ်သော
ရုပ်တရားသည်၎င်း။

အတ္တိ၊ ရုပ်ပေါင်းများထွေ ရှိကြလေ၏။ သဗ္ဗံ၊ ခပ်သိမ်း ဥဿုံ အလုံးစုံသော။ ဧတံ-ရူပံ၊ ထိုရုပ် ဟူသမျှသည်။ “နမမ၊ ငါပိုင်ဥစ္စာမဟုတ်။ သော၊ ထိုရုပ်အပေါင်းသည်။ န အဟမဿိ၊ ငါဖြစ်၍ နေသည် မဟုတ်။ သော၊ ထိုရုပ်အပေါင်းသည်။ မမ၊ ငါ၏။ နအတ္တာ၊ အလိုသို့ လိုက်သော အတ္တ မဟုတ်”။ ဣတိ-ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ဧတံ၊ ထိုခပ်သိမ်း ဥဿုံ ရုပ်ဟူသမျှ အလုံးစုံကို။ ယထာဘူတံ၊ မဘောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း။ သမ္ပပ္ပညာယ၊ ရုပ်ခဲ နာမ်ခဲ ပြုခဲ့ ဖောက်ထွင်း ဝိပဿနာဉာဏ် အလင်းဖြင့်။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ရှုဆင်ခြင် အပ်၏။

၁၃-ဝေဒနာတရားကို တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟတို့ဖြင့် မရှုကြည့်အပ်ပုံ

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။

အတိတာ နာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ လွန်လေပြီးသော အတိတ်ကာလ၊ လာလတ္တံ့သော အနာဂတ်ကာလ၊ ယခုမျက်မှောက် ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ဖြစ်သော။ ယာ ကာစိ-ဝေဒနာ၊ အကြင် အလုံးစုံသော ဝေဒနာတရားသည် ၎င်း။

အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိအတွင်းသန္တာန်၌ဖြစ်သော ဝေဒနာ သည်၎င်း။ ဗဟိဒ္ဓံ၊ အပသန္တာန်၌ဖြစ်သော ဝေဒနာ သည်၎င်း။

ဩဠာရိကာဝါ၊ ကြမ်းထမ်းသော ဝေဒနာသည် ၎င်း။ သုခမာဝါ၊ သိမ်မွေ့သော ဝေဒနာသည်၎င်း။

ဟီနာဝါ၊ ယုတ်ညံ့သော ဝေဒနာသည်၎င်း။
ပဏီတာဝါ၊ မြင့်မြတ်သော ဝေဒနာသည်၎င်း။

ယာ-ဒူရေဝါ၊ အကြင်အပေး၌ဖြစ်သော ဝေဒနာ
သည်၎င်း။ ယာ-သန္တိကေဝါ၊ အကြင် အနီး၌ဖြစ်
သော ဝေဒနာသည်၎င်း။

အတ္တိ၊ ဝေဒနာများထွေ ရှိကြလေ၏။

သဗ္ဗာ၊ ခပ်သိမ်းဥဿုံ အလုံးစုံသော။ ဧတံ-သောဝေဒနာ၊
ထိုဝေဒနာ ဟူသမျှသည်။ “နမမ၊ ငါပိုင်ဥစ္စာမဟုတ်။
ဧသော၊ ထိုဝေဒနာ အပေါင်းသည်။ န အဟ-မသ္မိ၊ ငါဖြစ်
၍နေသည်မဟုတ်။ ဧသော၊ ထိုဝေဒနာ အပေါင်းသည်။
မေ၊ ငါ၏။ နအတ္တာ၊ အလိုသို့လိုက်သော အတ္တမဟုတ်။
ဣတိ-ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ဧတံ၊ ထိုခပ်သိမ်း
ဥဿုံ ဝေဒနာဟူသမျှ အလုံးစုံကို။ ယထာဘူတံ၊ မဘောက်
မပြန် ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ သမ္မပ္ပညာယ၊ ရုပ်ခဲ နာမ်ခဲ
ဖြစ်ခဲ့ဖောက်ထွင်း ဝိပဿနာဉာဏ်အလင်းဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရှုဆင်
ခြင်အပ်၏။

၁၄ - သညာတရားကို တဏှာ၊မာန၊ ဒိဋ္ဌိ ဂါဟတို့ဖြင့်
မရှုကြည့်အပ်ပုံ

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။

အတိတာ နာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ လွန်လေပြီးသော
အတိတ်ကာလ၊ လာလတ္တံ့သော အနာဂတ်ကာလ၊
ယခုမျက်မှောက် ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ဖြစ်သော။ ယာကာ
စိ-သညာ၊ အကြင် အလုံးစုံသော သညာတရားသည်
၎င်း။

အဇ္ဈတ္တံဝါ၊ မိမိ အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သော
သညာသည်၎င်း။ ဗဟိဒ္ဓါဝါ၊ အပသန္တာန်၌ဖြစ်သော
သညာသည်၎င်း။

ဩဋ္ဌာရိကာဝါ၊ ကြမ်းထမ်းသော သညာသည်
၎င်း။ သုခုမာဝါ၊ သိမ်မွေ့သော သညာသည်၎င်း။

ဟိနာဝါ၊ ယုတ်ညံ့သော သညာသည်၎င်း။ ပဏီ
တာဝါ၊ မြင့်မြတ်သော သညာသည်၎င်း။

ယာ - ဒုရေဝါ၊ အကြင်အဝေး၌ ဖြစ်သောသညာ
သည်၎င်း။ ယာ-သန္တိကေဝါ၊ အကြင်အနီး၌ဖြစ်သော
သညာသည်၎င်း။

အတ္ထိ၊ သညာများထွေ ရှိကြလေ၏။ သဗ္ဗာ၊ ခပ်သိမ်း
ဥဿုံ အလုံးစုံသော။ ဧတံ-ဧသော သညာ၊ ထိုသညာဟူသမျှ
သည်။ “နမမာငါပိုင်ဥစ္စာမဟုတ်။ ဧသော၊ ထိုသညာအပေါင်း
သည်။ နအဟ-မသ္မိ၊ ငါဖြစ်၍နေသည်မဟုတ်။ ဧသော၊
ထိုသညာအပေါင်းသည်။ မေ ငါ၏။ နအတ္တာ၊ အလိုသို့လိုက်
သောအတ္တမဟုတ်”။ ဣတိ-ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော
နည်းဖြင့်။ ဧတံ၊ ထိုခပ်သိမ်းဥဿုံ သညာဟူသမျှအလုံးစုံကို။
ယထာဘူတံ၊ မဘောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း။
သမ္မပ္ပညာယ၊ ရုပ်ခဲ နာမ်ခဲ ပြုခဲဖောက်ထွင်း ဝိပဿနာဉာဏ်
အလင်းဖြင့်။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ရှုဆင်ခြင်အပ်၏။

၁၅ - သင်္ခါရတရားတို့ကို တဏှာ၊မာန၊ဒိဋ္ဌိဂါဟတို့ဖြင့်

မဂ္ဂကြည့်ဟပ်ပုံ

ဘိက္ခဝေ၊ ချပ်သားရဟန်းတို့၊

အတိတာ နာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ၊ လွန်လေ ပြီးသော
အတိတ်ကာလ၊ လာလတ္တံ့သော အနာဂတ်ကာလ၊

ယခု မျက်မှောက် ပစ္စုပ္ပန် ကာလ၌ ဖြစ်ကုန် သော။
ယေကေစိ-သင်္ခါရာ၊ အကြင် အလုံးစုံသော သင်္ခါရ
တရားတို့သည်၎င်း။

အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိအတွင်း သန္တာန်၌ ဖြစ်သော
သင်္ခါရတို့သည်၎င်း။ ဗဟိဒ္ဓံ၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်
သော သင်္ခါရတို့သည်၎င်း။

ဩဠာရိကာ၊ ကြမ်းထမ်းသော သင်္ခါရ တို့သည်
၎င်း။ သုခုမာ၊ သိမ်မွေ့သော သင်္ခါရတို့သည်၎င်း။

ဟိနာ၊ ယုတ်ညံ့သော သင်္ခါရ တို့သည်၎င်း။
ပဏီတာ၊ မြင့်မြတ်သော သင်္ခါရတို့သည်၎င်း။

ယေ-ဒုရေ၊ အကြင်အဝေး၌ ဖြစ်သော သင်္ခါ
ရတို့သည်၎င်း။ ယေ-သန္တိကေ၊ အကြင်အနီး၌ ဖြစ်
သော သင်္ခါရတို့သည်၎င်း။

အတ္ထိ၊ သင်္ခါရများငွေ့ ရှိကြလေကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်း
ဥဿုံ အလုံးစုံကုန်သော။ ဧတံ-ဧတေ သင်္ခါရာ၊ ထိုသင်္ခါရ
ဟူသမျှတို့သည်။ “နမမ၊ ငါပိုင်ဥစ္စာမဟုတ်။ ဧသော၊ ထို
သင်္ခါရ အပေါင်းသည်။ န အဟ-မသ္မိ၊ ငါဖြစ်၍ နေသည်
မဟုတ်။ ဧသော၊ ထိုသင်္ခါရအပေါင်းသည်။ မေ၊ ငါ၏။
န အတ္တာ၊ အလိုသို့လိုက်သော အတ္တမဟုတ်”။ ဣတိ-ဧဝံ၊
ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ဧတံ၊ ထိုခပ်သိမ်းဥဿုံ
သင်္ခါရဟူသမျှ အလုံးစုံကို။ ယထာဘူတံ၊ မဘောက် မပြန်
ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း။ သမ္ပပ္ပညာယ၊ ရုပ်ခဲ နာမ်ခဲ ဖြိုခဲ
ဖောက်ထွင်း ဝိပဿနာဉာဏ်အလင်းဖြင့်။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ရှုဆင်ခြင်
အပ်၏။

၁၆-ဝိညာဉ်တရားကို တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟတို့ဖြင့်
မရှုကြည့်အပ်ပုံ

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။

အတိတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန်၊ လွန်လေ ပြီးသော
အတိတ်ကာလ၊ လာလတ္တံ့သော အနာဂတ်ကာလ၊
ယခုမျက်မှောက် ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ ဖြစ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ-
ဝိညာဏံ၊ အကြင် အလုံးစုံသော ဝိညာဉ် တရား
သည်၎င်း။

အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိ၏ အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သော
ဝိညာဉ်သည်၎င်း။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သော
ဝိညာဉ်သည်၎င်း။

ဩဠာရိကံ၊ ကြမ်းထမ်းသော ဝိညာဉ်သည်
၎င်း။ သုခုဒ္ဓံ၊ သိမ်မွေ့သော ဝိညာဉ်သည်၎င်း။

ဟိနံ၊ ယုတ်ညံ့သော ဝိညာဉ်သည်၎င်း။ ပဏီတံ
၊ မြင့်မြတ်သော ဝိညာဉ်သည်၎င်း။

ယံ-ဒုရေ၊ အကြင်အဝေး၌ ဖြစ်သော ဝိညာဉ်၊
သည်၎င်း။ ယံ-သန္တိကေ၊ အကြင်အနီး၌ ဖြစ်သော
ဝိညာဉ်သည်၎င်း။

အတ္ထိ၊ ဝိညာဉ်များထွေ ရှိကြလေ၏။ သဗ္ဗံ၊ ခပ်သိမ်းဥဿုံ
အလုံးစုံသော။ ဧတံ-ဝိညာဏံ၊ ထိုဝိညာဉ်ဟူသမျှသည်။ “နမမ၊
ငါပိုင်ဥစ္စာမဟုတ်။ ဧသော၊ ထိုဝိညာဉ် အပေါင်းသည်။
နအဟ-မသ္မိ၊ ငါဖြစ်၍နေသည်မဟုတ်။ ဧသော၊ ထိုဝိညာဉ်
အပေါင်းသည်။ မေ၊ ငါ၏။ နအတ္တာ၊ အလိုသို့လိုက်သော
အတ္တမဟုတ်”။ ဣတိ-ဝေ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။
ဧတံ၊ ထိုခပ်သိမ်းဥဿုံ ဝိညာဉ်ဟူသမျှ အလုံးစုံကို။ ယထာ

ဘူတံ၊ မဘောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ သမ္မပ္ပညာယ၊
ရုပ်ခဲ နာမ်ခဲ ဖြိုခွဲဖောက်ထွင်း ဝိပဿနာဉာဏ် အလင်းဖြင့်။
ဒဠ္ဗဗ္ဗံ၊ ရှုဆင်ခြင်အပ်၏။

၁၇-နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်မှစ၍ မဂ်ကိစ္စတဆယ့် ခြောက်ချက်ဖြစ်ပုံ

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ခန္ဓာငါး
ပါးတို့၌ မမြဲသော အနိစ္စသဘော၊ ဆင်းရဲသော ဒုက္ခ
သဘော၊ အစိုးမရသော အနတ္တသဘောကို ဟောခဲ့ပြီး
သောအတိုင်း။ ပဿိ- ပဿန္တော၊ ပိုင်ပိုင်ထင်ထင် ရှုဆင်
ခြင်သည်ရှိသော်။ သုတဝါ၊ ရုပ်၊ နာမ် တရားတို့၌ များသော
အကြားအမြင် ရှိသော။ အရိယ သာဝကော၊ ငါတရား၏
တပည့် မြတ်သည်။ ရူပသ္မိံပိ၊ ရုပ်တရား အစဉ်လည်း။
နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ အနှစ်သာရမတွေ့ဘဲ ငြီးငွေ့ပျင်းမုန်းလေ၏။ ဝေဒနာ
ယပိ၊ ခံစားမှု ဝံစားမှု ဝေဒနာအစဉ်လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ အနှစ်
သာရမတွေ့ဘဲ ငြီးငွေ့ပျင်းမုန်းလေ၏။ သညာယပိ၊ မှတ်မှု
သားမှု သညာအစဉ်လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ အနှစ်သာရမတွေ့ဘဲ
ငြီးငွေ့ပျင်းမုန်းလေ၏။ သင်္ခါရေသုပိ၊ ပြုပြင်မှု သင်္ခါရအစု
တို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ အနှစ်သာရမတွေ့ဘဲ ငြီးငွေ့ပျင်းမုန်း
လေ၏။ ဝိညာဏသ္မိံပိ၊ အာရုံသိမှု ဝိညာဏအစဉ်လည်း။
နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ အနှစ်သာရမတွေ့ဘဲ ငြီးငွေ့ပျင်းမုန်းလေ၏။

နိဗ္ဗိန္ဒ-နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ခန္ဓာပဉ္စက၌ အနှစ်သာရမတွေ့
ဘဲ ငြီးငွေ့ပျင်းမုန်းလေသည်ရှိသော်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ မတွယ်
မတာ မသာယာဘဲ တဏှာပြ ကင် လေ၏။

ဝိရာဂါ၊ မတွယ်မတာ မသာယာဘဲ တဏှာပြတ်
ကင်းမှုကြောင့်။ ဝိမုတ္တတိ၊ ကိလေသာ ဝဋ်တွင်းမှ
လွတ်ကင်း ထွက်မြောက်လေ၏။

ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ကိလေသာ ဝဋ်တွင်းမှ လွတ်ကင်း
ထွက်မြောက် လေသည်ရှိသော်။ ဝိမုတ္တမိတိ၊ ကျွတ်ပေ
ပြီ လွတ်ပေပြီဟူ၍။ ဉာဏံ၊ ဟုတ်တိုင်းအမှန် သိသော
ဉာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ပေါ်လေ၏။

ဇာတိံ၊ ဘဝအသစ် အဖြစ်မစဲ အသစ်အသစ်
လဲရမည်။ ခိဏာ၊ အစတုံး၍ ကုန်ဆုံးခဲ့ရလေပြီ။
ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော အကျင့်ဟူသမျှကို။ ဝုဿ-
တံ၊ ကျင့်သုံးခြင်းကိစ္စပြီးစီးခဲ့လေပြီ။

ကရုဏီယံ၊ သစ္စာ လေးသွယ်၌ ပြုဘွယ်ဟူသမျှ
မဂ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ကိစ္စတုံးအောင် လုံးလုံးကြီးပြီအပ်
လေပြီ။

ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤပစ္စုပ္ပန် ခန္ဓာအစဉ်မှ။ အပရံ၊
တပါးသော ခန္ဓာအစဉ်သည်။ နတ္ထိ၊ ကင်းပြတ်ကုန်
ကြေ မရှိချေ။ လူတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ ထွန်းလင်း
ထိန်တောက် အသိဉာဏ်ပေါ် ပေါက်လေ၏။

၁၈-ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းများ ရဟန္တာပုံ

ဣဒံ၊ ဤ အနတ္တ လက္ခဏသုတ် စကားတော်ကို။
ဘဂဝံ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝေ၊
အနတ္တဉာဏ် အမြင်သန်အောင် ဉာဏ်ရောင် အလင်းဘွင့်၍
ကျူးရင့် ဟောကြားတော်မူပေ၏။ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ၊ ကောဏ္ဍည

အမှူးငါးဦး အစုအဝေးရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု။ ရဟန်းတို့သည်။
အတ္တမနာ၊ အနတ္တဉာဏ် သက်သန်ပွင့်လင်း ဝမ်းမြောက်
ခြင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော
မြတ်စွာဘုရား၏။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ အနတ္တ
လက္ခဏ သုတ်တော်ကြီးကို။ အဘိနန္ဒ၊ ရှင်လန်းအားရ
နှစ်သက်ကြလေကုန်သတည်း။

ဣမသ္မိံ စ ပန - ဝေယျာကရဏသ္မိံ၊ ဂါထာမဘက်
စုဏ္ဍိယ သက်သက်ဖြစ်သော ဤအနတ္တလက္ခဏ သုတ်တော်
ကြီးကို။ ဘညမာနေ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ ပဉ္စဝဂ္ဂိ
ယာနံ၊ ကောဏ္ဍညအမှူး ငါးဦး အစုအဝေးရှိကုန်သော။
ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ အနုပါဒါယ၊ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၌
သာယာစွဲငြိခြင်းမရှိဘဲ။ အာသဝေဟိ၊ စီးသွန် ကျလျော
အာသဝေဂါတို့မှ။ စိတ္တာနိ၊ စိတ်တို့သည်။ ဝိမုစ္စိ သု၊ ကျွတ်လွတ်
ကြလေကုန်သတည်း။

အနတ္တလက္ခဏသုတ္တံ၊ အနတ္တလက္ခဏသုတ်သည်။

နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

အနတ္တလက္ခဏသုတ် နိဿယသစ်ပြီး၏။

ဓမ္မစကြာ ၂-စောင်တွဲ
ဤတွင်ပြီးပြီ။

နောက်ဆက်တွဲ

ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထနသုတ်

ခက်ဆစ် အဓိပ္ပာယ်

ကမသုခလ္လိကာနုယောဂ။ ။ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌာဗ္ဗာရုံ - ဟူသော အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ် ချမ်းသာများကို လိုက်စားမြူးတူး ယစ်မူးမေ့လျော့ တရား ဘက်၌ပေါ်၍နေကြသည်ကို “ကမသုခလ္လိကာနုယောဂ” ဟု ဆိုသည်။

[ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို တင်းတိမ်ရောင့်ရဲစွာ ခံစား ခွင့်မရသည့်အတွက် တဏှာဓာတ်သည် အမြဲမပြတ် ငတ်၍သာနေသည်။ တဏှာသဘောကျအတိုင်း အဆီး အတားမရှိ တွေ့တွေ့သမျှ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာတို့ကို တင်းတိမ်အောင်နှံ၍ ခံစားလိုက်ပါလျှင် တဏှာ သည် အားရတင်းတိမ်ခြင်းသို့ရောက်၍ နောက်တဖန် သာယာတပ်မက်ခြင်း မရှိတော့ပြီ။ ဤကဲ့သို့သော သဘောထားဖြင့် အမြင်မှောက်မှားသော သူတို့သည် ကာမဂုဏ်ကို လိုက်စားခြင်းဟူသော ကမသုခလ္လိ ကာနုယောဂ - အကျင့်ကို ကျင့်ကြသည်။]

အတ္တကိလမထာ နုယောဂ။ ။ ရေချိုးခြင်း၊ ပီးလုံခြင်း၊ ဆူးပေါ်၌အိပ်ခြင်း၊ အကြောင်းမဲ့ အာဟာရကို ဖြတ်ထား ခြင်း၊ ပြာလူးခြင်းမှစ၍ မိမိကိုယ်ကို ပင်ပန်းခင်းရဲအောင် ကျင့်သော အကျင့်များကို “အတ္တကိလမထာနုယောဂ” ဟု ဆိုသည်။

[ဤကိုယ်ကာယကြီးကို ချမ်းသာအောင် မွေးမြူ၍ ထားသောကြောင့် တဏှာတိုးပွား၍နေသည်။ ဤကိုယ် ကာယကြီးကို ညှဉ်းဆဲနိုင်သမျှ ညှဉ်းဆဲခဲ့ပါလျှင် တဏှာ ဖြစ်ပေါ်ခွင့်ကို မရနိုင်ဘဲ တဏှာကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက် ဖလတော့သည်။ ဤသို့သော သဘောထားဖြင့် အမြင် မှောက်မှားသောသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို ပင်ပန်းအောင် ညှဉ်းဆဲခြင်းဟူသော အတ္တကိလမထာနုယောဂ-အကျင့် ကို ကျင့်ကြသည်။]

ဥဘောအန္တ။ ။ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂအကျင့်၊ အတ္တ ကိလမထာနုယောဂအကျင့်-ဤအကျင့် နှစ်ပါးကို သံသရာမှ ထွက်မြောက်ရန် ဖြောင့်မှန် တည့်မတ်သော အလယ် ဗဟိုလမ်း ကြောင်း မဟုတ်သောကြောင့် ဥဘောအန္တ-အစွန်းတရားနှစ်ပါး ဟူ၍ ဆိုသည်။ တနည်း-သံသရာမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းမဟုတ်၊ နှစ်မြုပ်မျောပါးစေတတ်သော သဘောမျိုး၊ သူတော်ကောင်းတို့ စက်ဆုပ်အပ်သော သဘောမျိုးဖြစ်သောကြောင့် ဥဘောအန္တ- အယုတ်တရားနှစ်ပါးဟူ၍၎င်း ဆိုသည်။

မဇ္ဈိမပဋိပဒါ။ ။ သံသရာမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း အလယ် ဗဟိုကျင့်စဉ် လမ်းရိုး လမ်းဖြောင့် လမ်းကောင်း လမ်းမှန်ကြီး ဖြစ်သောကြောင့် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားစုကို “မဇ္ဈိမပဋိပဒါ”ဟု ဆိုသည်။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ။ ကံနှင့် ကံ၏ အကျိုးကို ယုံကြည်စွာ သိမြင်မှု၊ ရုပ်-နာမ် ခန္ဓာတို့ကို ပိုင်းခြား သိမြင်မှု-ဤကဲ့သို့ ကောင်းသော သိမြင်မှုများကို “သမ္မာဒိဋ္ဌိ”ဟု ဆိုသည်။

သမ္မာသင်္ကပ္ပ။ ။ ကာမဂုဏ်တို့မှ ထွက်မြောက်ရန် ကြံစည်မှု၊ သတ္တဝါအပေါင်းတို့ကို မပျက်စီးစေလိုဘဲ ချမ်းသာစေလိုသော မေတ္တာသဘောဖြင့် ကြံစည်မှု၊ သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား မညှဉ်းဆဲလိုဘဲ ဆင်းရဲကင်းစေလိုသော ကမ္မဏာသဘောဖြင့် ကြံစည်မှု- ဤကဲ့သို့ ကောင်းသော ကြံစည်မှုများကို “သမ္မာသင်္ကပ္ပ” ဟု ဆိုသည်။

သမ္မာဝါစာ။ ။ မဟုတ်မမှန်သော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်မှု၊ အချင်းချင်း ကွဲပြားအောင် ကုန်းချောသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်မှု၊ ကြမ်းကြုတ်စွာ ဆဲရေးသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်မှု၊ အကျိုးမဲ့သိမ်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်မှု- ဤသို့လျှင် ဝစီဒုစရိုက် ၄-ပါးတို့မှ ရှောင်ကြဉ်၍ မှန်သော စကားကိုသာ ဆိုခြင်း၊ အများချစ်ဘွယ်သော စကားကိုသာဆိုခြင်း၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သော စကားကိုသာဆိုခြင်း၊ အကျိုးရှိသော စကားကိုသာ ဆိုခြင်း- ဤကဲ့သို့ ကောင်းသော ပြောဆိုမှုများကို “သမ္မာဝါစာ” ဟု ဆိုသည်။

သမ္မာကမ္မန္တ။ ။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု၊ သူ့ဥစ္စာခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု၊ သူ့သားမယား အိမ်ယာ ပြစ်မှားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု- ဤသို့လျှင် ကာယဒုစရိုက် ၃-ပါးတို့မှ ရှောင်ကြဉ်၍ အပြစ် ကင်းစွာ ကောင်းသော ပြုလုပ်မှုများကို “သမ္မာကမ္မန္တ” ဟု ဆိုသည်။

သမ္မာအာဇီဝ။ ။ ကာယဒုစရိုက် ၃-ပါး၊ ဝစီဒုစရိုက် ၄-ပါးတို့မှ ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်၍ စင်စင်ကြယ်ကြယ် ကောင်းသော အသက်မွေးမှုများကို “သမ္မာအာဇီဝ” ဟု ဆိုသည်။

သမ္မာဝါယာမ။ ။ ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်တရား တို့ကို ပယ်ရှားရန်အားထုတ်မှု၊ မဖြစ်သေးသော အကုသိုလ် တရား တို့ကို မဖြစ်ပွားအောင် အားထုတ်မှု၊ ဖြစ်ပြီးသော ကုသိုလ် တရားတို့ကို တိုးပွားအောင် အားထုတ်မှု၊ မဖြစ် သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်အောင် အားထုတ်မှု-ဤ ၄-ပါးသော အားထုတ်မှုများကို “သမ္မာဝါယာမ” ဟု ဆိုသည်။

သမ္မာသတိ။ ။ ကိုယ်ကာယ အတွင်း၌ သတိကို စူးစိုက် စွာ ထားမှု၊ ဝေဒနာ ၃-ပါးတို့၌ သတိကို စူးစိုက်စွာ ထားမှု၊ ခန္ဓာ၊ အာယတန-စသော တရားအမျိုးမျိုးတို့၌ သတိကို စူးစိုက်စွာ ထားမှု-ဤကဲ့သို့ သတိကို စူးစိုက်စွာ ထားခြင်း ၄-မျိုးကို “သမ္မာ သတိ” ဟု ဆိုသည်။

သမ္မာသမာဓိ။ ။ သမထ ဘာဝနာ အလုပ်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်မှု၊ ဝိပဿနာဘာဝနာအလုပ်၌ စိတ်၏ တည်ကြည်မှု၊ စျာန်-မဂ်-ဖိုလ်၌ စိတ်၏တည်ကြည်မှု သဘောမျိုးကို “သမ္မာ သမာဓိ” ဟု ဆိုသည်။

ဒုက္ခသစ္စာ။ ။ သံသရာတခွင်၌ အဖန်ဖန် ပဋိသန္ဓေ နေ ရခြင်း ဟူသော ဇာတိဒုက္ခ၊ အဖန်ဖန်အိုရခြင်း ဟူသော ဇရာ ဒုက္ခ၊ အဖန်ဖန်နာရခြင်းဟူသော ဗျာဓိဒုက္ခ၊ အဖန်ဖန် သေရ ခြင်း ဟူသော မရဏဒုက္ခ၊ ချစ်သောသူတို့နှင့် ကွေကွင်းရခြင်း ဟူသော ပိယဝိပ္ပယောဂဒုက္ခ၊ မချစ်မနှစ်သက်သော သူတို့နှင့် တွေ့ကြုံပေါင်းသင်းရခြင်းဟူသော အပ္ပိယသမ္ပယောဂဒုက္ခ၊ အလို ရှိတိုင်းမရသဖြင့် ဆင်းရဲရခြင်းဟူသော အလာဘဒုက္ခနှင့်တကွ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ၆-ပါးဟူသော ဒုက္ခတုံး ဒုက္ခခဲကြီးသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။

ဒုက္ခသစ္စာ၌ ဉာဏ် ၃-ပါး။ ။ဒုက္ခ သစ္စာ၌ ပြဆိုအပ်
 ပြီးသော ဒုက္ခသည်ကား ချမ်းသာမဘက် ဆင်းရဲကေန့် အမှန်
 ဖြစ်သည်ဟု သိသောဉာဏ်ကို “သစ္စဉာဏ်” ခေါ်သည်။ ထို
 ဒုက္ခအစု တရားထုကြီးကို ပိုင်းခြားခြင်းကိစ္စ၊ ထင်ရှားခြင်းကိစ္စ
 ပြုအပ်၏ဟု သိသော ဉာဏ်ကို “ကိစ္စဉာဏ်” ခေါ်သည်။
 ထိုဒုက္ခအစု တရားထုကြီးကို ပိုင်းပိုင်း ခြားခြား ထင်ရှား
 အောင် ပြုအပ်ပြီးလေပြီဟု သိသောဉာဏ်ကို “ကတဉာဏ်”
 ခေါ်သည်။

သမုဒယသစ္စာ။ ။ ရူပါရုံ အစရှိသော အာရုံငါးပါးတို့၌
 ကာမဂုဏ်သဘောမျိုးဖြင့် သာယာတတ်သော ကာမတဏှာ၊
 ထာဝရမြဲ၏ ဟူသော သဿတဒိဋ္ဌိသဘောနှင့် တကွ သာယာ
 တတ်သော ဘဝတဏှာ၊ ထာဝရမြဲသည်မဟုတ်၊ ပြတ်စဲခြင်း
 သဘောရှိ၏။ အကျိုးအကြောင်း ဆက်စပ်ခြင်း မရှိဟူသော
 ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသဘောနှင့်တကွ သာယာတတ်သော ဝိဘဝ တဏှာ၊
 အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်ဒုက္ခ၏အကြောင်းရင်းကေန့် အမှန်ဖြစ်သော
 တဏှာလောဘသည် “သမုဒယသစ္စာ” မည်၏။

သမုဒယသစ္စာ၌ ဉာဏ် ၃-ပါး။ ။ သမုဒယသစ္စာ၌ ပြဆို
 အပ်ပြီးသော တဏှာလောဘအစု တရားထုကြီးသည် ဒုက္ခ၏
 အကြောင်းရင်းကေန့် အမှန် ဖြစ်သည် ဟု သိသော ဉာဏ်ကို
 “သစ္စဉာဏ်” ခေါ်သည်။ ထိုတဏှာလောဘအစု တရားထုကြီးကို
 ပယ်သတ်ခြင်းကိစ္စ ပြုအပ်၏ဟု သိသောဉာဏ်ကို “ကိစ္စဉာဏ်”
 ခေါ်သည်။ ထိုတဏှာလောဘအစု တရားထုကြီးကို ပယ်သတ်
 အပ်ပြီးလေပြီဟု သိသောဉာဏ်ကို “ကတဉာဏ်” ခေါ်သည်။

နိရောဓသစ္စာ။ ။ဒုက္ခ၏ အကြောင်းခံ ဖြစ်သောတဏှာ လောဘအစု တရားထူကြီး၏ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း၊ အကြောင်းခံတဏှာ ချုပ်ငြိမ်းသဖြင့် အကျိုးဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ ၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း၊ နောက်ထပ်တဖန် အသစ် မဖြစ်ပေါ်ခြင်း ဟူသော အသင်္ခတဓာတ် ပရမတ္ထနိဗ္ဗာန်သည် “နိရောဓသစ္စာ” မည်၏။

နိရောဓသစ္စာ၌ ဉာဏ် ၃ - ပါး။ ။နိရောဓ သစ္စာ၌ ပြဆို အပ်ပြီးသော အသင်္ခတဓာတ် ပရမတ္ထနိဗ္ဗာန်သည် တဏှာ လောဘနှင့်တကွ ဒုက္ခခပ်သိမ်းတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ ကေန့် အမှန်ဖြစ်သည်ဟု သိသောဉာဏ်ကို “သစ္စဉာဏ်” ခေါ်သည်။ ထိုအသင်္ခတဓာတ် ပရမတ္ထနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းကိစ္စ၊ ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မြင်ခြင်းကိစ္စ ပြုအပ်၏ဟု သိသောဉာဏ်ကို “ကိစ္စဉာဏ်” ခေါ်သည်။ ထိုအသင်္ခတဓာတ် ပရမတ္ထနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီးလေပြီ၊ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ဖြင့် မြင်အောင် ပြုအပ်ပြီး လေပြီဟု သိသော ဉာဏ်ကို “ကတဉာဏ်” ခေါ်သည်။

မဂ္ဂသစ္စာ။ ။ဒုက္ခခပ်သိမ်းတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ဆိုက်ရောက်စေကြောင်း အကျင့်ကောင်း လမ်းစဉ်ဖြစ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာ အာဇီဝ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ-ဟူသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားစုသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။

မဂ္ဂသစ္စာ၌ ဉာဏ် ၃ - ပါး။ ။မဂ္ဂသစ္စာ၌ ပြဆို အပ်ပြီး သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားစုသည် နိဗ္ဗာန်သို့ ဆိုက်ရောက်

ကြောင်း လမ်းကောင်းကေန့် အမှန်ဖြစ်သည်ဟု သိသော ဉာဏ်ကို “သစ္စဉာဏ်” ခေါ်သည်။ ထိုမဂ္ဂင် ရှစ်ပါးတရား အစုကို ပွားများအားထုတ်ခြင်း ကိစ္စ ပြုအပ်၏ဟု သိသော ဉာဏ်ကို “ကိစ္စဉာဏ်” ခေါ်သည်။ ထိုမဂ္ဂင် ရှစ်ပါးတရား အစုကို ပွားများအားထုတ် အပ်ပြီးလေပြီဟု သိသောဉာဏ်ကို “ကတဉာဏ်” ခေါ်သည်။

ဤ သစ္စဉာဏ်၊ ကိစ္စဉာဏ်၊ ကတဉာဏ် သုံးပါးကို တိပရိဝဋ္ဌ-အပြန်သုံး ပါးဟုဆိုသည်။ သစ္စာလေးပါး၌ ဉာဏ် သုံးပါးစီရှိကြသဖြင့် ဉာဏ် တဆယ့်နှစ်ပါး ဖြစ်သည်ကို ဒွါ ဒသကာရ-တဆယ့်နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာဟု ဆိုသည်။

ဒုက္ခသစ္စာအနက် ၄-ချက်။ ။ ပိဋ္ဌနဋ္ဌော- နှိပ်စက် အပ် သောအနက် သဘော၊ သင်္ခတဋ္ဌော-အဖန်ဖန် ပြုပြင်အပ်သော အနက်သဘော၊ သန္တာပဋ္ဌော-ပူပန် စေအပ်သော အနက် သဘော၊ ဝိပရိဏာမဋ္ဌော-ဖရိုဖရဲ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန် ဖြစ် တတ်သော အနက် သဘောအားဖြင့် ဒုက္ခသစ္စာ အနက် ၄-ချက် ဖြစ်သည်။

သမုဒယသစ္စာအနက် ၄-ချက်။ ။ အာယုဟနုဋ္ဌော-ဒုက္ခ များအောင်ရှက်ဆောင် ဆည်းပူးတတ်သော အနက်သဘော၊ နိဒါနဋ္ဌော-ဒုက္ခဝတ္ထု ဒုက္ခမှုတို့ကို ပေးကမ်းဆောင်နှင်းတတ် သော အနက်သဘော၊ သယောဂဋ္ဌော-ဒုက္ခနှင့် မကွေ့မကွဲ တွဲဖက်တတ်သော အနက်သဘော၊ ပလိဗောဓဋ္ဌော- ဒုက္ခ လက်မှမထွက်ရအောင် နှောင့်ရှက်တတ်သော အနက်သဘော အားဖြင့် သမုဒယသစ္စာအနက် ၄-ချက်ဖြစ်သည်။

နိရောဓသစ္စာအနက် ၄-ချက်။ ။ နိဿရဏဋ္ဌော-ဒုက္ခ ဝဋ်မှ ကျွတ်လွတ်ခြင်း အနက်သဘော၊ ဝိဝေကဋ္ဌော-ဒုက္ခ

မီးရှိန်မှ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းအနက်သဘော၊ အသင်္ခတဌော - ပြုပြင်
မူကင်းလွတ်ခြင်း အနက်သဘော၊ အမတဌော - သေခြင်း -
ပျက်စီးခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခြင်း အနက်သဘောအားဖြင့် နိရောဓ
သစ္စာအနက် ၄-ချက်ဖြစ်သည်။

မဂ္ဂသစ္စာအနက် ၄ - ချက်။ ။ နိယျာနဌော - ဒုက္ခဝဋ်မှ
ထွက်၍ နိဗ္ဗာန်ဘက်သို့ ပေါက်ရောက်ကြောင်း လမ်းကောင်း
လမ်းမှန်ဖြစ်ခြင်း အနက်သဘော၊ ဟေတုဌော - လောကုတ္တရာ
တရားအပေါင်းတို့၏ အကြောင်းရင်း မူလဖြစ်ခြင်း အနက်
သဘော၊ ဒဿနဌော - အလွန်မြတ်လှသောနိဗ္ဗာန်ကို မြင်စွမ်း
နိုင်ခြင်း အနက်သဘော၊ အဓိပတေယျဌော - သိက္ခာသုံးခု
အကျင့်စုတို့တွင် အတုမရှိ အလွန်ကြီးမြတ်သော အကျင့်
ဖြစ်ခြင်း အနက်သဘောအားဖြင့် မဂ္ဂသစ္စာအနက် ၄ - ချက်
ဖြစ်သည်။

သစ္စာအနက် ၁၆ - ချက်။ ။ ဆိုအပ် ပြီးသော နည်း
အတိုင်း ဒုက္ခသစ္စာ၌ ပိဋနဌ၊ သင်္ခတဌ၊ သန္တာပဌ၊ ဝိပရိဏာ
မဌ-ဟူ၍ ၄-ပါး။

သမုဒယသစ္စာ၌ - အာယုဟနဌ၊ နိဒါနဌ၊ သံယောဂဌ၊
ပလိဗောဓဌ-ဟူ၍ ၄-ပါး။

နိရောဓသစ္စာ၌ နိဿရဏဌ၊ ဝိဝေကဌ၊ အသင်္ခတဌ၊
အမတဌ-ဟူ၍ ၄-ပါး။

မဂ္ဂသစ္စာ၌-နိယျာနဌ၊ ဟေတုဌ၊ ဒဿနဌ၊ အဓိပတေယျဌ-
ဟူ၍ ၄-ပါး။

ဤအနက်သဘောတို့ကို ပေါင်းသည်ရှိသော် သစ္စာအနက်
၁၆ - ချက်ဖြစ်သတည်း။

ဓမ္မစကြာနိမိတ်ကြီး ၃၂-ပါး

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဓမ္မစကြာတရားကို ဟောတော်မူသော အခါ စကြာဝဠာတသောင်း မြေအပေါင်းသည် ကောင်းချီး ပြုသကဲ့သို့ အထူးသဖြင့်တုန်လှုပ်သည်။ ၃၂ - ပါးသောနိမိတ် ကြီးတို့ ထင်ကုန်သည်။ ၃၂ - ပါးသောနိမိတ်ကြီးတို့မှာ-

- ၁။ မြေ၊ ရေအပေါင်း တသောင်းသော လောကဓာတ် တို့သည် တပြိုင်နက် ဆတ်ဆတ်ခါမျှ တုန်လှုပ်ကုန် သည်။
- ၂။ ပူခြင်း၊ ချမ်းခြင်းဟူသော ဥတုနှစ်ဝ ကင်းငြိမ်း မျှတသည်။
- ၃။ လောကဓာတ် အလုံး ဆိတ်ညံလျက် အသံမရှိ အနှောင့်အရှက်ကင်းသည်။
- ၄။ လေပြင်း မုန်တိုင်းမလာ လေသာလေပြေမြူးသည်။
- ၅။ ဂင်္ဂါ၊ ယမုနာ စသော မြစ်ခပင်းတို့၌ ရေစီးခြင်းမရှိ တန့်ရပ်သည်။
- ၆။ မြေအပြင်၌ မြင်မြင်သမျှသော ပန်း၊ သစ်ပင် အပေါင်းတို့ နှာမောင်း ဆင့်ကာဆင့်ကာ ပွင့်ကုန် သီးကုန်သည်။
- ၇။ ကောင်းကင်ထက် ကွန့်မြူးကာ တည်သောအာကာ သဠရတနာ တို့သည် လွန်စွာ အရောင်ထွက်ကုန် သည်။
- ၈။ လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်၌ ရှိကုန်သော စည်၊ စောင်း၊ ပတ်သာ၊ တူရိယာအသီးသီးတို့သည် မတီးမမှုတ်ဘဲ မြည်ကုန်သည်။

- ၉။ နတ်ပြည်၌ ရှိသော ပန်းနံသာ မိုးတို့သည် ဖြူးဖြူး ပြည့်မျှ ရွာကုန်သည်။
- ၁၀။ စကြဝဠာ ကောင်းကင် မြေပြင် ရိုက်ဟီးလျက် ပဲ့တင်ဟည်းသည်။
- ၁၁။ ရှစ်ထပ်သော ငရဲတို့၌ မီးအဟုန် အပူငြိမ်းသည်။
- ၁၂။ မီးခိုး၊ သူရိန်၊ မြူတိမ်မိုးလျှံ ကင်းလျက် နေမင်း၏ အရောင်တောက်ပသည်။
- ၁၃။ နက္ခတ်တာရာ ကြယ်တကာတို့ကို နေအခါ၌ ညဉ့်မှာ ကဲ့သို့မြင်ရသည်။
- ၁၄။ မြေညစ်ကြေးကို ဆေးလျော်သည့် ပမာ မိုးမရွာဘဲ ပင် ရေယဉ်ဖြိုင်ဖြိုင်စီးသည်။
- ၁၅။ တာရာအပေါင်း၊ သောကြာ-ဗုဒ္ဓဟူးစသော ဂြိုဟ် ကြယ်တို့ဆောင်တို့ အရောင်အလွန် ထွန်းပသည်။
- ၁၆။ သတ္တဗီသနက္ခတ်တို့ ပြတ်သားစွာ ထင်မြင်သည်။
- ၁၇။ ငွေစင်စန္ဒာသည် ဝိသာခါ နက္ခတ်နှင့် ယှဉ်သည်။
- ၁၈။ တွင်း၊ ဂူလိုဏ်၊ မြေအောင်းသတ္တဝါတို့ ထွက်ကုန် သည်။
- ၁၉။ လူခပ်သိမ်းတို့ ရောင့်ရဲလွယ်ကုန်သည်။
- ၂၀။ ကိုးဆယ့်ခြောက်ဖြာ ဝေဒနာရှိသူတို့ ကျန်းခံသည်။
- ၂၁။ မှတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်း ငြိမ်းသည်။
- ၂၂။ ပြိတ္တာအပေါင်းတို့ ဝပြောသည်။
- ၂၃။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာနထန်သူတို့ ခေါင်းပါး ကုန် သည်။
- ၂၄။ အပါယ်လေးရွာ၌ နှစ်ဆယ့် ငါးဖြာသော ဘေး အပေါင်းကင်းသည်။

- ၂၅။ ရေမှန်မြူညစ်တို့ တက်လွင့်ခြင်းမရှိ စင်ကြယ်သည်။
- ၂၆။ မကောင်းရန် ပျောက်သည်။
- ၂၇။ နတ်၏ရန်သာ လှိုင်သည်။
- ၂၈။ အရူပလေးရပ်ကိုထား၍ ခြောက်ပါးသော နတ်ရွာ၊
ဗြဟ္မာဆယ်ခြောက်ဘုံကို အကုန်မြင်ရသည်။
- ၂၉။ ငရဲကြီးရှစ်ဝဝယ် ခံရသောသူ အပေါင်းတို့ကို မြင်ရ
သည်။
- ၃၀။ တိုက်နံရံ၊ တံခါး၊ တောင်ဖျား၊ တိမ်တိုက်တို့ မကွယ်
မကွာ ဟင်းလင်းသာ ဖြစ်ကုန်သည်။
- ၃၁။ သတ္တဝါတို့ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေလွန်ရခြင်း မရှိကုန်။
- ၃၂။ သတ္တဝါတို့ သန္ဓေယူခြင်း၊ ဘွားမြင်ခြင်း မရှိကုန်။
ဤသို့သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော နိမိတ်တို့ ထင်ကုန်သည်။
-

